

Vlaams
Parlement

vergadering **30**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Plenaire vergadering

van 20 maart 2013

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
MOTIE VAN ORDE	
Opheldering over de stand van zaken	5
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	6
ACTUALITEITSDEBAT over de uitvoering van de zesde staats hervorming naar aanleiding van de verklaringen van minister Geert Bourgeois	7
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	35
ACTUELE VRAAG van mevrouw Irina De Knop tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de kampeertoestanden bij de inschrijving van kinderen in het buitengewoon onderwijs	
ACTUELE VRAAG van de heer Wim Van Dijck tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de kampeertoestanden bij de inschrijving van kinderen in het buitengewoon onderwijs	35
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de problemen met het meldpunt 1712 (meldpunt Misbruik, Geweld en Kindermishandeling)	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de problemen met het meldpunt 1712 (meldpunt Misbruik, Geweld en Kindermishandeling)	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Katrien Schryvers tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de problemen met het meldpunt 1712 (meldpunt Misbruik, Geweld en Kindermishandeling)	41
ACTUELE VRAAG van de heer Boudewijn Bouckaert tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitspraken van de minister-president betreffende het begraven van het Rijnlandmodel	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het standpunt van de Vlaamse Regering in verband met het Rijnlandmodel en de sociale principes daarin vervat	46
ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de vernieuwde missie, de geactualiseerde opdrachten en de huisvesting van het Vlaams cultuurhuis De Brakke Grond in Amsterdam	50

ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de verklaringen van de minister met betrekking tot de begrotingscontrole 2013	
ACTUELE VRAAG van de heer Erik Tack tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de recente cijfers van het Federaal Planbureau en de gevolgen voor de Vlaamse begroting 2013	
ACTUELE VRAAG van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de impact van de gewijzigde economische parameters op de ontvangsten van de Vlaamse begroting 2013 en de te leveren budgettaire inspanning bij de begrotingscontrole	53
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	58
MOTIE van de heren Joris Van Hauthem, Filip Dewinter, Wim Van Dijck en Erik Tack en mevrouw Marijke Dillen tot besluit van het op 20 maart 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de uitvoering van de zesde staatshervorming naar aanleiding van de verklaringen van minister Geert Bourgeois – 1956 (2012-2013) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	58
MOTIE van mevrouw Elisabeth Meuleman en de heren Luckas Van Der Taelen en Hermes Sanctorum tot besluit van het op 20 maart 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de uitvoering van de zesde staatshervorming naar aanleiding van de verklaringen van minister Geert Bourgeois – 1957 (2012-2013) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	59
MOTIE van de heren Sas van Rouveroij, Marino Keulen en Jo De Ro en mevrouw Marleen Vanderpoorten tot besluit van het op 20 maart 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de uitvoering van de zesde staatshervorming naar aanleiding van de verklaringen van minister Geert Bourgeois – 1958 (2012-2013) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	60
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	60
RECHTZETTING	60
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	62
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	62
■	

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marijke Dillen

– *De vergadering wordt geopend om 14.02 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Johan Deckmyn, Annick De Ridder, Mia De Vits, Marc Hendrickx, Jan Peumans, Johan Sauwens, Marc Van de Vijver: ambtsverplichtingen;

Griet Coppé, Dirk de Kort, Else De Wachter, Patricia De Waele, Veerle Heeren, Bart Martens, Jan Penris, Marleen Van den Eynde, Mercedes Van Volcem, Mieke Vogels, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri: door Vlaams Parlement toegestane zending;

Piet De Bruyn, Tine Eerlingen, Lies Jans, Fientje Moerman, Christian Van Eyken, Linda Vissers: gezondheidsredenen.

Minister-president Kris Peeters bevindt zich momenteel in het buitenland.

■

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Bart Van Malderen bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Ik wil een opmerking maken bij enkele vragen die vandaag zijn geagendeerd en waar ik eerlijk gezegd nogal twijfels bij heb, ondanks het recht van ieder lid van dit parlement om zijn freedom of speech toe te passen.

Wat de eerste twee vragen over de inschrijvingen in het buitengewoon onderwijs betreft, is daar, voor zover ik weet, gisteren in de commissie Onderwijs al over gediscussieerd. Tijdens de regeling van de werkzaamheden is afgesproken daar volgende week opnieuw op in te gaan. Het verbaast me dan ook dat deze vragen vandaag worden geagendeerd.

Verder lees ik dat minister-president Peeters, die – zoals iedereen weet – in het buitenland verblijft, vandaag zou worden ondervraagd over zijn eigen persoonlijke uitspraken met betrekking tot het Rijnlandmodel. De regering kan altijd afspreken wie daarop antwoordt, maar ik stel wel vast dat die vraag is gebaseerd op een krantenartikel van vorige dinsdag. Vorige woensdag heeft men daar een vraag om uitleg over ingediend die door de commissievoorzitter vooralsnog niet werd geagendeerd terwijl andere vragen wel werden geagendeerd. Vandaag wordt daar dan heropgewarmd een nieuwe vraag over ingediend. Ik denk dat dit parlement zichzelf een beetje ernstig moet nemen en zeer zorgvuldig moet omspringen met de vragen die worden geagendeerd.

De voorzitter: Mijnheer Van Malderen, de vraag die gisteren was geagendeerd in de commissie Onderwijs maar die niet is gesteld op verzoek van de vraagstellers zelf, betrof de wachtlijsten en kampeertoestanden in het algemeen. (*Opmerkingen van minister Pascal Smet*)

Minister, ik heb aandachtig de vragen gelezen van de indieners. De vraag van gisteren ging over de kampeertoestanden in het algemeen met betrekking tot de wachtlijsten. De vraag van vandaag gaat over de zeer schrijnende toestanden die naar aanleiding van de problematiek dit weekend aan het licht zijn gekomen. Ik zal straks ook heel duidelijk aan beide vraagstellers, zowel aan mevrouw De Knop als aan de heer Van Dijck, duidelijk maken dat zij zich moeten beperken tot de problematiek van de wachtlijsten in het buitengewoon onderwijs.

Uw tweede opmerking gaat over de derde actuele vraag. Het gaat dan over de uitspraken van de minister-president betreffende het begraven van het Rijnlandmodel. Die vraag is nog niet besproken in de commissie. Die uitspraken die zijn gedaan, hebben een actuele waarde. Ik denk dat we het daar allemaal over eens moeten zijn. Die vragen hebben een actuele waarde en kunnen hier vandaag dan ook worden gesteld.

De heer Bart Van Malderen: Om met het laatste te beginnen: dit is een zeer relevant debat. Maar het gaat, en dat zal uit het antwoord ook wel duidelijk worden, over een persoonlijke stellingname van een minister-president waarvan we al weken weten dat hij zich nu in het buitenland bevindt. Ik stel vast dat men diezelfde vragen perfect in de aanwezigheid van de minister-president had kunnen stellen.

Wat de discussie rond onderwijs betreft: er is een algemene regel dat de particuliere discussie – in dit geval over het bijzonder onderwijs – de algemene discussie volgt. Ik stel alleen maar vast dat u daar een andere logica op nahoudt, ook al ben ik blij dat u de vraagstellers daarop zult wijzen. Hier gaat het particuliere debat het algemene debat vooraf. Het is een vreemde logica, voorzitter, maar goed, het is de uwe.

De voorzitter: Collega Van Malderen, ik ga daar onmiddellijk op antwoorden. Dat is geen vreemde logica, dat is gewoon de toepassing van het reglement. Nogmaals, het gaat hier enkel en alleen over de problematiek van het buitengewoon onderwijs.

Wat uw andere opmerking betreft: ik denk dat het toch wel een zeer actuele discussie is. Het feit dat de minister-president in het buitenland zit, is iets waar ik geen enkele verantwoordelijkheid over draag. Het gaat hier echter toch wel over een grondig maatschappelijk probleem.

De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, ik volg ook de werkzaamheden in de commissie Onderwijs, en ik weet wat er gisteren gebeurd is met de geagendeerde vragen. Ik stel vast, collega Van Malderen, dat we dit soort discussies eigenlijk elke week kunnen voeren, maar ik stel ook vast dat u dit soort discussies niet elke week voert. Zou het misschien kunnen dat u een probleem hebt met wie de vergadering vandaag voorziet?

De voorzitter: Collega's, ik denk dat deze discussie hier kan worden beëindigd.

Wat uw eerste opmerking betreft, collega Van Malderen, garandeer ik u dat ik er zeer nauwkeurig op zal toekijken dat het enkel en alleen mag gaan over de problematiek van het buitengewoon onderwijs.

Het incident is gesloten.

■

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 60/22)

■

ACTUALITEITSDEBAT over de uitvoering van de zesde staatshervorming naar aanleiding van de verklaringen van minister Geert Bourgeois

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over de uitvoering van de zesde staatshervorming naar aanleiding van de verklaringen van minister Geert Bourgeois.

Het debat is geopend.

De heer Van Rouveroj heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroj: Voorzitter, viceminister-president, collega's, ik begin met een citaat: "Het Belgisch federalisme is uniek in de wereld. De twee volkeren die in België samenleven, Vlamingen en Walen, zijn erin geslaagd om in verschillende stappen, en steeds in onderling overleg, een unitaire staat om te vormen naar een federale staat. We hebben dit steeds gedaan in vreedzaam overleg, en met respect voor elkaars gevoeligheden en belangen."

Wie is hier aan het woord, collega's? Aan het woord is Jan Peumans. Deze woorden heeft hij vandaag uitgesproken in een parlement ergens in de Balkan, in het Servische deel van Bosnië-Herzegovina.

Maar hier in Vlaanderen horen we een totaal ander verhaal. Als de kat van huis is, piepen de muizen. En de muis heeft bij monde van kandidaat-minister-president Bourgeois deze keer wel erg luid gepiept.

Ik wil evenwel niet over de afwezigen klagen. Ik hoor het standpunt van de Vlaamse Regering graag eens door minister Lieten vertolken. Zij heeft in het verleden al beweren een scherpe analyse van de verhoudingen binnen de Vlaamse Regering te kunnen maken. Ik hoop dat zij die vaardigheid ondertussen niet is verloren.

Eerst en vooral wil ik minister Bourgeois danken voor zijn duidelijke taal. Hij eist in 2014 de totale autonomie. Alles moet naar Vlaanderen komen. En passant verheelt hij overigens zijn ambitie niet om minister-president te worden. Zo eenvoudig is het.

Voor zijn partijvoorzitter is het net iets te helder. Dit past vooral niet in zijn sussende en camouflerende retoriek van de voorbije weken. Over een onafhankelijk Vlaanderen mag niet meer worden gesproken. De Vlaming is volgens de heer De Wever zo dom dat hij denkt dat het nastreven van een onafhankelijk Vlaanderen gelijkstaat aan een revolutie. Dat maakt de Vlaming bang.

De heer De Wever is hier andermaal niet. Hij zal alles via de media moeten vernemen. De Vlaming is niet dom. De Vlaamse welvaart is opgebouwd door de noeste arbeid van de huidige generaties en van al diegenen die ons zijn voorafgegaan; Ik hoop dat de Vlaming steeds meer zal beseffen dat een flink gedeelte van die welvaart door de N-VA al te gretig op het altaar van een onafhankelijk Vlaanderen zal worden geofferd. Open Vld wil de Vlaamse burgers en bedrijven dat offer voor vlag en volkslied niet vragen zolang de mogelijkheid bestaat door middel van een onderhandelde staatshervorming stappen voorwaarts te zetten voor beter bestuur in Vlaanderen.

Open Vld heeft dit actualiteitsdebat niet aangevraagd om een boompje over 2014 op te zetten. De blog van de heer Van Rompuy, die overigens een zeer goede analyse heeft geschreven, vormt evenmin de steen des aanstoots.

Waar gaat dit debat volgens Open Vld over? Er resten ons nog 430 dagen tot de verkiezingen. In die periode kan en moet nog veel gebeuren. Het is de verdomde plicht van de Vlaamse Regering krachtadig te regeren en de welvaart van de Vlaming maximaal te beschermen. Die kracht kan een regering enkel opbrengen indien de ministers niet in verkiezingsmodus zitten.

Het verkiezingsprogramma van de N-VA werpt zijn slagschaduw ver vooruit. Dit programma is onverzoenbaar met de belofte die de minister-president op 12 oktober 2011 in dit halfroond

heeft gedaan. De minister-president heeft toen beloofd slagkrachtig te regeren en alles in het werk te stellen om de zesde staatshervorming voor te bereiden. Het zou van een ongelooflijke naïviteit getuigen te denken dat de N-VA en viceminister-president Bourgeois nog enige inspanning zullen leveren om de zesde staatshervorming uit te voeren. De N-VA kiest in 2014 voor de big bang. Alles wat nu zou moeten worden opgebouwd, wil de N-VA in 2014 weer slopen. In de logica van de N-VA is het evident dat deze partij geen kosten meer wil maken voor wat in haar ogen een sterfhuis is.

Zolang de partijvoorzitter zich aan verkiezingsretoriek overgeeft, heeft de regering van minister-president Peeters nog een verdedigingslinie. Op mijn actuele vraag van 6 maart 2013 heeft minister-president Peeters het volgende geantwoord: “Alle leden van de regering werken hard aan de staatshervorming. Ik heb geen elementen om daaraan te twijfelen. Het is sommigen misschien ontgaan, maar de heer De Wever maakt geen deel uit van mijn Vlaamse Regering.” De Wever maakt er geen deel van uit, maar Bourgeois wel. De minister-president heeft hier zelf de grens getrokken. Bourgeois is die grens overgestoken.

Viceminister-president Bourgeois omschrijft de zesde staatshervorming, de grootste ooit, als peanuts. Door deze staatshervorming tot op de grond af te branden, torpedeert hij de belofte van de minister-president midscheeps.

Op Vlaams vlak dreigt zich dus te herhalen wat we in 2010 en 2011 federaal hebben meegemaakt. De N-VA wil niet. In dezelfde wurggreep komt Vlaanderen. Dat is mijn punt.

De Vlaamse Regering heeft dit jaar welgeteld twee niet-technische decreten aan dit parlement voorgelegd. Twee! Respectievelijk over het gebruik van pesticiden en over hulp aan gedetineerden. U hoort het: baanbrekend werk voor onze Vlaamse welvaart. De zitting van vandaag is ten andere symptomatisch voor het stilzitten van deze regering. Naast dit debat, aangevraagd door de verenigde oppositie, en de actuele vragen: zero, zero, zero. Nochtans moeten tal van knopen worden doorgehakt, maar dat levert enkel ruzie op.

Een korte bloemlezing van de afgelopen week: de ruzie over de tarieven van De Lijn, de ruzie over de Brusselse Hoofdstedelijke Gemeenschap, de ruzie over het falende beleid in de Rand rond Brussel, de ruzie over de aanpak van de stijgende jeugdwerkloosheid.

De regering-Peeters II gaat nog veertien maanden doen alsof. Zelfs Hyacinth Bucket verbleekt bij deze schone schijn, mijnheer Diependaele. En intussen groeien de wachtlijsten, staan ouders te kamperen voor de schoolpoorten, worden de files langer en langer en luiden steden en gemeenten steeds luider de alarmbel.

Minister Lieten, de N-VA plaatst zich met de dag meer buiten de regering. Wat de minister-president ook verklaart, de N-VA trekt zich daar niets van aan. De N-VA zit volop in campagnemodus en alles en iedereen moet daarvoor wijken, ook de Vlaamse Regering en zeker Kris Peeters.

Dat de N-VA dat ongestoord mag doen, mevrouw Lieten, is ook de verantwoordelijkheid van CD&V en sp.a. Volgend jaar zult u hiervoor aan de kiezer verantwoording moeten afleggen.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro: Voorzitter, ik probeerde volop uw aandacht te vragen. Mijn fractieleider somde een aantal punten op waarover er deze week ongelooflijk veel gekrakeel was of waar een onzorgvuldig antwoord op kwam en die het falen van de huidige Vlaamse Regering illustreren om de bevoegdheden in te vullen die ze nu al heeft. Een van die punten die collega van Rouveroy aanhaalde, betrof de problemen die we in de Vlaamse Rand kennen. Daar wou ik graag heel even dieper op ingaan.

De voorzitter: Mijnheer De Ro, uw fractieleider heeft al ruim de tijd gekregen. Hij heeft zijn punt gemaakt. Ik stel voor dat u het zeer kort houdt.

De heer Jo De Ro: Als ik straks het woord krijg, wil ik wel wachten, alhoewel ik graag kort op de bal speel. (*Instemming*)

De heer Sas van Rouveroj: De heer De Ro wou het over de Rand hebben. Ik wil daar voor de latinisten aan toevoegen: ‘quod erat demonstrandum’. Dit is het zoveelste bewijs van een falend beleid. Zelfs een overlegorgaan kan niet tot stand worden gebracht.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Ik ben verheugd dat de Vlaamse Regering in dit niet onbelangrijk debat vertegenwoordigd wordt door vier ministers. Maar gelet op de afwezigheid van de minister-president, vind ik het heel vreemd dat noch minister Vandeurzen, noch minister Crevits, noch minister Schauvliege hem vertegenwoordigen namens CD&V.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Dat was me ook opgevallen. Geen enkele CD&V-minister komt de aanval op het regeerakkoord afweren. Dat is nochtans de essentie van Peeters II.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer Van Mechelen, ik weet dat u heel graag discussieert met alle leden van de Vlaamse Regering. Maar maakt u zich geen zorgen. De ministers Vandeurzen en Crevits zijn onderweg. En de verklaring die ik straks zal voorlezen, is een verklaring namens de Vlaamse Regering. Ik hoop dus dat u tevreden bent met de vertegenwoordiging en dat u het kunt doen met diegenen die er vandaag zijn.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, ik moest hier aanwezig zijn op het actualiteitsdebat op uw vraag omdat de heer Bouckaert ook een vraag ging stellen. Ik kom plichtsbewust. Ik zie dat hij er niet is. Ik hoop dat hij zo dadelijk komt.

De voorzitter: Minister, ik kan u geruststellen. Wij hebben de heer Bouckaert uitdrukkelijk gevraagd om hier aanwezig te zijn. Sowieso zal er straks bij de actuele vragen een zeer boeiend debat volgen naar aanleiding van vragen die aan u worden gesteld.

Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Collega's, ministers, viceminister-president, mijnheer Van Rompuy, de N-VA beweert dat het interview met minister Bourgeois een storm in een glas water is. Het is eigenlijk niets nieuws. Een sluwe journalist wist de ijdelheid van minister Bourgeois te strelen. En dan komen de dromen en de brandende ambitie. Minister-president Geert Bourgeois, hoofd van de autonome staat Vlaanderen. Ultieme bekroning.

Het is natuurlijk ook een strategie van de partij: laat ons minister Bourgeois maar eens voluit laten gaan. De voorhoede. De geesten in Vlaanderen verder laten rijpen en laten wennen aan het idee. De Franstaligen nog eens op onze kap. De campagne strijd is begonnen, laat ons een verkenners uitsturen. Moeten we daarin meestappen en hierover debatteren in het parlement? Ja, want het interview is niet zo naïef als het lijkt.

Waarom? Om twee redenen.

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mevrouw Meuleman, u hebt een vraag gesteld: moeten wij daarover debatteren in het parlement? U zegt: ‘ja’. Mijn antwoord is: ‘neen’. Ik zal u zeggen waarom. Vanwege het simpele feit dat we hier uiteindelijk alleen maar de electorale strategie van de N-VA gestalte geven. Dit hele debat, een uur lang, zal gaan over de N-VA. Wat doet de N-VA de voorbije week? Uiteindelijk spelen zij het verhaal van de stoute flik en de brave flik. De stoute flik zit daar: niemand minder dan minister Bourgeois. Hij mag het standpunt

over Vlaamse onafhankelijkheid – hij noemt het ‘volledige autonomie’ – gerealiseerd in 2014 gestalte geven. En nadien komt zijn voorzitter nuanceren en de brave flik spelen. Ten aanzien van de meer gematigde kiezers mag hij een ander beeld van diezelfde N-VA naar buiten brengen. En wat doen wij? Wij geven dat allemaal airplay. Wij brengen dat naar buiten. Wij vergroten dat uit. En de N-VA is tevreden. Want haar twee vleugels worden op hun wenken bediend: de gematigde kiezer en de radicale kiezer; de kiezer die kiest voor separatisme en Vlaamse onafhankelijkheid, en aan de andere kant diegene die vindt dat het allemaal wat te ver gaat en die kiest voor confederalisme en federalisme. Met dit debat spelen we in de kaart van de N-VA. We versterken de electorale strategie van de N-VA. Niks meer maar ook niks minder. Ik persoonlijk ben niet van plan daaraan mee te doen.

De heer Sas van Rouveroij: Mijnheer Dewinter, dan moet u even overleg plegen met uw fractievoorzitter. Ik zie Joris inderdaad al grijnzen. Inderdaad, ook de Vlaams Belang-fractie heeft zondag bij monde van haar fractievoorzitter aangedrongen op een actualiteitsdebat. *(Opmerkingen)*

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Ik vind dat er wel inhoudelijke redenen zijn om het debat te voeren. Die redenen zijn belangrijk genoeg. Natuurlijk kun je alles zien in het licht van een electorale strategie. Alles is strategie, we kunnen nog anderhalf jaar aan strategie doen. Maar ik heb geen zin om nog anderhalf jaar bezig te zijn met de verkiezingen en met strategie. Het mag ook wel eens over inhoud gaan. Er zijn belangrijke dingen te zeggen over dat interview.

Ik vind dat de N-VA misschien haar hand heeft overspeeld. We zullen zien. Ze kunnen inderdaad een strategie ontwikkelen en proberen om hun twee vleugels tevreden te stellen, maar dit kan er wel eens over zijn geweest.

Waarom vind ik het belangrijk om het debat te voeren? Ten eerste, naakt en ontdaan van de franjes raakte mij de rauwheid, de bruutheid van het N-VA-discours, de zeer ongemakkelijke waarheid. Dat de N-VA volledige autonomie wil en het land wil splitsen, is inderdaad niet nieuw. Wel dat een incontournable N-VA dat in 2014 hoopt alleen en eenzijdig op te leggen en door te duwen, en daar nog eens openlijk voor uitkomt ook. Zonder andere Vlaamse partijen, zonder onderhandelen.

Met 30 tot 40 procent van de kiezers willen ze hun wil opleggen aan de Franstaligen, met een regelrechte staatsgreep op Brussel en de Brusselaars. Dat is de implicatie van de uitspraken van Bourgeois. Het is ook de strategie van Bart De Wever. Brussel wordt een condominium, bestuurd door twee gemeenschappen, en verliest elk recht op zelfbeschikking. Het is nooit vertoond in het moderne Europa, maar het is wel onverkort het plan van de N-VA.

Een parlement wordt simpelweg ontbonden. Het Brussels parlement wordt integraal naar huis gestuurd. Een democratisch gekozen regering wordt afgeschaft. Overleg, samenwerking, medebeslissingsrecht: het wordt allemaal achteloos en arrogant opzijgeschoven, door een dictaat, een fait accompli, het recht van de sterkste. Het getuigt van rauwe compromisloosheid en een ongenadige vorm van politiek, voorbij overleg en samenwerking, voorbij democratie. Ik vind dat absoluut geen goede evolutie.

Ook de eigen Vlamingen zullen voor voldongen feiten staan. 30 of 40 procent van de stemmen is geen meerderheid. Er is geen draagvlak. Vele Vlamingen wonen in Wallonië. Vele Vlamingen beseffen dat België al klein is in Europa, dat België klein is om onze pensioenen te betalen en onze sociale zekerheid te garanderen, en dat een autonoom Vlaanderen nog veel kleiner is. Er is met andere woorden geen democratische meerderheid bij de Vlamingen voor een splitsing of onafhankelijkheid. U moet die uw eigen volk dus niet opdringen.

Ik geef een tweede reden waarom ik het interview een debat waard vind. Het mantra van de N-VA in Vlaanderen is tot nu toe geweest: “Wij zullen de zesde staats hervorming, trouw aan het regeerakkoord, loyaal uitvoeren.” Toch krijgen we nu een N-VA-minister, nota bene, die duidelijk en openlijk toegeeft niet de intentie te hebben om ook maar een vinger uit te steken

om de staats hervorming loyaal uit te voeren. In 2014 zullen we het land splitsen – pardon: “autonoom maken” – en laat ons ondertussen op de rem gaan staan om het zeker nog anderhalf jaar te rekken, dat is blijkbaar de redenering.

Dat hebben we gemerkt zodra nog maar één eerste onderdeel van het Vlinderakkoord ter sprake kwam: de oprichting van de metropolitane gemeenschap. In de Vlaamse Regering zeggen de N-VA-ministers dat ze met de Vlaamse Regering werk zullen maken van een samenwerkingsakkoord met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, maar intussen stappen N-VA-burgemeesters naar het Grondwettelijk Hof om die hele metropolitane gemeenschap onderuit te halen.

De CD&V-verkozenen worden gerold en ze weten het, maar ze houden zich gedeisd. Misplaatste loyauteit en vooral naïviteit, want ze kunnen stank voor dank verwachten. Daarom, collega's van CD&V, mijnheer Van Rompuy, doe ik een warme oproep: wees consequent met uw eigen discours dat u de laatste dagen zo hevig verkondigde. Wees niet langer loyaal aan een onbetrouwbare partner die de zesde staats hervorming minacht. Respecteer u zelf, 'walk your talk', en ga voluit voor de voorbereiding van de omzetting van het Vlinderakkoord via de Vlaamse Regering, via dit Vlaams Parlement.

Wij zijn vragende partij om dit proces te bespoedigen. Daarom herhaal ik hier ons voorstel om een commissie ad hoc voor de zesde staats hervorming op te richten, om vooruit te gaan en zo snel mogelijk de discussie te starten over de wijze waarop wij de nieuwe bevoegdheden en middelen die door dit Vlinderakkoord naar Vlaanderen komen, kunnen inzetten. En dat men niet komt zeggen – mijnheer Van Rompuy, wacht dus even – dat we nog niet weten over welke bevoegdheden of transfers het juist zal gaan. Het Vlinderakkoord is geen goed bewaard geheim. Het staat op de website. Iedereen kan het raadplegen. Hier is het Vlinderakkoord. Collega's, het was de bedoeling dat ik er mee zou zwaaien, maar het ligt nog op mijn bank. *(Gelach)*

U kent het ongetwijfeld. Daarin staat ook de begrotings synthese, mijnheer Van Rompuy.

We kunnen beginnen beslissen. Laat ons dan ook geen tijd verliezen en die discussie opstarten in het parlement met een 'coalition of the willing'. Mijn fractie is daar klaar voor.

Zo kunnen we de Vlamingen duidelijk maken waarom die staats hervorming zo belangrijk is, zeker in sociaal-economisch en ecologisch moeilijke tijden, want de mensen in Vlaanderen en Brussel moeten er beter van worden. We zullen nieuwe, krachtige impulsen geven aan een sociaal woonbeleid, aan een beleid dat de rechten van alle kinderen waarborgt, aan een rechtvaardig arbeidsmarktbeleid, een vernieuwd beleid voor steden, eigen Vlaamse accenten op het vlak van verkeers veiligheid en last but not least, nieuwe verantwoordelijkheden op het vlak van energiebesparing en klimaat.

Wat we nu vaststellen, is dat jullie koudwatervrees hebben, collega's van CD&V. Als we vragen het debat op te starten over de nieuwe bevoegdheden, quid CD&V? Wat willen jullie echt?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik ben een beetje verrast door uw uitnodiging, mevrouw Meuleman. Als er één architect is van de zesde staats hervorming, wel, dan zijn dat de Vlaamse Christendemocraten, net zoals van de voorbije staats hervorming. *(Applaus bij CD&V)*

Als we nu staan waar we staan, met eigen bevoegdheden, met een eigen parlement en nu met de zesde staats hervorming met heel wat nieuwe bevoegdheden die u daarnet hebt opgesomd, dan is dat dank zij de Vlaamse christendemocraten, die twee jaar geleden de moed hadden om verder te onderhandelen, stapsgewijs, met het nodige draagvlak in Vlaanderen. U vergist zich dus van tegenstander. Wij zijn de loyale partner om het grote pakket van de zesde staats hervorming op een goede manier in te vullen. De voorbereidingen lopen. Het groenboek

van de Vlaamse Regering, waar ook de N-VA-ministers aan meewerken, loopt. De komende maanden zullen we daarvan de uitrol zien. De concrete invulling is inderdaad de uitdaging van 2014. Dat weten we allemaal. Laten we van die verkiezing de invulling maken van de nieuwe Vlaamse bevoegdheden. Wat gaan we doen met de woonbonus? Wat gaan we doen met het kindbeleid? Hoe gaan we onze werkzoekenden activeren? Dat is de uitdaging van 2014 en daarin zullen we, als het gaat, de leidende factor zijn en blijven in Vlaanderen. *(Applaus bij CD&V)*

De heer Sas van Rouveroij: Mijnheer Van den Heuvel, dat is juist het debat dat we al een tijdje aanvragen en willen aangaan, het debat over: wat met de woonbonus morgen? Wat gaan we daarmee doen? Hoe gaan we onze fiscaliteit invullen? Die gaan van 7 procent naar 30 procent fiscale ruimte. Dat is enorm. Die mogelijkheden moeten vandaag worden geprospecteerd en die kunnen politiek met elkaar worden doorgenomen. Dat gebeurt niet, dat aanbod wordt niet gedaan.

Als mevrouw Meuleman zegt dat ze in de commissie heeft gevraagd om een soort opvolgingscommissie tot stand te brengen, dan ben ik daar in een eerste fase ook niet op ingegaan omdat ik even dacht dat een en ander misschien nog moet worden verduidelijkt. De COMORI is nog niet helemaal gefinaliseerd, maar ik voel aan dat dat naïef is. We wachten wat dat betreft op Godot, niet omdat de federale overheid haar werk niet doet, integendeel, ze doet haar werk, maar deze Vlaamse Regering is niet van plan de uitdaging aan te gaan, het debat ten gronde te voeren.

Mijnheer Van den Heuvel, dat is natuurlijk het thema. Daarenboven, ik ben ervan overtuigd dat er nog veel op papier zal komen, maar papier is gewillig. Het groenboek op zich zegt nog niets. Begin ook met de uitvoering ervan. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Mijnheer Dewinter en mijnheer Van den Heuvel, natuurlijk is er een electorale strijd aan de gang. Natuurlijk moet dat het debat niet bepalen in dit Vlaams Parlement. Wat is de rol van het Vlaams Parlement? Controle van deze Vlaamse Regering.

Mijnheer Van den Heuvel, wat blijkt? De N-VA beweert keer op keer dat ze mee loyaal de staatshervorming zal uitvoeren, een staatshervorming die jullie mee hebben onderhandeld. Dan mogen jullie zich nog zoveel op de borst kloppen als jullie willen, de N-VA wil niet. De N-VA wil niet, en CD&V moet het maar ondergaan. Dat is natuurlijk een centrale vraag vandaag. Zal de Vlaamse Regering de staatshervorming wel uitvoeren? Dat is vraag één. Vraag twee is: is de Vlaming ermee gebaat dat een Vlaamse N-VA-minister eigenlijk eenzijdig aankondigt dat het land zo goed als gesplitst zal worden? Op beide vragen is het antwoord neen. Dat is minstens een debat waard in dit Vlaams Parlement, want het is de controle van de Vlaamse Regering die faalt in het uitvoeren van de staatshervorming.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Ik ben het daar helemaal mee eens. Mijnheer Van den Heuvel, mijnheer Van Rompuy, de timing van het groenboek wordt maand na maand opgeschoven. Men sust ons. Men zegt bezig te zijn achter de schermen. Men zegt dat er al gesprekken zijn. Men zegt dat we er gerust in mogen zijn. Het parlement wordt echter buiten die gesprekken gehouden en kan er dus niet van op aan dat men daar inderdaad mee bezig is. Wij vragen dat men eindelijk hier in dit Vlaams Parlement zou beginnen met het debat. Als u zo'n goede bondgenoot bent, en zo loyaal aan die zesde staatshervorming, dan doet u dat ook hier in Vlaanderen. Het heeft geen zin om alleen federaal loyaal te zijn. Wij wachten hier op actie.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mevrouw Meuleman, ik begrijp uw betoog niet goed. U vergist zich van tegenstander. De overgrote meerderheid in dit Vlaams Parlement, namelijk twee derde, is een voorstander van die zesde staatshervorming. CD&V heeft er de jongste vier jaar alles aan gedaan om uitvoering te geven aan die resoluties van het Vlaams Parlement van

1999, want dat is die zesde staatsvorming. CD&V heeft vier jaar onderhandeld om dat tot stand te brengen. Ook dankzij Groen, Open Vld en sp.a zijn we erin geslaagd om ook federaal een meerderheid te vinden in de Nederlandstalige taalgroep om die zesde staatsvorming door te voeren.

We geven uitvoering aan de resoluties van 1999, wat het overgrote deel van dit Vlaams Parlement ook wil. Het zwaartepunt zal naar de deelstaten verhuizen, in die zin dat de bevoegdheden met 18 miljard euro toenemen. De gewesten en de gemeenschappen, samen met de provincies en de gemeenten, zullen 50 procent van de publieke uitgaven uitmaken. Dat wordt op dit ogenblik federaal uitgevoerd. Dat weet u ook. Ook uw partij is daarbij. We zullen ervoor zorgen, als die wetten de volgende maanden worden goedgekeurd door het parlement, dat daar uitvoering aan wordt gegeven. Dit moet nog worden goedgekeurd in Kamer en Senaat. Vanaf het ogenblik dat dit wordt goedgekeurd, zullen we weten wat de precieze omvang is van die Financieringswet, welke de bevoegdheden zijn en welke soorten bevoegdheden precies zullen kunnen worden ingevuld. Dan kunnen we natuurlijk daarover een debat aangaan in het Vlaams Parlement. Wij zijn het eens over de inhoud van die staatsvorming. U hebt die mee onderschreven. Ik ben echter niet bereid tot een onderling debat daarover in de komende weken, terwijl de N-VA gebruikmaakt van haar positie om eigenlijk te zeggen dat ze die zesde staatsvorming niet wil. Ze zal federaal ook tegen die staatsvorming stemmen.

We zetelen in een rechtstreeks verkozen Vlaams Parlement, met voor 13 miljard euro aan bevoegdheden. Daar zullen we nog eens 10 miljard euro bij krijgen. Ook hebben we 25 procent van de personenbelasting overgeheveld naar de deelstaten. We hebben een van de meest vergevorderde vormen van federale autonomie van heel Europa. CD&V heeft daar altijd voor geijverd. We hebben dat tot stand gebracht via onderhandelingen. Wat me stoort aan het interview van Bourgeois, is dat hij eigenlijk zegt niet meer te geloven in een toekomstige staatsvorming. Dat is allemaal bric-à-brac. Dat is allemaal voorbijgestreefd, vindt hij. Hij stelt dat we nu gaan naar een soort slotonderhandeling over alles, over de sociale zekerheid, over belastingen enzovoort. Dat is niet het model waar CD&V voor heeft geijverd, en u hebt daar al evenmin voor geijverd. U daagt me uit. Vergis u niet: wij zijn voor een staatsvorming, wij zijn voor meer autonomie, maar we zijn tegen separatisme en we willen dat die hervorming wordt doorgevoerd in Kamer en Senaat, en dat ook in harmonie met datgene waarvoor er een meerderheid is in het Vlaams Parlement. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Voorzitter, ik zal bondig zijn. Mijnheer Van Rompuy, ik ga vooral terug naar het eerste deel van uw opmerking, waarbij u zegt dat ook in dit parlement er een tweederdemeerderheid is voor de zesde staatsvorming. Wat mevrouw Meuleman aan u zegt – ik begrijp dat er een uitgestoken hand is, ook van uwentwege –, is: kom met die staatsvorming naar het parlement. Hier zal een tweederdemeerderheid zonder de N-VA die staatsvorming goedkeuren. En als u met de Brusselse metropolitane gemeenschap naar het parlement was gekomen, dan had een meerderheid dat gestemd.

De voorzitter: De heer Van Der Taelen heeft het woord.

De heer Luckas Van Der Taelen: Ik ga volledig akkoord met wat de heer Van Rompuy zegt, maar hij zegt het tegen de verkeerde figuur. Hij moet het niet tegen de fractieleider van de groenen zeggen. Mijnheer Van Rompuy, u moet beseffen dat uw regering een beetje een koekoeksnest is geworden waar de plaats van de chauffeur is ingenomen door een onbekende vogel die een heel andere koers wil varen. Als één van de coalitiepartners duidelijk zegt dat ze die staatsvorming, waarvoor uw partij zo hard heeft gevochten, niet wil uitvoeren, is de enige consequente houding: stap uit die regering!

De heer Jo De Ro: Ik geef de heer Van Rompuy gelijk dat er nog heel veel op ons afkomt. Maar deze week werd in de Rand vastgesteld, door de retoriek die wordt gevoerd, door de campagne die op gang wordt getrokken, door de kandidatuur van minister Bourgeois om

minister-president te worden, dat men met de huidige bevoegdheidspakketten die de Vlaamse Regering al jaren heeft, geen beleid voert. Dat zeg ik niet alleen, vorige week hier op de tribune, maar dat zeggen samen met mij mensen uit sp.a, mensen uit CD&V, mensen uit de N-VA, en zelfs Voka heeft zich hierbij aangesloten. Dat wilde ik daarstraks opmerken toen mijn fractieleider het voorbeeld van vorige week van de Rand aangaf. In het weekend komen er heel dure woorden, maar in de week staan wij zonder enige dekking in de Rand en ervaren we geen beleid. (*Applaus bij Open Vld en van de heer Luckas Van Der Taelen*)

De heer Sas van Rouveroij: Dat is zo, mijnheer De Ro. Mijnheer Van Rompuy, natuurlijk zijn wij bondgenoten wat de uitvoering van de zesde staatshervorming betreft. Maar als je het woord 'toekomst' in de mond neemt en dat verbindt aan de N-VA, dan klopt er iets niet. Voor de N-VA gaat het uiteindelijk niet alleen over 2014, die toekomst doet zich vandaag al voor, want men keldert nu al, vandaag, anno 2013, de uitvoering van de zesde staatshervorming. Dus als de N-VA zegt dat ze niet meer gelooft in de cycli van staatshervormingen, dan is dat niet alleen een visie voor 2014 en later, maar dan wordt die visie nu al geïmplementeerd. Men blokkeert nu al de uitvoering van de zesde staatshervorming. Mijnheer Van Rompuy, dat kunt u niet toelaten namens CD&V maar ook niet namens sp.a, Groen en Open Vld, die samen die zesde staatshervorming tot stand hebben gebracht. (*Applaus bij Open Vld en van de heer Luckas Van Der Taelen*)

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Mevrouw Meuleman, we moeten eerlijk zijn: u was ook niet voor deze staatshervorming. U vond in 2010 niet dat er een staatshervorming moest komen. U hebt u laten omkopen voor een bord linzen en plotseling komt u hier nu de staatshervorming verdedigen als de grote verwezenlijking van Groen. U moet daar niet hypocriet over doen.

Deze staatshervorming is op federaal niveau beslist. Dit is een federaal akkoord. De Vlaamse Regering an sich is daar niet bij betrokken geweest. De minister-president heeft op 12 oktober 2011 het zelf betreurd dat er nog altijd een gebrek is in onze federale structuur waarbij de gemeenschappen en de gewesten niet rechtstreeks betrokken zijn bij het tot stand komen van die staatshervorming. Dat impliceert ook dat de verschillende partijen in deze regering inderdaad een andere mening hebben. Mijnheer Van Rompuy, ik respecteer uw mening. U zult dat ook moeten doen met mijn mening. Maar we verschillen daar van mening, en op zich is dat geen enkel probleem.

Laat me zeer duidelijk zijn: van de omzetting van die staatshervorming hebben we al uit den treure herhaald dat we wel degelijk loyaal zullen zijn. Maar u hebt vanmorgen allemaal de krant kunnen lezen: vooralsnog is er niets. De heer Van Rompuy heeft er zelf naar verwezen. We zullen moeten wachten tot die wetten goedgekeurd zijn, en dan geldt er: 'the proof of the pudding is in the eating'. Dan zult u de proef op de som kunnen nemen.

Ik vind het een zeer interessant debat, daar niet van, maar dan voor een studentenclub of zo. Ik zie niet in hoe dit debat beleidsmatig enige bijdrage levert voor de Vlamingen of hoe de Vlaming van dit debat beter wordt.

Het gaat hier om onze verschillende standpunten na 2014. Ik zal dat straks ook beklemtonen in mijn betoog: ik raad elke partij in dit halfroond aan om die standpunten in te nemen. Laat ons vooruitkijken. (*Opmerkingen van de heer Lode Vereeck*)

U mag nu al een visie hebben. U mag gerust vooruitdenken. Wij zijn daar inderdaad mee bezig. Ik denk dat het een goede zaak is dat wij daar als N-VA mee bezig zijn. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: De reden waarom we dit debat voeren, zijn de uitspraken van de heer Van Rompuy, die in het interview van minister Bourgeois een probleem ziet binnen de regering. We kennen het antwoord van de regering bij wijze van spreken al op voorhand. Er zal niets aan de hand zijn.

Maar het antwoord van de regering is bij dezen al gegeven door de heer Diependaele. U herhaalt inderdaad uittrenturen, mijnheer Diependaele, dat uw partij in deze regering blijft zitten en in ruil daarvoor de zesde staatshervorming, die u zo slecht vindt – terecht, want wij vinden die ook bijzonder nefast –, mee gaat uitvoeren. Daarom is het debat misschien toch nuttig, omdat de schizofrenie van uw partij hier ten volle naar boven komt. Men kan niet in het ene parlement het Vlinderakkoord en de staatshervorming bestrijden, en hier alle wapens neerleggen en gewoon zeggen dat u het gaat uitvoeren. Dat is de schizofrenie waaraan u nu al jaren lijdt. Minister Bourgeois heeft met zijn interview misschien een poging gedaan om eens een bepaalde vleugel te bespelen, maar dat is niet gelukt. U bent hiervan het bewijs vandaag. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: De heer Diependaele vraagt zich af of de Vlaming beter wordt van het debat van vandaag, maar dat is de verkeerde vraag. De juiste vraag is: wordt de Vlaming beter van het interview van minister Bourgeois in De Standaard van afgelopen weekend? *(Applaus bij CD&V, sp.a en LDD)*

Ik deel de bekommernis van mevrouw Meuleman wanneer het de visie van minister Bourgeois op Brussel betreft. Ik lees in heel zijn interview een ontkenning van het bestaansrecht van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, dat al 25 jaar bestaat. Men zweert bij moeilijke woorden als condominium, cobestuur, zelfbeschikkingsrecht enzovoort. Ik heb een vraag aan de regering en hoop dat minister Lieten er een duidelijk antwoord op kan geven. Er zit ook een minister uit Brussel in de Vlaamse Regering. Hoe staat deze Vlaamse Regering tegenover het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest? Wil men daar constructief mee samenwerken? Erkent men het bestaansrecht van het gewest? Dat is fundamenteel, voor de Vlamingen, maar vooral voor de Vlaamse Brusselaars. *(Applaus bij Open Vld en Groen)*

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, sta mij toe een aantal puntjes op de i te zetten. Ten eerste vind ik het altijd betreuenswaardig als het in dit parlement over een bord linzen of een morzel grond gaat. Laten we die retoriek alstublieft achterwege laten om over ons nieuwe Vlaanderen en de hervormingen van onze staat te praten.

Ten tweede wil ik benadrukken, collega's, dat de zesde staatshervorming in uitvoering is. Vorig jaar zijn in het federale parlement al verschillende bijzondere wetten goedgekeurd. Er is een grondwetsherziening. BHV is gesplitst. Er liggen ontwerpen klaar voor de nieuwe Senaat. De bevoegdheidsoverdracht en de Financieringswet zijn volop in voorbereiding. Dat zal de volgende weken blijken. Ik ben er absoluut van overtuigd dat er ook in de maand april zaken kunnen worden afgerond.

Een derde punt betreft de loyaliteit van de Vlaamse Regering. Ik heb in het interview van minister Bourgeois niet gelezen dat hij dat niet wil uitvoeren. Hij is daar misschien wat ambigu in, maar als minister is hij heel duidelijk. Minister Muylers heeft dat gisteren in de commissie ook nog eens duidelijk gezegd: wij gaan, als N-VA, als lid van deze Vlaamse Regering, die zesde staatshervorming op Vlaams niveau loyaal in voorbereiding nemen en uitvoeren. Dat is voor ons heel belangrijk. Dat heeft de minister-president enkele weken geleden ook bevestigd, en dat zal straks wellicht ook bevestigd worden door minister Lieten. Het is voor ons heel duidelijk dat dat engagement van de Vlaamse Regering wordt nageleefd.

De heer Lode Vereeck: Collega Diependaele, u vraagt wat de relevantie is. Er zal straks wel duidelijk worden dat de uitspraken van de viceminister-president relevantie hebben voor de manier waarop we de volgende veertien maanden hier nog zullen werken. Dat heeft inderdaad relevantie voor hic et nunc en niet alleen voor na 2014.

Ik vind het toch wel bijzonder lachwekkend dat u ons gaat bevragen over ons standpunt over confederalisme en over de invulling van de staat. U moet er nog een congres aan wijden in februari 2014 en u bevrage ons of wilt u ideetjes opdoen misschien omdat u die zelf niet hebt. Ik vind dat toch wel heel straf hoor. *(Applaus bij LDD, Open Vld, sp. a en het Vlaams Belang)*

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Mijnheer Diependaele, het gaat mij niet over ‘na 2014’; het gaat over wat we doen ‘tot 2014’. We willen zo snel mogelijk een krachtig Vlaams arbeidsmarktbeleid, een krachtig woonbeleid. Nu is er steeds een minister Muylers van Werk, die zegt: “Ja, daar kan ik niks aan doen. Het is mijn bevoegdheid niet. Daar kan ik niks aan doen.” Hij kan dat nog een jaar of anderhalf jaar zeggen, maar ik wil tegen 2014 voorbereid zijn om te weten wat we gaan doen met die belangrijke bevoegdheden die we krijgen om onmiddellijk van start te gaan.

Mijnheer Van Rompuy, het zal maar zijn door de discussie aan te gaan in het parlement en ook het publieke debat daardoor te voeren, dat we kunnen tonen hoe belangrijk die zesde staats hervorming en die bevoegdheden zullen zijn. Laat het ons voeren en heb geen schrik. U hebt schrik. U hebt een coalitiepartner die groot aan het worden is, maar het is uit schrik voor de N-VA dat u het debat niet wilt voeren. Wij niet. Laat het ons aangaan.

De heer Eric Van Rompuy: Ik vind het verregaand dat ik bang zou zijn voor de N-VA. Het is juist het omgekeerde. (*Gelach*)

Zij hebben schrik. Als die wetten goedgekeurd zijn in de Kamer en de Senaat – die moeten nog goedgekeurd worden –, dan weten we precies wat de implicaties zijn van die wetgeving en die financiering. Dan kunnen we hier voluit het debat over de inhoud voeren. Het moet worden toegepast in de loop van 2014 want budgettair zal het moeilijk zijn om die staats hervorming in oktober nog goed te keuren en te incorporeren in de Vlaamse begroting. Vergis u niet van tegenstander. Het is de N-VA die gezegd heeft dat die staats hervorming peanuts is.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: U laat zich rollen. Een beetje daadkracht.

De voorzitter: Wilt u alstublieft afronden?

De heer Eric Van Rompuy: Voorzitter, ze daagt me voortdurend uit. Ik word hier bijna aangesproken als zijnde een minister. (*Gelach*)

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Er is geen andere van uw partij.

De heer Eric Van Rompuy: U moet minister Bourgeois interpellieren. U moet mij niet interpellieren. Hij zit hier op het beklagdenbankje.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Ik wil weten waarom uw partij niet daadkrachtiger is. Er is niemand van uw partij om dat aan te vragen, dus vraag ik het aan u.

De heer Eric Van Rompuy: Wat kunnen we meer doen dan wat we gedaan hebben? We hebben gedurende vier jaar onderhandelingen gevoerd. We hebben de N-VA er inderdaad af gereden. (*Rumoer*)

Wij zijn diegenen die BHV gesplitst hebben. Wij zijn diegenen die de resoluties van het Vlaams Parlement hebben doorgevoerd. En wij zullen in de volgende jaren Vlaanderen meer autonomie geven. (*Applaus bij de meerderheid*)

En als dat gebeurt, is dat ook dankzij u. Wees ons dankbaar.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Mijnheer Van Rompuy, laat u toch niet rollen door eindeloze verdragingsmanoeuvres van uw coalitiepartner. Groen wil blijven gaan voor solidariteit tussen alle Vlamingen en over de taalgrens heen. Wij willen onderhandelde oplossingen die goed zijn voor iedereen, en een democratie zou de normaalste zaak van de wereld moeten zijn.

Eén verdienste is er wel aan het interview van mijnheer Bourgeois, namelijk dat hij de N-VA-strategie klaar, onomwonden en zonder doekjes heeft laten neerpennen, zodat niemand nu nog kan zeggen: “We hebben het niet geweten.” (*Applaus bij Groen*)

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Geachte voorzitter, kandidaat-minister-president, collega’s, ik wil graag een moment van bezinning inlassen en een stukje voorlezen uit het Nieuw-Vlaamse

Testament, vers 1: “God sprak tot Geert Bourgeois: ‘Ge moet uw staf opheffen en zo het land splijten.’ Toen zei Geert: ‘Oké, Bart.’ En hij strekte zijn armen uit en splitste het land.”

Collega's, De Wever wil de Vlamingen doen geloven dat hij de nieuwe God is en Bourgeois de nieuwe Mozes op weg naar het beloofde Vlaamse land. Ze zwijgen vroom over de tien plagen die ons land zullen treffen. Daarom, Vlamingen, “Wees op jullie hoede voor valse profeten want niets is gevaarlijker dan een wolf in schapevacht”. Mattheus, hoofdstuk VII, vers 15.

België is zoals een ongelukkig huwelijk. Je kunt voorploeteren, je kunt scheiden of je kunt voor een latrelatie kiezen: ‘living apart together’. Mijn fractie kiest voor een Belgische latrelatie waarin de partners vele zaken apart doen, maar sommige dingen ook ‘together’. En dat is de definitie van confederalisme.

Over het Belgische huwelijk zei minister Bourgeois afgelopen weekend: “Alles moet naar Vlaanderen komen. Gewoon alles.” Dat is een zuivere scheiding. Dat is geen confederalisme, maar separatisme. Waarom zegt Bourgeois dat niet? Is separatisme soms een vies woord geworden voor de N-VA? Waarom ontkent De Wever op televisie dat hij onafhankelijkheid wil? Jan Peumans is tenminste duidelijk. Ik citeer opnieuw: “Natuurlijk zijn wij separatisten. Artikel 1 van onze statuten is toch klaar en duidelijk? Wij willen een onafhankelijk Vlaanderen. Punt.” “Maar,” geeft Peumans toe, “daarvoor is er geen draagvlak”. En dus moet de boodschap verpakt worden met een confederale strik eromheen. De kiezer wordt daarmee een rad voor de ogen gedraaid. Dat is niet illegaal oneerlijk maar wel legaal oneerlijk.

De communautaire spanning is zoals de spanning van tektonische platen. Als er te lang niets beweegt, volgt er een zware aardbeving. Daarom is het beter om elke legislatuur een stap vooruit te zetten. En dus moet er in 2014 meer gebeuren dan het invullen van de zesde staatshervorming, zoals CD&V voorstelt. Die invulling kan immers perfect samenlopen met een zevende staatshervorming, omdat het eerste een opdracht is voor de Vlaamse Regering en het tweede een opdracht voor de Federale Regering. Er is geen tegenstrijdigheid tussen beide ambities. Dat is de derde weg waarvoor mijn fractie kiest: geen separatisme, maar ook geen stilstand.

De Vlaamse Regering moet nu, vandaag, zonder dralen, aan de slag met de zesde staatshervorming. De nieuwe bevoegdheden zijn niet min. De Vlaamse begroting, 27 miljard euro, is nu al groter dan de federale begroting van 23 miljard euro. Na de zesde staatshervorming is het budget van de deelstaten, 73 miljard euro, groter dan de sociale zekerheid, 65 miljard euro. Dat zijn – eerlijk is eerlijk – geen peanuts.

De Vlaamse Regering moet, in overleg met het Waalse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, nu duidelijk maken wat haar prioriteiten zijn, hoe ze de nieuwe bevoegdheden zoals kinderbijslag, woonbonus en jobkorting wil invullen. 2014 is te laat. Ze moet niet passief wachten op het federale niveau maar assertief de Federale Regering de wacht aanzeggen.

Het Rekenhof stelt terecht dat Vlaanderen budgettair totaal niet voorbereid is op de zesde staatshervorming. Het is volstrekt onverantwoord om geen buffers aan te leggen of om de hervorming niet inhoudelijk voor te bereiden. Het duurt jaren om eigen bevoegdheden uit te voeren – negen jaar voor de unieke omgevingsvergunning, twee jaar voor de planbatenheffing –, laat staan voor nieuwe bevoegdheden. Waarom anticipeert de Vlaamse Regering niet op de zesde staatshervorming? Wel, dat is afgelopen weekend duidelijk geworden: de N-VA-ministers weigeren de zesde staatshervorming voor te bereiden, ze vinden die peanuts.

Collega's-confederalisten, als er van de zesde staatshervorming in mei 2014 nog maar weinig praktisch geregeld zal zijn, dan getuigt dat niet alleen van slecht bestuur, het speelt ook in de kaart van de separatistische partijen, die erop zullen wijzen dat er niks concreets gerealiseerd is. Ga dus nu aan de slag! Ga aan de slag, maar hoe? Hoe kan de Vlaamse Regering nog functioneren na de frontale aanval van de N-VA op de zesde staatshervorming, die nota bene in het Vlaams regeerakkoord staat?

Hoe kan de regering nog samenwerken als een viceminister-president een deel van dat regeerakkoord opblaast? Worden hier gevolgen aan gekoppeld? Of blijft het bij een kwade blog? ‘Les chiens aboient, et la caravane passe.’

Volgens Bourgeois heeft de N-VA niet geïnvesteerd in bondgenootschappen. Het is te zeggen: De Wever gaat graag op de koffie bij Cameron of Rutte. Bij Mark Rutte, niet bij Gwendolyn Rutten. En toch zegt Bourgeois: “Als de N-VA na de verkiezingen incontournable wordt, kan de partij haar wil opleggen.” De partij denkt dat ze CD&V en Open Vld zal overtuigen om mee te gaan in dat verhaal.

Nu, het zal mij benieuwen. Als ik de reacties van CD&V en Open Vld goed beluister, dan stappen deze partijen niet mee in het separatistische verhaal van de N-VA. Niemand stapt daarin mee, op één uitzondering na, namelijk de collega’s van het Vlaams Belang. Zo ontstaat, willens nillens, één nationalistisch kamp met N-VA en Vlaams Belang.

Collega’s, de Vlaamse kiezer zal in 2014 moeten kiezen tussen stapsgewijze staats-hervormingen of een onafhankelijk Vlaanderen, en ook tussen twee kandidaat-ministers-presidenten, tussen Kris Peeters of Geert Bourgeois. Geert Bourgeois, monsieur 40 pour cent, ziet het minister-presidentschap alvast als de bekroning van zijn ‘politieke carrière’. Ik denk dat hij waarschijnlijk gedacht zal hebben: waarom mag ik geen minister-president van Vlaanderen worden als prins Filip koning van België mag worden? (*Gelach*)

Voorzitter, ik besluit met de vaststelling dat het nationalistische kamp van N-VA en Vlaams Belang kiest voor onafhankelijkheid en aanstuurt op confrontatie en totale blokkering van het land in 2014. Een eenzijdige splitsing van de schuld, maar ook van de pensioenkas, zal leiden tot chaos, waarvoor de hardwerkende Vlamingen een zware prijs zullen betalen.

Dat is niet de weg van het confederalisme waar mijn fractie voor staat. Als echte confederalist doet het mij pijn dat Bourgeois en consorten het woord confederalisme misbruiken voor hun separatistische droom. Tegelijkertijd ben ik blij dat het nationalistische kamp van N-VA en VB zijn ware bedoelingen nog eens duidelijk heeft gemaakt. Want het maakt de keuze voor de kiezer in 2014 ook veel duidelijker. En dat kan ik als democraat alleen maar toejuichen. Ik dank u. (*Applaus bij LDD en Open Vld*)

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, leden van de regering, collega’s, ik hoor dat er een nieuw front in de maak is. Ik wou dat het waar was, mijnheer Vereeck. Want, mijnheer Bourgeois, wij waren zaterdag aangenaam verrast door uw interview in De Standaard over de totale autonomie. Alles moest naar Vlaanderen komen: fiscaliteit, werk, sociale zekerheid, ...

Mijnheer Bourgeois, wij waren zelfs al een telegram met felicitaties aan het opstellen. En waarom? Omdat de viceminister-president van de N-VA eindelijk een einde had gemaakt aan de flou artistique, de wazigheid, de wolligheid en de vaagheid die het N-VA-discours inzake staats-hervorming nu al jaren teistert. Eigenlijk pleitte u onomwonden – zonder het woord uit te spreken – voor Vlaamse onafhankelijkheid, met in 2014 snelle, niet te lang durende slotonderhandelingen. Eindelijk duidelijke taal dus.

Wij hebben het telegram helaas niet moeten versturen. Want nauwelijks 48 uur na het interview is de flou artistique, de wazigheid, de wolligheid en de vaagheid terug van eigenlijk nooit weggeweest. U bent – laat dat duidelijk zijn – teruggefloten door uw eigenste voorzitter, al dan niet om louter strategische redenen. Sindsdien kennen wij weer de bekende mantra die weer bovenkomt. De term ‘onafhankelijkheid’ mogen we niet gebruiken. We geloven in een evolutie, stap voor stap, van België naar Europa en van België naar Vlaanderen. Want, aldus Bart De Wever, de term ‘onafhankelijkheid’ suggereert revolutie en chaos. Voilà. Daarmee moet u toch gerustgesteld zijn, mijnheer van Rouveroij, dat er helaas in hoofde van de voorzitter van de N-VA geen sprake is van welke onafhankelijkheid dan ook.

Volgens de heer De Wever worden die termen gebruikt om andere mensen bang te maken. Dit is de wereld op zijn kop. Minister Bourgeois heeft maandagavond in Terzake door het stof moeten kruipen. Daar heeft hij plots verklaard niet voor de Vlaamse onafhankelijkheid te zijn. Zijn standpunten komen overeen met wat in de programma's van CD&V en zowaar van Open Vld staat. Hij is niet enkel door zijn voorzitter teruggefloten. Hij is ook nog eens naar de studio's van Terzake gestuurd om daar door het stof te kruipen. Dat is werkelijk de wereld op zijn kop. Minister Bourgeois mag terug in zijn kot kruipen omdat hij zijn eigen kiezers bang zou maken.

Ik begrijp het niet. Ik heb nooit meegemaakt dat een partij een woord dat in het eerste artikel van haar statuten staat, niet in het politieke discours durft te gebruiken. Ik ben ervan overtuigd dat de mensen niet bang zijn van onafhankelijkheid. De N-VA is bang voor haar eigen programma, haar eigen statuten en, voor zover die er nog is, haar eigen overtuiging. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Wat we hier beleven, is dat de N-VA zich als een soort catalogus van 3 Suisses aanbiedt. Er is voor elk wat wils. Voor de radicale Vlamingen is er minister Bourgeois, die eropuit wordt gestuurd om te verklaren dat de partij er voor wil gaan. Het woord zelf wordt niet gebruikt, maar in 2014 moet er een totale autonomie komen. Dat is duidelijk. De dag nadien wordt hij echter teruggeroepen. De gematigde kiezers mogen ook niet worden afgestoten. Het is een stop-and-gobeleid. Op die manier tracht de N-VA iedereen in Vlaanderen te bedienen. Die ballon wordt echter stilaan doorprikt.

Op den duur stijgt de verwarring binnen de Vlaamse meerderheid met betrekking tot de staatshervorming ten top. Volgens de minister-president moet eerst de zesde staatshervorming worden uitgevoerd. Daarna kan eventueel in de Senaat, wat een soort kerkhof is, over een zevende staatshervorming worden gepraat. Ondertussen blijft hij de copernicaanse revolutie prediken. Ongeveer niemand weet nog wat dat inhoudt. De voorzitter van CD&V vindt andere zaken belangrijk en schaft gewoon alle mogelijke staatshervormingen af. We zitten met een enorme kakofonie in de meerderheid in het Vlaams Parlement. Het wordt steeds onduidelijker waar de Vlaamse meerderheidspartijen met deze staatshervorming, waarvan de uitvoering nog steeds een vraagteken is, en met de institutionele toekomst van dit land en van Vlaanderen heen willen.

Ten gevolge van de poging van de N-VA zowat iedereen te bedienen, komt natuurlijk de cohesie binnen de Vlaamse Regering op de proppen. De heer Van Rompuy vraagt zich af of hij nog vertrouwen kan stellen in een Vlaams minister van Binnenlands Beleid die er openlijk voor pleit geen staatshervormingen meer door te voeren. Op zich heeft hij gelijk. Minister Bourgeois heeft zijn woorden 48 uur later op bevel van zijn grote baas echter moeten intrekken.

Mijnheer Van Rompuy, hebt u nog vertrouwen in minister Bourgeois als minister van de Vlaamse Regering? Heeft uw fractie nog vertrouwen in deze minister van de N-VA in de Vlaamse Regering? Het is één zaak iets in een blog te schrijven. Het is een andere zaak daar de politieke conclusies uit te trekken. Ik zou graag van de CD&V-fractie horen of ze nog vertrouwen heeft in de ministers van de N-VA in de Vlaamse Regering.

Ik zou ook de N-VA een vraag willen stellen. In feite is het antwoord al gegeven. Het is weer dezelfde mantra. Zal de N-VA de zesde staatshervorming, die ze terecht heeft afgebrand, uitvoeren? Indien de N-VA dit wil doen, is de partij hypocriet. De N-VA kan niet in het ene parlement de staatshervorming bekampen en in het andere parlement, waar de partij regeringsverantwoordelijkheid draagt, aan de uitvoering van die staatshervorming meewerken. Die spreidstand is niet meer te houden.

We hebben vorige week woensdag, tijdens de bespreking van de Brusselse Hoofdstedelijke Gemeenschap, trouwens de hypocrisie ten top gezien.

De minister, minister Bourgeois, kwam in het Vlaams Parlement namens de Vlaamse Regering zeggen dat ze achter het concept van de Brusselse Hoofdstedelijke Gemeenschap

staat. De parlementsleden van de N-VA stemden een voorstel van resolutie ter zake van ons weg. In de namiddag vernamen we dat vier N-VA burgemeesters te persoonlijke titel naar het Grondwettelijk Hof trekken om de Brusselse Hoofdstedelijke Gemeenschap aan te vechten omdat ze in hun gemeente zelfs hun eigen coalitiepartners niet meekrijgen. Dat noem ik de januskop van de N-VA. Die steekt nu weer de kop op, dat zullen we vandaag wel merken. Dat is de hypocrisie ten top.

Voorzitter, viceminister-president Lieten, heeft deze Vlaamse Regering nog wel een visie op de staats hervorming? Op de institutionele toekomst van Vlaanderen? Uw regering vecht zo ongeveer over alles. Hierover bestaat absoluut geen eenduidigheid. Een regering die er niet in slaagt om haar eigen regeerakkoord uit te voeren, en het Octopusakkoord is niet uitgevoerd, die heeft gefaald. Viceminister-president, hoe staat het met de cohesie? Wat is uw visie op de institutionele toekomst van Vlaanderen?

Wij zijn, en daar bestaat geen onduidelijkheid over, voor de boedelscheiding. Aan de overkant van de taalgrens is men allang bezig met de voorbereiding van een plan B. Het stilzitten van de Vlaamse Regering is wat dat betreft schuldig verzuim. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Collega's, afgelopen weekend heeft minister-vicepresident Bourgeois een interview gegeven. Dat was niet zomaar een interview, want de verzamelde oppositie heeft prompt een actualiteitsdebat gevraagd. Het positieve hieraan is dat we nog eens ons consequente standpunt over de staats hervorming kunnen beklemtonen. Toch hoop ik dat we de ons resterende veertien maanden van deze legislatuur vooral met besturen kunnen bezighouden, en niet met elk bewijs van stilaan opkomende verkiezingskoorts.

De voorbije decennia stonden de Vlaamse christendemocraten steevast aan de wieg van de opeenvolgende staats hervormingen. Die versterkten Vlaanderen steeds meer inzake politieke, sociale, economische en culturele autonomie. Als Vlaanderen vandaag is wat het is en heel wat eigen bevoegdheden heeft, met een eigen parlement, dan is dat het werk van onderhandelde, stapsgewijze hervormingen onder christendemocratische leiding.

Dat is met het Vlinderakkoord niet anders. Het resultaat is van een enorme omvang. Door de overheveling van maar liefst 17 miljard euro naar de gemeenschappen en gewesten verschuift het zwaartepunt in ons land onomkeerbaar. De staatsschuld buiten beschouwing gelaten, zal het budget van entiteit II voor het eerst in de geschiedenis van België dat van entiteit I ruim overstijgen.

Deze staats hervorming, in volle uitvoering, heeft impact op vrijwel elk aspect van het leven van de Vlaming. Vlaanderen zal een doelgericht activeringsbeleid van werkzoekenden kunnen voeren met kortingen in de socialezekerheidsbijdragen. Vlaanderen zal meer zorg op maat kunnen bieden dankzij de nieuwe bevoegdheden inzake kinderbijslag, ouderenzorg, personen met een handicap en eerstelijnsgezondheidszorg. Vlaanderen zal over een sterker economisch instrumentarium beschikken, met het vestigingsbeleid, het Participatiefonds, de handelshuur enzovoort. Vlaanderen zal meer dan ooit kunnen werken aan een betaalbaar wonen dankzij de woonbonus en de huurwetgeving. Vlaanderen zal over echte fiscale autonomie kunnen beschikken. Vlaanderen zal het verschil nog meer kunnen maken.

De heer De Wever liet op 14 oktober 2011 noteren dat het niet zeker was of het Vlinderakkoord ooit zal worden uitgevoerd. Welnu, de uitvoering is volop bezig. Er is geen reden voor die twijfel. Alle partijen die verantwoordelijkheid hebben genomen, bevestigen volop te blijven inzetten op de realisatie van deze staats hervorming.

De komende weken zijn cruciaal voor de bevoegdheidsoverdracht. Maar intussen zijn alvast in 2012 de Grondwets herzieningen, de wetten en de bijzondere wetten die tot de splitsing van BHV leiden goedgekeurd. De diverse dossiers ter hervorming van de Senaat zijn ingediend. Een nieuwe senaat staat in de steigers: een senaat van de deelstaten, die een cruciale rol zal spelen in de verdere staats hervorming. (*Opmerkingen van de heer Joris Van Houthem*)

Collega's, laat ook hierover geen twijfel bestaan. Mijnheer Van Hauthem, voor CD&V is die verdere hervorming nodig. De Copernicaanse Omwenteling van Kris Peeters is niet af. Ze is wel onherroepelijk ingezet. We zullen die omwenteling voortzetten, maar stapsgewijs en, mijnheer Van Hauthem, binnen een Belgische context. Dat is het verschil tussen de Vlaamse christendemocraten en de Vlaams-nationalisten. Wij onderhandelen stapsgewijs over een staatsvorming, met een breed draagvlak en binnen de Belgische context. Dat is het verschil tussen u en mij. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Joris Van Hauthem: Ik hoor de Christelijke Volkspartij (CVP) en CD&V al jaren zeggen: “stap voor stap voor stap”. Mijn vraag is: tot waar? Wat is uw einddoel? Wat is uw finaliteit? Kunt u dat misschien eens zeggen? Of hangt dat af van de omstandigheden? Mijnheer Van den Heuvel, u kunt toch niet ontkennen dat de staatsvormingen elkaar met een steeds sneller tempo opvolgen? De ene is nog niet goedgekeurd of men is al over de andere bezig. Als men daar eventueel aan begint, zal het alweer over de volgende gaan. Dat zegt iets over het federaal systeem, dat totaal uitgeleefd is. Het Belgische federalisme werkt niet meer.

Maar goed. U zegt nu dat wij stap voor stap verder gaan. Waar gaat u dan naartoe? Mag ik dat nu eens van CD&V weten? Ik heb het nog nooit gehoord. Waar is uw eventuele eindpunt? Het onze kent u. Dat is duidelijk. Mag ik dat van u nu eindelijk ook eens weten?

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer Van Hauthem, in alle rust, dat is heel duidelijk. Dat van u kennen we: dat is een onafhankelijk Vlaanderen. Dat van de N-VA is ook een onafhankelijk Vlaanderen. Artikel 1 van de statuten van de N-VA is heel duidelijk. Mijnheer Diependaele, wat zegt dat artikel 1? “Wij zijn voor een onafhankelijk Vlaanderen.”

Wij hebben in ons vernieuwingscongres in Kortrijk heel duidelijk gezegd dat wij voor het confederale model zijn, binnen een Belgische context en met het zwaartepunt bij de deelstaten. Dat wil zeggen dat daar de belangrijkste bevoegdheden zitten. Wij kleden de Belgische staat niet uit om hem af te breken, maar wel om hem te hervormen voor een efficiënt beleid voor de welvaart van de Vlamingen. Ook die zijn aandeelhouder van de Belgische staat.

De heer Eric Van Rompuy: Ik onderschrijf wat Koen Van den Heuvel zegt. Voor ons is de staatsvorming een dynamisch proces. We ontwikkelen het laatste jaar een enorme versnelling: 10 miljard euro komt naar Vlaanderen. Er is op de personenbelasting voor 25 procent zeggingsmacht voor Vlaanderen. In de toekomst kunnen er nog een aantal bevoegdheden of fiscale instrumenten bijkomen.

Wat we niet willen – en dat is wat ons onderscheidt van het Vlaams Belang en de N-VA –, dan is dat volgend jaar de slotonderhandelingen plaatsvinden over de totale splitsing van de sociale zekerheid inclusief de pensioenen, zoals minister Bourgeois heeft gezegd. Wij gaan de pensioenkas niet uit elkaar trekken. We gaan de ziekteverzekering niet uit elkaar trekken. We gaan ook niet de schuld splitsen, die 350 miljard euro obligaties die op dit ogenblik door de Belgische staat worden uitgegeven en die moeten worden terugbetaald tegen een bepaalde rente. We zullen de onderhandelingen over de verdeling van de staatsschuld tussen Vlaanderen en Wallonië in een volle financiële marktcrisis niet beginnen. Ik ben voorzitter van de commissie Financiën en Begroting. We gaan ook niet alle belastingen naar de deelstaten overhevelen en de centrale staat financieren met dotaties, een centrale staat die volgens de N-VA niets meer betekent.

CD&V is voor een evolutief federalisme. Er kunnen natuurlijk nog bevoegdheden overkomen, maar wij gaan niet in een verhaal stappen van een totale splitsing.

Wij willen de gewone Vlaming waarschuwen dat, indien men alle bevoegdheden naar Vlaanderen haalt, separatisme dus, er gevolgen zijn voor de werklozen, de gepensioneerden, de spaarders en de ondernemingen. Het zal ons jaren gijzelen in een klimaat van economische en financiële onzekerheid, met grote gevolgen voor de welvaart. Daarom is dit een belangrijk debat. (*Rumoer*)

Daarom ijvert CD&V nu, zoals de heer Van den Heuvel zegt, voor de zesde staatshervorming, waarbij belangrijke bevoegdheden overkomen. Een staatshervorming is voor ons ook een evolutief proces, maar we gaan niet in 2014 zaken beslissen zonder onderhandelingen. De N-VA wil gewoon niet meer onderhandelen, ze gaan hun standpunt opleggen. Bart De Wever citeert Senelle. Hij zegt dat, als de Franstaligen het niet willen, een meerderheid in het Vlaams Parlement de onafhankelijkheid zal uitroepen en op die manier de Belgische staat zal opheffen. De staatshervorming heeft geen zin meer.

Dit verwijt ik minister Bourgeois: als minister van Binnenlands Bestuur komt hij zeggen dat de staatshervorming tot niets gediend heeft en dat alle structuren die we hebben opgezet en alle bevoegdheden die Vlaanderen heeft, allemaal tot niets hebben gediend. Hij pleit voor onderhandeling, maar wil uiteindelijk de democratische manier waarop dit land wordt bestuurd opheffen. Dat verwijten wij hem.

Onze visie als CD&V is duidelijk. En wij maken het ook waar! U hebt nog nooit iets gedaan, mijnheer Van Hauthem, aan meer bevoegdheden voor Vlaanderen. De N-VA bestaat tien jaar. Ze hebben nog nooit op de knop geduwd voor meer Vlaamse autonomie. Wij hebben dat wel waargemaakt. Daarom zijn wij trots op wat wij hebben gerealiseerd. (*Applaus bij CD&V, Open Vld, sp.a en Groen*)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Mijnheer Van Rompuy, ik hoor u dingen zeggen die ik helemaal niet heb gehoord uit de mond van minister Bourgeois of heb gelezen in zijn interview. De N-VA is en blijft loyaal aan dit regeerakkoord. We voeren dat zeer loyaal uit. Met name minister Bourgeois doet dat soms tot in het extreme. Hij gaat zeer ver in de collegialiteit binnen de Vlaamse Regering. Ik begrijp uw houding niet, mijnheer Van Rompuy.

Ik begrijp ook niet dat u nu ineens zo triomfalistisch doet over wat er bereikt is, terwijl u nog niet zo lang geleden, in 2004, – want tien jaar is niet zo lang, toch niet als we naar uw leeftijd kijken – hebt gezegd dat we een big bang nodig hebben, anders lukt het niet. U hebt gezegd over BHV dat er geen onderhandelingsmarge is.

Ik heb onlangs nog een paar stukken van u in Knack gelezen. De onderhandelingsmarge met de Franstaligen is nul voor BHV, zei u. U zei dat we de arbeidskost en de vennootschapsbelasting moeten kunnen verlagen, dat we een eigen gezondheids- en gezinsbeleid moeten kunnen voeren. De financiering van de sociale zekerheid...

De heer Eric Van Rompuy: De big bang is er toch!

De voorzitter: Mijnheer Van Rompuy, de heer Vandaele heeft nu het woord. U hebt al uitvoerig het woord gekregen.

De heer Eric Van Rompuy: De big bang is voor mij de uitvoering van de resoluties van het Vlaams Parlement en die zijn nu uitgevoerd.

De heer Wilfried Vandaele: Mijnheer Van Rompuy, u hebt de gewoonte om over uw tijd te gaan, ik ga dat niet doen. Ik wil met u gerust nog eens de lijst overlopen en wat u nu uit de brand hebt gesleept vergelijken met de wensen die er waren, die er zeker ook bij u waren. We moeten niet zo ver zoeken in uw teksten, in uw blogs. Ik denk aan de foto's van u die in T-shirt fietst. U zei dat u BHV zou splitsen zonder er een prijs voor te betalen.

De heer Eric Van Rompuy: Is BHV niet gesplitst?

De heer Koen Van den Heuvel: BHV is gesplitst, alstublieft! Het Vlaamse budget zal dubbel zo groot zijn als de federale begroting volgend jaar.

De heer Wilfried Vandaele: De prijs is er volgens ons wel. Dat is onze analyse. Dat nemen wij mee voor de toekomst, maar dat neemt niet weg dat wij tot aan de verkiezingen in 2014

loyaal zullen uitvoeren wat wij hier in de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement hebben afgesproken.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer Van Rompuy, iedereen geeft een eigen invulling aan wat een big bang is. U bent soms wel wat radicaler geweest, toen wij hier samen in de oppositie zaten, nietwaar? Dat bent u blijkbaar vergeten.

In feite zou u gerustgesteld moeten zijn door Bart De Wever, die nog geen 48 uur na dat zogenaamde separatistische discours – zonder de naam te willen vernoemen – uitgesproken te hebben, de plooiën heeft gladgestreken en heeft gezegd dat er niets van aan is, dat er geen big bang komt in 2014. Het zal stap voor stap gaan, evolutie, geen revolutie. Dat moet u toch geruststellen, mijnheer Van Rompuy.

Dat is ons punt: de N-VA toont hier twee gezichten. Dat is het ene bedienen en het andere ook proberen te bedienen, maar dat lukt niet. Men kan dus staatsvormingen niet bestrijden in het ene parlement en ze loyaal uitvoeren in het andere.

Maar u zou gerustgesteld moeten zijn door Bart De Wever. Het zal evolutief gaan, zoals de heer Van den Heuvel zegt. Zelfs de minister is teruggekrabbeld en zegt dat wat hij heeft gezegd, een soort van confederale theorie is die hij ook bij CD&V en Open Vld terugvindt. Maak u geen zorgen, mijnheer Van Rompuy. Bart De Wever zal ook in de evolutie meestappen. Het is allemaal al gesust, hoor.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik wou al vroeger spreken, maar ik heb mijn fractieleider eerst zijn Bijbelse ontboezemingen laten doen.

Hier wordt gezegd dat het zwaartepunt naar de gemeenschappen en gewesten verschuift. Wel, dat is pure propaganda. Je kunt ervan uitgaan dat de zesde staatsvorming misschien een stapje vooruit is. Is dat goed, is dat slecht? Het is goed omdat het een stapje vooruit is. Het kan minder goed zijn omdat de hervormingsenergie misschien wordt opgebruikt met die zesde staatsvorming. Zeggen dat het zwaartepunt naar de deelstaten verschuift, is niet waar.

Het gros van de sociale zekerheid – een moderne staat heeft een volwaardige sociale zekerheid – blijft federaal. Het gros van de belastinginkomsten blijft federaal. Cruciale bevoegdheden zoals justitie blijven federaal. Het is dus echte propaganda om te zeggen dat er een copernicaanse omwenteling is gebeurd.

Het is perfect legitiem om zo snel mogelijk te eisen dat al die belangrijke bevoegdheden naar Vlaanderen zouden komen, dat we echt voortgaan met de staatsvorming en dat we dat niet naar de Griekse kalenden verwijzen.

Ik zeg dit ook naar aanleiding van Brussel. Minister Pascal Smet is toevallig weg. Het is nu wel geïllustreerd door het Brusselse miniakkoord. Vlaanderen geeft honderden miljoenen euro's aan Brussel, heeft toegestaan dat Brussel geherfinancierd wordt. Het aantal miljoenen dat naar Brussel gaat, is zeer groot. Wat krijgen we in de plaats? Een 'little peanuts'-akkoord. Dat wordt bevestigd door minister Smet. Heel kleine bevoegdheden worden overgedragen van de gemeenten naar het gewest. Er gebeurt eigenlijk weinig tot niets in Brussel in ruil voor de financiering die voornamelijk door de Vlamingen wordt betaald.

Daarom wil ik de houding van CD&V, Open Vld en sp.a in deze kwestie hekelen. Zij sluiten verdere perspectieven voor het uitgroeien van Vlaanderen tot een volwaardige deelstaat af door te berusten in de zesde staatsvorming.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik ben een beetje onder de indruk van professor Bouckaert. Ik dacht altijd dat dat iemand was met een brede visie op de maatschappij, maar hij is nu verveld tot een homo economicus door te zeggen dat we op het vlak van sociale zekerheid en economisch beleid misschien niet de volle bevoegdheden hebben, maar de maatschappij is gelukkig rijker dan economische bevoegdheden. Onderwijs, Leefmilieu, Ruimtelijke Orde-

ning, het arbeidsmarktbeleid en het gezinsbeleid zijn al in Vlaanderen. Om dan nu te zeggen dat we de sociale zekerheid niet hebben, dat vind ik toch een heel verengde kijk op de zaak.

Als je het objectieve cijfer van het budget bekijkt, dan zal na de zesde staatshervorming 85 miljard euro door entiteit twee worden uitgegeven, en door entiteit één, het federale niveau dus, 80 miljard euro, zonder rekening te houden met de staatsschuld. Zelfs met een economisch begrotingscijfer is duidelijk aangetoond dat na de zesde staatshervorming Entiteit II belangrijker is dan Entiteit I. We kunnen daar nog heel lang over discussiëren. Maar deze zesde staatshervorming peanuts of anekdotiek noemen, is intellectueel oneerlijk.

Het zou goed zijn voor de hygiëne van het politieke debat om dat niet meer te doen. Dat zijn we aan de Vlamingen verplicht.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer Van den Heuvel, wat u hier doet, is een regelrechte terechtwijzing van een minister van de Vlaamse Regering. Minister Bourgeois heeft in het interview ook de term ‘peanuts’ in de mond genomen. U zegt dat dit niet kan. Hebben u en uw fractie nog altijd vertrouwen in minister Bourgeois, ja of neen?

De heer Matthias Diependaele: Ik heb het daarnet ook al gezegd: we hebben op 12 oktober 2011 de afspraak gemaakt dat de partijen in de Vlaamse Regering van mening konden verschillen over dat Vlinderakkoord, over die zesde staatshervorming. Dat lijkt me maar meer dan normaal: die is afgesproken op een ander niveau dan het Vlaamse. Zo moeten we bijvoorbeeld ook de Europese reglementering overnemen. We zijn willens nillens verplicht om die om te zetten. Voor deze zesde staatshervorming is het net hetzelfde, en we zullen dat ook doen, maar inhoudelijk verschillen we daarover van mening. U mag de heer Van den Heuvel daarover blijven ondervragen. Eric heeft ook al zeer duidelijk zijn mening geuit. Wij hebben daar een andere mening over, en daar is geen probleem mee. Over heel wat andere zaken hebben we ook niet dezelfde mening als sp.a, maar over het regeerakkoord dat we in 2009 hebben gesloten, zijn we het wél eens.

Beste mensen, ik zeg het nogmaals: ondertussen zijn we hier nu al anderhalf uur bezig en ik zie echt niet in hoe in godsnaam de Vlaming hier beter van wordt. Mijnheer van Rouveroy, u mag zeggen wat u wilt. Welke uitspraken zijn hier al gedaan waarvan de Vlaming beleidsmatig beter wordt? (*Rumoer. Opmerkingen*)

De voorzitter: Mijnheer Van den Heuvel, u mag afronden.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, ik ben eigenlijk nog maar halfweg. Ik word hier regelmatig onderbroken. Ik hoop dat ik mijn verhaal mag vertellen.

Voor CD&V staat 2014 in het teken van de Vlaamse invulling van deze nieuwe bevoegdheden, niet in het teken van een zevende staatshervorming. Voor ons wordt die voorbereid in de nieuwe senaat. De prioriteit ligt bij het vinden van een nieuw evenwicht na de overdracht van het enorme pakket aan bevoegdheden dat op ons afkomt. Dat is een gigantische opdracht, te vergelijken met het beklimmen van de Mount Everest. Wie de klim hoogmoedig of onervaren aanvat, de rust in de basiskampen overslaat en in één volgehouden sprint naar de top wil, kan in ademnood komen. Door de euforie die gepaard gaat met de klim, kan het planten van de vlag binnen bereik lijken, maar door het gebrek aan zuurstof bezwijkt zo'n waaghals wellicht aan hoogteziekte nog voor de piek echt wordt bereikt.

Of, om het met de woorden van Liesbeth Van Impe te zeggen in Het Nieuwsblad van gisteren: “Het pleidooi van onder anderen CD&V om in 2014 de zesde staatshervorming haar beslag te laten krijgen en even te wachten voor we aan een volgende oefening beginnen, lijkt dus de logica zelve. (...) suggereren dat een nieuwe staatshervorming snel, pijnloos en goedkoop zal zijn, dat is de mensen blaaskes wijsmaken.” Dat zegt Liesbeth van Impe, een onverdachte bron, dacht ik. (*Opmerkingen van de heer Filip Dewinter*)

Begin februari lazen we nog op de webstek van een belangrijk Vlaams politicus dat de uitvoering van de zesde staatshervorming een moeilijke en indrukwekkende operatie wordt.

De volgende Vlaamse verkiezingen staan zo in het teken van de invulling van die zesde staatshervorming, zo klonk het. Dat waren de woorden van minister Bourgeois. Het verbaast me dan ook dat een minister enerzijds bevestigt dat de omvang en complexiteit van die zesde staatshervorming van dien aard is dat de uitvoering het best pas in 2015 van start gaat, om ze anderzijds daarna als partijmilitant af te branden.

Collega's, doorheen de opeenvolgende staatshervormingen is CD&V steeds consequent geweest in het streven naar een efficiënter staatsmodel, en we blijven dat ook voor wat nog zal komen: evolutie, maar geen revolutie. Ons einddoel is een confederaal model in een Belgische context, met het zwaartepunt bij de deelstaten, maar geen onafhankelijk Vlaanderen. We willen dat stap voor stap realiseren, zonder daarvoor het land te blokkeren en zonder Brussel te verliezen door de onberedeneerde keuzes die de welvaart van de Vlaming in gevaar zouden brengen.

Wij zoeken stevast naar het nodige draagvlak in Vlaanderen, en kiezen niet voor een machtsgreep, zelfs wanneer een verkiezingsresultaat van 40 procent dat mogelijk zou maken. Niet alleen in aanpak en in einddoel verschillen wij van andere partijen, maar ook in resultaat. In tegenstelling tot die van anderen, heeft onze aanpak al tot resultaten en grote stappen voorwaarts geleid, en zal dat in de toekomst nog doen.

Blijft uw vraag, vrienden van de oppositie: zal de Vlaamse Regering de zesde staatshervorming op een afdoende en daadkrachtige manier voorbereiden? Voor ons is die zaak heel duidelijk: pacta sunt servanda. Die afspraak is het regeerakkoord en de bijhorende Octopusnota van de Vlaamse Regering. In dezen is er geen enkele, maar dan ook geen enkele onduidelijkheid. Op 12 oktober 2011 verklaarde de Vlaamse Regering immers dat het akkoord over de zesde staatshervorming niet in tegenspraak is met het Vlaams regeerakkoord. Ze stelde zeer duidelijk: het werk voor deze zesde staatshervorming is dus niet af, maar er is wel een belangrijke stap voorwaarts gezet. Diezelfde 12e oktober stelde de Vlaamse Regering eveneens dat er een inventarisatie zal gebeuren van de precieze omvang en dat er een concrete implementatie in Vlaanderen zal worden voorbereid. Alle ministers, alle leden van deze Vlaamse Regering, zullen zich hier dan ook loyaal aan moeten houden. Zij zullen dit doen. Hierover is geen discussie mogelijk.

Voorzitter, tot slot herhaal ik mijn pleidooi om de komende maanden in dit debat en de vele andere die zich nog zullen aandienen, de intellectuele eerlijkheid het te laten halen op de partij-propaganda. Laten we loyaal deze belangrijke bevoegdheidsoverdrachten voorbereiden in het belang van het welzijn en de welvaart van alle Vlamingen. Zij verdienen dat. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, leden van de Vlaamse Regering, collega's, net als u ontvang ik vele mails en vele vragen van mensen. Ik geef een paar voorbeelden van de laatste dagen. Mensen stellen zich vragen over de economische toestand. Mensen stellen zich vragen of ze overmorgen nog een job zullen hebben. Mensen maken zich zorgen over de stijgende jeugdwerkloosheid. Mensen zijn boos over het falende Europese optreden tegen de crisis. Mensen maken zich zorgen over de kosten van de vergrijzing en de impact van het stijgende aantal geboorten. Mensen vragen wat we gaan doen aan de wachtlijsten voor mensen met een handicap.

Ik heb nog niemand gehoord die mij deze vraag heeft gesteld: mijnheer Van Malderen, wanneer begint nu eindelijk de campagne voor 2014, wanneer begint nu echt de electorale campagne voor 2014? Ik heb nog niemand zien warmlopen voor een campagne van veertien maanden. Dus heeft onze fractie al maanden stevast en consequent gesteld dat we de nadruk leggen op gedegen voortwerken om de broodnodige maatregelen te nemen die Vlaanderen uit deze crisis moeten leiden en antwoorden moeten geven op evidente uitdagingen.

Mijnheer van Rouveroy, er ligt nog heel veel werk op de plank. De komende maanden zal dit parlement zich moeten uitspreken over de omgevingsvergunning. Het Inburgeringsdecreet is

in behandeling. Er is gisteren in de commissie nog een decreet aangekondigd voor mensen met een handicap. De hervorming van het secundair onderwijs staat in de stijgers. En er is, last but not least, de zesde staatshervorming.

De heer Sas van Rouveroij: Mijnheer Van Malderen, dit jaar is drie maanden ver. Ik heb daarjuist gezegd dat er twee niet-technische decreten aan het parlement zijn voorgelegd, respectievelijk over de hulp aan gedetineerden en over pesticiden. Kwestie van het in dit Vlaams Parlement te hebben over belangrijke dingen. U kunt wat u nu beweert, niet in de feiten aantonen, namelijk dat deze Vlaamse Regering wel degelijk volop bezig is met het bestrijden van de crisis en daarvoor decretale initiatieven neemt. Uw antwoord zal zijn: het zal allemaal nog komen. Ik ben benieuwd of dat ook zo is. En, collega's van de oppositie, het zal naar alle waarschijnlijkheid weer in de laatste dagen van juni of het begin van juli zijn, om dan op een drafje de parlementaire inbreng absoluut te miskennen.

De heer Bart Van Malderen: Mijnheer van Rouveroij, elke week vinden wij hier een document op onze banken waarin de stand van zaken in belangrijke dossiers wordt neergeschreven. Ik raad u aan om dat eventjes te lezen. Dan zult u merken dat deze regering de afgelopen weken en maanden een heleboel ontwerpen van decreet heeft goedgekeurd en doorgestuurd naar de Raad van State, die klaar zijn om hier te worden geagendeerd. Ik hoop dat we niet opnieuw het spektakel van vorig jaar zullen krijgen dat de oppositie bij de pers gaat klagen dat ze te veel werk heeft in het parlement en dat ze meer tijd vraagt. *(Opmerkingen bij de oppositie)*

Collega's, wij hebben zoveel werk op de plank, dat we ons zeker niet bezig moeten houden met electorale spelletjes en postelectorale strategieën. Laat ons de campagne sparen tot 2014, laat ons de coalitievorming sparen tot na de verkiezingen. Ik weet niet hoe het bij jullie zit, collega's, maar in mijn partij is het de gewoonte dat degene die openlijk solliciteert voor een post, die meestal niet krijgt.

Tot 2014 houden wij vast aan het regeerakkoord, zoals paus Franciscus aan de Bijbel. Maar uiteraard heeft iedereen in dit parlement en elk lid van de regering recht op een mening, op een partijstandpunt. En in een democratie als de onze hebben we gelukkig de mogelijkheid om dat te uiten. Een partijvoorzitter kan dat gemakkelijker dan een minister, maar het is intellectueel eerlijk om te zeggen dat minister Bourgeois in dezen ook geen monopolie heeft. We kunnen het misschien oneens zijn met een aantal zaken die in het interview gesteld zijn, maar ik heb de minister in datzelfde interview ook niets horen beweren over het functioneren van deze Vlaamse Regering of de verdere werkzaamheden tot 2014.

Pas twee weken geleden sprak elk van de meerderheidspartijen in dit parlement, in een gelijkwaardig debat naar aanleiding van een actuele vraag, zich heel duidelijk uit voor een engagement om verder te werken, inclusief de zesde staatshervorming, tot de verkiezingen van 2014.

Maar goed, het debat naar aanleiding van het interview is belangrijk genoeg om er even inhoudelijk op in te gaan. Als iedereen recht heeft op een mening, dan ook onze fractie en ikzelf. Onze partij, mijnheer Van den Heuvel, heeft als enige aan alle staatshervormingen meegewerkt. We zullen dat ook voluit doen voor de zesde. En tot zolang men ons toelaat, zullen we ook verder werken op het federale en het Vlaamse niveau, in het belang van elk van de zes miljoen Vlamingen.

Laat het duidelijk zijn: de zesde staatshervorming is de belangrijkste ooit. 17 miljard euro verandert van positie, 17 miljard euro waar dit Vlaams Parlement bijkomend over zal kunnen beslissen. Dat is geen kwestie van anekdotes. Dat is zeker ook geen bord linzensoep.

Naast de omvang is echter ook de inhoud bijzonder belangrijk. We hebben in dit parlement al herhaalde keren vastgesteld dat over belangrijke deeldomeinen geen uitgekristalliseerde visie bestaat. Hoe zullen we omgaan met de complexiteit van de kinderbijslag? Wat zullen de klemtonen zijn inzake ouderenzorg? Wat zullen de belangrijkste accenten zijn in een eigen

Vlaams arbeidsmarktbeleid? Dat debat zal de agenda van dit parlement en hierbuiten ongetwijfeld beheersen in de komende maanden.

De uitkomst van dat debat concretiseren, dat zal ongetwijfeld een enorme opdracht leggen bij een volgend parlement en een volgende Vlaamse Regering – een titanenwerk in economisch moeilijke tijden, met schaarse middelen. Het is een uitdaging die wij graag zullen aangaan, omdat we er evenveel middelen en hefboomen in zien om een sterk Vlaanderen uit te bouwen, dat de uitdagingen aangaat, een Vlaanderen dat vooruitgaat zonder iemand achter te laten.

Ons kompas staat ingesteld op de welvaart en het welzijn van 6 miljoen Vlamingen. Wie dit land in 2014 in chaos wil storten, speelt met die welvaart. Wie de mensen voorhoudt dat een echtscheiding pijnloos verloopt, verkoopt illusies. Want wat met Brussel? Wat met de schuld? Het beeld van een scheidend koppel waarvan één iemand kan zeggen ‘het gaat niet meer, ik ben weg’, is misleidend, want bij een echtscheiding is er een rechter, een externe partij die beslist. En in dezen bestaat die niet. En dus zijn wij gedwongen om te onderhandelen, is de onderhandeling de enige manier, en weten we ook dat de uitkomst van die onderhandelingen nooit perfect is.

Eerlijk gezegd heeft mij ook niemand gevraagd om een herhaling van 2010 te zien. 541 dagen kende dit land geen regering. 541 dagen werden niet de noodzakelijke structurele maatregelen genomen om het land uit de crisis te halen. En dus, collega's, wie in 2014 dit land naar een nefast eindspel wil leiden, die doet dat – 40 procent van de stemmen of niet – niet in mijn naam, niet in naam van mijn fractie. En ik ben ervan overtuigd dat die dat ook niet doet in naam van alle Vlamingen. Ik dank u. (*Applaus bij CD&V en sp.a*)

De heer Filip Dewinter: Voorzitter, ik ben een beetje verrast door het feit dat nu de fractieleider van de N-VA komt spreken en straks mevrouw Lieten. Ik heb in dezen de stem van diegene over wie het gaat, zijnde minister Bourgeois, nog niet gehoord. Zo spraakzaam hij dit weekend was in de krant en in de media, zo stilzwijgend is Geert Bourgeois – intussen Geert De Zwijger genoemd – geworden. Ik vraag me af waarom. Mag hij niet spreken van de minister-president, die hem niet vertrouwt tijdens zijn aanwezigheid? Mag hij niet spreken van zijn voorzitter die ook al afwezig is? Of wil hij eenvoudigweg niet spreken, of nog erger, durft hij niet te spreken?

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, ik ken het systeem niet ten gronde, want ik ben al bij al nog een neofiet. Ik kan me toch herinneren dat in het verleden, waar we af en toe eens een discussie met mensen uit de regering hebben gehad, dat op dezelfde manier gebeurde. Ik ga geen namen noemen, maar mevrouw Lieten, ik denk dat u destijds ook niet aan het woord bent gekomen.

De heer Lode Vereeck: Ik vind het heel sympathiek van collega Vandaele dat hij ertussen fietst, maar ik vind de vraag van collega Dewinter wel terecht. Misschien dat de regering even kan toelichten wat haar strategie in dezen is?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Om mijnheer Dewinter ervan te overtuigen dat ik nog altijd een stem heb, zeg ik ook dat ik die stem zal laten horen als dat nodig is. Tot nu toe is dat niet nodig geweest. Ik vind – en ik heb het al gezegd – dit een non-debat. Dit gaat niet over de Vlaamse Regering. Dit gaat niet over de uitvoering van het Vlaams regeerakkoord. Dit gaat over een politieke mening van een partijpoliticus die ik ben en waarover diverse meningen zijn. Het is ook bevestigd door de minister-president in oktober 2011 dat de diverse Vlaamse meerderheidspartijen op een andere manier aankijken tegen dat Vlinderakkoord. Het hele debat is samen te vatten in één zin, en mijn fractieleider heeft dat al gedaan. Het Vlinderakkoord krijgt op dit ogenblik vorm op federaal vlak. Er zijn een aantal partijen die daaraan meewerken. Er zijn een aantal partijen die ertegen zijn. Er zullen bevoegdheden naar Vlaanderen worden getransfereerd. Als die bevoegdheden hier zijn, dan zal deze Vlaamse Regering deze naar best vermogen en nadat een aantal politieke keuzes zullen worden

gemaakt, ook uitvoeren. Dat is in één zin de essentie van het debat. Straks zal collega Lieten, namens de volledige regering, u een antwoord geven. (*Applaus bij de N-VA*)

De heer Matthias Diependaele: Collega's, ik ben blij dat ik hier als laatste aan de beurt kom. We zijn intussen al een kleine twee uur bezig met dit non-debat. Het spijt me verschrikkelijk, maar ik heb er geen ander woord voor. Dit is een non-debat.

Als ik de betogen van de verschillende collega's, hoor, dan is het goed dat ik als laatste kom, want zo kan ik een beetje verduidelijken waar het precies over gaat. Ik moet eerst en vooral erkennen dat ik tot mijn vreugde maar ook met stijgende verbazing, de laatste tijd vaststel hoeveel aandacht er wordt besteed aan elke grote of kleine uitlating van een van mijn partijgenoten. Het kan natuurlijk alleen maar betekenen dat we er blijven in slagen om een boeiende bijdrage te leveren aan het publieke debat en dat men er vooral wil voor zorgen dat onze boodschap zo ver mogelijk wordt verspreid. We moeten nog maar onze mond opendoen en er wordt een gigantische toeter voor gezet om te zorgen dat we zo veel mogelijk weerklank krijgen. (*Rumoer*)

Uw reactie onderstreept duidelijk mijn stelling. (*Applaus bij de N-VA*)

Ik had er eigenlijk op gerekend dat jullie zo zouden reageren want dat onderstreept perfect wat ik hier zeg. Er zijn trouwens enkele eminente bloggers die met vuur hun klavier berijden om hun mening hierover te geven, en ik beken dat ik daar tevreden over ben.

Het is natuurlijk een essentieel onderdeel van onze job om zo veel mogelijk steun te krijgen voor onze standpunten en visies. Waar zouden we eindigen als politici als we onze mening niet meer mogen zeggen? Het is alleen jammer dat onze boodschap niet altijd correct wordt gehoord. Geen nood, in dat geval is er nog altijd de verenigde oppositie in het Vlaams Parlement. Die roepen om een actualiteitsdebat, en dat geeft ons de kans om ons verhaal nog eens uit de doeken te doen.

Mijnheer Dewinter, u zegt dat er een strategie achter zit, maar ik heb niet gevraagd om dit actualiteitsdebat. Ik heb niet gevraagd om die blog van Eric. Wij hebben er allemaal niet om gevraagd. Wij geven in een krant onze mening, onze standpunten – die u trouwens ook op onze website kunt terugvinden – en plotseling moet er zeer groot misbaar over worden gemaakt.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer Diependaele, het gaat daar niet over. Een van uw meerderheidspartijen heeft hier de vertrouwenskwestie gesteld. Dat hebben wij niet gedaan, maar dat heeft uw coalitiepartner gedaan, en dat zegt al heel veel. (*Opmerkingen van de heer Matthias Diependaele*)

Wel, dan moet u ons niet verwijten dat we een debat willen.

Als uw meerderheidspartij en uw coalitiepartner het vertrouwen van een van de ministers openlijk in vraag stelt, dan verwijt u de oppositie dat die er hier in het parlement toch iets over wil weten. Die vraag is voor mij en onze partij de aanleiding geweest om dit debat te vragen. Ik vraag aan de heer Van den Heuvel of hij nog vertrouwen heeft in minister Bourgeois, en hij antwoordt zelfs niet.

De heer Matthias Diependaele: Hij is nochtans zeer duidelijk geweest. Mijnheer Van Hauthem, laat ons ernstig blijven.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer Diependaele, het gaat er mij ook niet om dat een politicus zijn mening niet mag geven, dat is het punt niet. Ik heb met heel veel aandacht het 'kleine' interview gelezen, zoals u het noemt. Ik stel vast dat uw eigen partij uw eigen minister terugfluit, 48 uur na datum. Er is misschien een probleem van vrije meningsuiting in uw eigen partij. Hij is door het stof moeten kruipen, en hij is teruggefloten.

En nu vandaag zegt hij dat het een non-debat is. Ik vind het een schande dat een minister die uitspraken doet, dat hij vindt dat hij hier in het parlement niks moet over zeggen, maar wel in

Villa Politica in de zaal hiernaast zijn gehele mening gaat vertellen. Dat is een schande, minister Bourgeois. (*Applaus bij het Vlaams belang*)

De heer Hermes Sanctorum: De term non-debat is hier al enkele keren gevallen. Minister, met alle respect, maar het is niet aan u om te bepalen wat een debat waard is in dit Parlement. (*Opmerkingen van de heer Matthias Diependaele*)

Minister, het is niet aan u om dat te bepalen. De uitvoering van deze zesde staats hervorming is geen non-debat, want daarover gaat het hier. (*Opmerkingen van de heer Matthias Diependaele*)

Is de N-VA betrouwbaar genoeg in deze Vlaamse regering om de zesde staats hervorming uit te voeren? Dat is een belangrijk onderdeel van dit debat. Dat is – voor alle duidelijkheid – geen non-debat.

Minister, u hebt uiteraard recht op uw eigen standpunt. Maar u bent geen partijvoorzitter, u bent minister. Als ik een interview lees van een minister, dan verwacht ik dat het interview beleid uitstraalt over wat hij verder gaat ondernemen. Wel, dat komt daar niet in voor en u zet gewoon de electorale race in. Dat verwijt wordt u vanuit dit Parlement gemaakt.

De heer Bart Van Malderen: Collega Van Hauthem probeert nu al de derde keer dezelfde vraag te stellen. Ik wil geen debat tussen ons beiden. Maar het zou kunnen, en misschien kan collega Diependaele daar duiding bij geven, dat er discussie bestaat binnen N-VA over de uitspraken van de partijmens Bourgeois. Maar collega van Hauthem, waar raakt dat het debat in de regering?

De heer Filip Dewinter: Mijnheer Diependaele, u hebt mij aangesproken en ik kan dus niet anders dan u van antwoord dienen. Hang hier nu toch de Calimero niet uit, speel hier nu toch het slachtoffer van de situatie niet. Uw minister heeft dit uitgelokt met een provocatief interview en dat past uiteraard perfect binnen de politieke strategie van uw partij in functie van de verkiezingen. (*Opmerkingen van de heer Matthias Diependaele*).

De Wever en Bourgeois zijn zo een beetje de Pieter De Coninck en Jan Breydel van de N-VA. Aan de ene kant Bart de sluwe, en aan de andere kant Geert de pletwals. Beiden moeten twee vleugels van die partij afdekken, en doen dit op een talentvolle manier. Ik weet waarover ik spreek in mijn eigen partij. (*Gelach*)

De N-VA is wat dat betreft een 3 Suisses-catalogus: voor elk wat wils. Geert heeft de leiding over het departement lingerie in de 3 Suisses-catalogus, en Bart over de herenkleding. Meer verschil is er niet, want ze spelen allebei voor dezelfde catalogus. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Sas van Rouveroij: Dit is wel degelijk een interessant en relevant debat. Ik bezweer diegenen die het debat volgen om niet te denken dat het een politiek spel is tussen diverse partijen, want dit debat overstijgt dat niveau wel degelijk. We proberen dat even aan te tonen met een aantal argumenten.

Ik heb zelf ervaring als schepen van een grote stad, en in de twintig jaar dat ik in het college zat, heb ik vastgesteld dat de sfeer en de samenhang in een college fundamentele voorwaarden en kritische succesvoorwaarden zijn om een slagkrachtig bestuur tot stand te brengen.

Elke objectieve waarnemer, ook los van dit halfroond, kan de laatste weken en maanden vaststellen dat er bijzonder veel onenigheid is in uw groep. Dat wordt voor een deel gevoed door die verkiezingen en uiteraard ook door de verschillende programma's. Dat is nogal evident.

Dat begint echter ook de besluitvorming te contamineren en te bezwaren. Dat merken we als we het hebben over debatten over bijvoorbeeld De Lijn. Zo is een tariefverhoging absoluut noodzakelijk om ook de miserie bij De Lijn op te lossen, minister Lieten. Uiteindelijk is De

Lijn zichzelf aan het oppeuzelen, omdat men vanuit sp.a-hoek weigert om die vrij logische index toe te passen die ook de heer Kesteloot vraagt.

De voorzitter: Mijnheer van Rouveroi, ik stel voor dat u zich houdt aan het thema van vandaag.

De heer Sas van Rouveroi: Er zijn eindeloze debatten over alles wat vandaag van belang is.

Verder denk ik dat de verkiezingen zijn gestart. Die zijn duidelijk ingezet door de N-VA. Minister Bourgeois, dat is toch met zoveel woorden duidelijk. Dat bezwaart uiteraard ook de slagkracht van deze Vlaamse Regering. Stop daar dus mee. De tijden zijn veel te woelig. De samenleving is op drift. Zorg ervoor dat u het vertrouwen herstelt. De minister-president zegt dat telkens weer. De eerste opdracht uit zijn Septemberverklaring was ook het herstel van het vertrouwen. Denkt u nu echt dat u op deze manier het vertrouwen bij de Vlamingen aan het herstellen bent?

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Ik wil ook nog eens duidelijk zeggen dat dit geen debat is over woorden of uitspraken, maar wel degelijk over daden van de Vlaamse Regering die ons verontrusten. Het beste voorbeeld heb ik daarnet in mijn uiteenzetting gegeven, met name de Brusselse Hoofdstedelijke Gemeenschap. De N-VA zei in de commissie bij monde van de minister dat ze daar wel voorstander van is, maar op hetzelfde moment jut de minister zijn burgemeesters op om daar een procedure tegen aan te spannen.

Als wij op die manier nog anderhalf jaar verder moeten gaan, dan vrees ik voor de toekomst van Vlaanderen en van ons land. Het is dan ook absoluut terecht dat wij zeggen dat de dringende zaken moeten worden aangepakt en dat wij vooruit moeten met een ploeg die elkaar liefst niet voortdurend in de haren vliegt. Maar dat lukt niet op zo'n manier. Dit debat is vandaag dan ook meer dan terecht.

Minister Geert Bourgeois: Ik had eigenlijk onmiddellijk willen reageren op wat de heer van Rouveroi heeft gezegd. Mijnheer van Rouveroi, het is niet omdat u wenst dat er geen samenhang is in deze regering dat dit ook zo is. Wij nemen elke dag alle beslissingen die nodig zijn. De begrotingscontrole staat voor de deur en wij willen die begroting in evenwicht houden. Deze ploeg neemt alle beslissingen die nodig zijn.

U debatteert hier over politieke uitspraken. De kiesstrijd is in mijn herinnering nog nooit zo vroeg ingezet. Ik heb de start niet gegeven, u bent een slecht observator. We zitten al een hele tijd in verkiezingsmodus. Dat zal zo zijn tot in mei volgend jaar. Dat belet echter niet dat deze Vlaamse Regering doet wat ze moet doen, met name uitvoering geven aan het Vlaams regeerakkoord. Ik begrijp dat de wens de vader is van de gedachte, maar de feiten spreken u tegen.

De heer Sas van Rouveroi: Kwestie van de zaken helder te stellen: verwees u daarnet naar minister-president Peeters?

Minister Geert Bourgeois: U maakt alle bedenkingen die u wilt. Wij zitten al een hele tijd in verkiezingsmodus, dat zal iedereen u zeggen. Ik heb het persoonlijk nog nooit meegemaakt dat dit zo vroeg is gestart. Dat is een vaststelling. Dat belet niet dat deze regering elke week de beslissingen neemt die moeten worden genomen. Zij is niet aangetast door verkiezingskoorts. Wij kunnen op het federale vlak van mening verschillen, maar op het niveau waarop wij moeten besturen, doen wij dat in collegialiteit.

De heer Jo De Ro: Ik hoor het u graag zeggen. Meerderheid en oppositie in de Vlaamse Rand vinden op de terreinen die voor hen belangrijk zijn dat deze Vlaamse Regering niet doet wat er van haar wordt verwacht. Wij wachten op actie.

De heer Eric Van Rompuy: Minister Bourgeois, ik heb dat interview bij me. Daarin staat: "Als de N-VA op Vlaams en federaal vlak incontournable wordt, dan moeten de Franstaligen volgen. We zitten haast aan 40 procent in de peilingen, voor zover ze wat waard zijn. Dat

geeft ons een helder mandaat.” Waarover hebt u het dan? Over de verkiezingen van 2009 of over de verkiezingen van 2014? Heel uw interview ademt wat er zal gebeuren in 2014.

Vervolgens verklaart minister Bourgeois dat hij niet meer in de techniek van de staats hervorming gelooft. Als minister van Binnenlands Bestuur gelooft hij niet meer in staats hervormingen: “Wij geloven niet meer in onderhandelingen. Wij geloven niet meer dat men op een democratische manier met Vlamingen en Franstaligen kan komen in het Federaal Parlement tot akkoorden.” Hij gelooft niet meer in het federaal project. (*Applaus bij CD&V, Open Vld, LDD en Groen*)

De heer Joris Van Hauthem: Minister, u stelt vast dat de verkiezingscampagne is begonnen. Het is natuurlijk altijd andermans schuld. U wijst hier openlijk met de vinger naar de minister-president, die in een interview heeft verklaard dat hij de heer De Wever kan verslaan. Ik neem aan dat u naar dat interview verwijst. Waarom zegt u dat niet? U moet de heer van Rouveroj niet antwoorden dat hij hier het zijne van mag denken.

Mijnheer Van Rompuy, u valt de minister nogmaals aan. Ik stel mijn vraag opnieuw. Hebt u nog vertrouwen in minister Bourgeois? U moet dat niet zeggen op uw blog of in een krant, maar hier, in het Vlaams Parlement. Hebt u al dan niet nog vertrouwen in minister Bourgeois? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Sas van Rouveroj: Ik wil me hier even bij aansluiten. De vertrouwensvraag valt in feite in twee vragen uit elkaar.

De eerste vertrouwensvraag heeft betrekking op het ministerschap. In welke mate is er nog vertrouwen in de wijze waarop minister Bourgeois een gedeelte van zijn bevoegdheden uitoefent. Indien de verenigde oppositie een motie van wantrouwen zou indienen, vermoed ik dat de Vlaamse Regering, veertien maanden voor de verkiezingen, toch de rangen zou sluiten. Met een dergelijke motie zouden we veeleer een medicijn aanbieden. Dat is niet de bedoeling. De Vlaamse Regering moet er zelf uit geraken. Dat is haar verdomde plicht.

De tweede vertrouwensvraag blijft acuut en terecht. In welke mate geniet de minister, die onder meer voor bestuurszaken bevoegd is, het vertrouwen van de voltallige meerderheid om de zesde staats hervorming op een correcte en loyale wijze uit te voeren? Niemand kan ontkennen dat de zesde staats hervorming op alle ministers betrekking heeft. Allen zijn hierdoor gevat. Dit geldt in hoofdorde voor de minister-president en voor minister Bourgeois, in hoofde van zijn bevoegdheid voor bestuurszaken.

Ik stel die vraag aan de mensen aan mijn zijde van het halfroond en niet aan de leden van de Vlaamse Regering. Is er in het Vlaams Parlement nog een meerderheid die hier voldoende vertrouwen in kan stellen? Dat is geen motie van wantrouwen. Dat is een vraag over de wijze waarop de minister van Bestuurszaken functioneert.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, ik zou graag nog iets zeggen. U lijkt me te ontwijken. Ik heb een aantal punten opgeschreven. Ik zal het echter zeer kort houden.

Over de vraag wie voor de verkiezingsmodus verantwoordelijk is, kunnen we allemaal een verschillende idee hebben. We zijn het er echter allemaal over eens dat die modus hier niet thuishoort. Hier moet een beleid worden gevoerd. (*Rumoer*)

Ik stel voor dat we daar werk van maken. Dat is wat de Vlaamse Regering daarstraks ook heeft verklaard. Ik zie minister Lieten knikken.

De voorzitter: Mijnheer Diependaele, excuseer dat ik u nogmaals durf te onderbreken. Ik weet dat u daar niet erg gelukkig mee bent. Het is echter gebruikelijk dat mensen in de zaal vragen kunnen stellen.

De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Voorzitter, ik ben enigszins verrast. Ik ben het totaal eens met de heer Diependaele. Ik vind dat de verkiezingsmodus en strategieën bij de partijen en niet bij de ministers van een regering thuishoren. De enige verkiezingsmodus die bij een regering thuishoort, bestaat erin uit te voeren wat is beloofd en dan te stoppen. Ik hoop dat de leden van de Vlaamse Regering dit zullen volgen. Het is niet aan de ministers van de Vlaamse Regering in die verkiezingsmodus te stappen. Dat is een zaak van de voorzitters en van de partijen.

De heer Matthias Diependaele: Mijnheer Sannen, u hebt groot gelijk. Ik raad u dan ook aan de kranten van de voorbije weken eens te lezen. U zult zien dat iedereen op dat vlak fouten maakt. Dat geldt ook voor uw partij. (*Rumoer*)

De Vlaamse Regering heeft in 2009 een regeerakkoord voor deze legislatuur afgesloten. Dat akkoord loopt tot in mei 2014. Elke partij in dit halfroond heeft echter de plicht ook verder dan 2014 te kijken.

En inderdaad, als N-VA hebben wij een zeer duidelijke en ook uitgesproken visie over hoe het verder moet met de instellingen van dit land. Voor ons is het daarbij cruciaal dat we de welvaart van de Vlamingen veilig kunnen stellen. In dat kader legde de minister-president ook een regeringsverklaring af op 12 oktober 2011 waarin werd bevestigd dat de Vlaamse Regering niet was betrokken bij het tot stand komen van dit akkoord en dat als gevolg daarvan elke partij een eigen beoordeling maakt van het Vlinderakkoord.

De N-VA heeft kritiek op het akkoord. Elke bevoegdheid die overkomt naar Vlaanderen, is meegenomen, maar wij zijn ervan overtuigd dat we meer homogene bevoegdheidspakketten moeten hebben en dat de prijs die we op tafel leggen te hoog is. Zoals ik enkele weken geleden al gezegd heb, zijn wij ambitieuzer voor Vlaanderen.

Als we tegen 2020 aan de top van Europa willen staan, moeten we meer hefboomen hebben. Die zijn nodig om de welvaart in Vlaanderen veilig te stellen. Laat het duidelijk zijn, wij zijn niet de enige partij die de zesde staatshervorming niet als een eindpunt ziet en die ervan overtuigd is dat de Belgische staat nog maar een beperkt aantal bevoegdheden mag overhouden.

Het feit dat wij het Vlinderakkoord anders beoordelen is dan ook geen enkel probleem. Zo gaat dat nu eenmaal in de staatsstructuur waarin we moeten functioneren. Zolang we niet meer autonomie hebben, zullen we moeten aanvaarden, en we kunnen dat betreuren, wat er in het federaal parlement wordt beslist. We moeten dat ondergaan. En wij zullen dat in Vlaanderen naar behoren omzetten in het belang van de Vlamingen.

Die visie op hoe het verder moet na 2014 doet op geen enkele manier afbreuk aan het engagement dat wij in 2009 met de huidige partners in de Vlaamse Regering zijn aangegaan. Ik weet dat u allemaal meer wilt weten over de preciezere invulling van dat confederalisme, maar de precieze invulling en de verdere uitwerking zullen aan bod komen op een congres. Ik begrijp uw ongeduld, we zullen u op tijd in formeren als dat rond is.

Als N-VA vinden wij het zeer belangrijk om met een open blik naar de toekomst te kijken, om na te denken over hoe het verder moet met dit land en om uiting te geven aan onze visie daarover. Ik kan jullie alleen maar de tip geven om dat zelf ook te doen. Ondertussen mag u gerust een oordeel vellen over onze visie. Dat staat u vrij. Al is dat nog maar een half oordeel, want nog niet alles ligt op tafel.

Maar met alle respect voor uw oordeel, geef ik toe dat er maar één oordeel is dat ons echt interesseert en dat is dat van de Vlamingen volgend jaar. Wij zijn allemaal partij, betrokken partij, maar zij zijn rechter. Het zal dan ook de kiezer zijn die zich volgend jaar uitsprekt over de richting die Vlaanderen uit moet. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, geachte parlementsleden, de kracht van het woord zit in de herhaling. Amper twee weken geleden heeft de minister-president hier namens de regering naar aanleiding van een paar actuele vragen, onder andere van de heren Van Hauthem en van Rouveroij, drie zaken heel duidelijk gezegd. Ten eerste, alle leden van de Vlaamse Regering werken hard aan hun dossiers ter uitvoering van het regeerakkoord en aan de afspraken in de regering. Ten tweede, de regering heeft duidelijke afspraken gemaakt over de voorbereiding en de implementatie van de zesde staatshervorming. De implementatie vraagt heel wat voorbereidend werk.

In haar regeerverklaring van 12 oktober 2011 heeft de Vlaamse Regering zich in alle duidelijkheid geëngageerd om de zesde staatshervorming uit te voeren: “De Vlaamse Regering engageert zich om de verruimde bevoegdheden aan te wenden voor een doeltreffender beleid.”

Ten derde, heeft de minister-president hier namens de Vlaamse Regering gezegd dat gedurende deze legislatuur de Octopusnota, die integraal deel uitmaakt van het regeerakkoord, het referentiekader vormt voor deze regering voor haar visie op de verdere staatshervorming.

Geachte collega's, op 6 maart 2013 – en hier komt opnieuw de herhaling – heeft minister-president Peeters het engagement dat de voltallige Vlaamse Regering op 12 oktober 2011 aanging opnieuw herhaald. Vandaag zijn we 20 maart 2013, en ik doe dit opnieuw namens de voltallige regering. Ik herhaal dus wat de minister-president toen heeft gezegd: we zullen er alles aan doen om de zesde staatshervorming uit te voeren. We werken volop aan het groenboek. Er is een taskforce opgericht. Er is een voorhoede. En de beslissing die op 12 oktober 2011 is genomen, zal onverkort worden uitgevoerd. Ik zie geen enkele reden om eraan te twijfelen dat de Vlaamse Regering dit zal doen.

Dus, collega's, is er in de voorbije twee weken absoluut niets veranderd.

Geachte voorzitter en volksvertegenwoordigers, de huidige legislatuur duurt nog maar dik een jaar. Er ligt nog heel veel werk op de plank. De sociaal-economische situatie vraagt een grote alertheid en een krachtdadig optreden van ons allemaal. De Vlaamse Regering doet dat ook en neemt de beslissingen die zij moet nemen om onze welvaart en ons welzijn veilig te stellen. Tegelijk bereiden we Vlaanderen voor op de bijkomende bevoegdheden van de zesde staatshervorming. Er wordt door de Vlaamse administratie onverkort hard gewerkt aan de opmaak van het groenboek. Voor wat betreft deze regering en deze legislatuur kan ik enkel zo duidelijk mogelijk herhalen wat al meerdere keren is gezegd: deze Vlaamse Regering is gebonden door haar regeerakkoord en de Octopusnota, en door de regeerverklaring van 12 oktober 2011. Ik kan alleen maar herhalen dat dit het standpunt was en is van de Vlaamse Regering, een Vlaamse Regering met alle ministers en alle partijen die daar deel van uitmaken. (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer Sas van Rouveroij: Minister, uw antwoord was bijzonder formeel, kort, weinig gedreven en – ik herken het spijtig genoeg vanuit andere dossiers – ver van de werkelijkheid. Wat ik helemaal niet snap, minister, is dat u zegt dat er tussen 6 en 20 maart 2013 niets is veranderd. Uw toespraak was allicht al voorbereid en dus maak ik u geen verwijt, maar ik heb daarnet gezegd dat de minister-president op 6 maart 2013 duidelijk heeft gesteld dat De Wever niet tot zijn regering behoorde. Dat is op zich juist. Dat is een verdedigingslijn die wij voor een deel aanvaarden. Maar daarnet zei de heer Sannen terecht dat er een groot verschil is tussen partijen en ministers. Het grote verschil tussen 6 en 20 maart 2013 is dat het toen De Wever was, en nu Bourgeois, niet zomaar een minister maar een viceminister-president. Is dat verschil u ontgaan? Vindt u dat niet belangrijk? Is dat niet wezenlijk voor het debat? Dat is toch echt een onwaarschijnlijke graad van ontkenning van de waarheid en van de werkelijkheid!

De heer Joris Van Hauthem: Viceminister-president, uw antwoord was voorspelbaar. ‘Tout va très bien, madame la marquise.’ Er is geen probleem, de sfeer is goed, de sfeer is prachtig.

Ik zou zeggen: “Zet die plaat af!”, want we krijgen elke keer hetzelfde te horen. We hebben hier vandaag uw meerderheid bezig gezien. Het was geen fraai zicht. Dat is natuurlijk de verantwoordelijkheid van de fracties. Maar als uw collega-vice-minister-president in het geding is, gaat het wel over wat meer dan een louter partijpolitiek standpunt in de aanloop naar de verkiezingen van volgend jaar. Wanneer een van uw coalitiepartners het vertrouwen ter discussie stelt, kunt u niet doen alsof er niets aan de hand is.

Maar goed, we hebben het debat gehad. De heer Van Rompuy heeft zijn debat gehad. Waar hij op zijn blog nog het vertrouwen in minister Bourgeois in vraag stelde, is daar nu geen sprake meer van. De heer Van Rompuy is blij want de heer Bourgeois gaat braaf de staatshervorming uitvoeren. De heer Diependaele is ook blij, neem ik aan. Hij heeft nog eens kunnen zeggen dat hij de staatshervorming gaat uitvoeren en heeft ondertussen de heer Bourgeois een paar dagen geleden de kans gegeven om bij de radicale achterban een paar punten te sprokkelen. Iedereen is zogezegd blij. Ik kan enkel vaststellen, vice-minister-president Lieten, als ik uw meerderheid bezig zie, dat de klad er serieus in zit.

De heer Lode Vereeck: Minister, het is inderdaad voor een stukje voorspelbaar. We werken goed samen: Oosterweel, Uplace, miserietaks, De Lijn. En het is allemaal heel belangrijk. Als de minister-president hier zou zijn, zou hij zeggen dat het allemaal heel belangrijk is.

Ik wil wel weg van het electorale discours en trachten de beleidsmatige implicaties van dit debat duidelijk te maken. U zegt daarnet dat we een voorhoede hebben en een taskforce, dat we bezig zijn met de implementatie van de zesde staatshervorming. Ik durf dat in twijfel te trekken. Zowel het Rekenhof als de SERV zegt dat Vlaanderen budgettair totaal niet is voorbereid op die zesde staatshervorming. Dat is nog maar één element.

Er is een tweede element. Het is ook het standpunt van de minister-president dat de verkiezingen in 2014 zullen gaan over de concrete invulling van die nieuwe bevoegdheden. Ik geef een voorbeeld, om het niet te theoretisch te maken. Op het moment dat de kinderbijslag overkomt naar Vlaanderen, maken we die inkomensonafhankelijk of niet. Dat is een keuze. Dat is een voorstel van sp.a.

Leden van de meerderheid, geachte leden van de regering, het lijkt me cruciaal dat we dat debat nu al opstarten, assertief. Dat is onze taak. We weten toch in grote lijnen welke bevoegdheden er overkomen: de kinderbijslag, de woonbonus, een verruimde jobkorting, meer bevoegdheden in de personenbelasting. Dat politieke debat over de invulling moet nu starten. Dat moet niet de inzet zijn van de verkiezingen in 2014. Ik neem een tussenpositie in. Het moet het werk zijn dat u nu doet in de regering, desnoods in het parlement, zodat er in 2014 over een nieuwe overdracht van bevoegdheden kan worden gesproken. Dat is een tussenweg.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Ik vond het absoluut een non-antwoord van een non-regering. Ik vraag me af wie die mensen nog gelooft.

Minister Ingrid Lieten: Ik heb heel veel ongeduld gehoord bij heel veel mensen en heel veel oppositiepartijen in het parlement om het debat te voeren over de uitvoering van de staatshervorming. Ik kan u geruststellen: dat debat zal er zeker nog komen. Om dat debat goed te voeren, is deze Vlaamse Regering bezig met de voorbereiding van de groenboeken, die het volledige kader zullen schetsen en de mogelijkheid zullen bieden om de verschillende uitgangspunten te bepalen. We hebben daarvoor een concrete timing afgesproken: de groenboeken zullen klaar zijn tegen mei en zullen ook aan het parlement worden overgemaakt. Maak u dus geen zorgen, collega's, u gaat zich kunnen uitleven in dat debat.

De heer Sas van Rouveroij: Ik richt me nu specifiek tot de CD&V- en sp.a-ministers. Minister Lieten, minister Vandeurzen, minister Schauvliege, minister Smet, vandaag waren de vergelijkingen met de Bijbel in zwang. Ik voeg er nog eentje aan toe. In het boek Lucas zegt Jezus tegen zijn volgelingen: als ze u op de ene wang slaan, dan biedt u de andere aan.

Minister, de ene wang ziet al bont en blauw, volgens mij de tweede nu ook. Er is geen derde, besef dat goed.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Wenst iemand tot besluit van dit actualiteitsdebat een motie of een motie van wantrouwen in te dienen?

– *De heer Sas van Rouveroi, de heer Lode Vereeck, de heer Joris Van Hauthem en mevrouw Elisabeth Meuleman kondigen aan een motie te zullen indienen.*

De moties moeten uiterlijk om 17 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover straks uitspreken.

Het debat is gesloten.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.22 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 16.36 uur.*

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Irina De Knop tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de kampeertoestanden bij de inschrijving van kinderen in het buitengewoon onderwijs

ACTUELE VRAAG van de heer Wim Van Dijck tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de kampeertoestanden bij de inschrijving van kinderen in het buitengewoon onderwijs

De voorzitter: Dames en heren, we starten met de actuele vragen.

Mijnheer Van Malderen, ik heb het verslag van de commissievergadering van gisteren opgevraagd, want u had er een opmerking over gemaakt. Daaruit blijkt niet dat de problematiek zoals die vandaag wordt aangekaart ... (*Rumoer*)

Ik wil aan de beide sprekers vragen om zich te beperken tot de situatie van het buitengewoon onderwijs, want dat is gisteren niet ... (*Opmerkingen. Rumoer*)

Minister, ik wil graag met u in discussie gaan. Ik was niet aanwezig. Dat blijkt niet uit het verslag van de commissievergadering van gisteren.

Minister Pascal Smet: Ik heb er gisteren even op geantwoord. De voorzitter van de commissie heeft gevraagd om daar niet verder op in te gaan, omdat het volgende week opnieuw aan bod komt in de commissie zodat we daar uitvoerig op in kunnen gaan. Het ging zowel over het gewoon als het buitengewoon onderwijs.

We gaan er niet meer over discussiëren. De vragen worden gesteld. Ik zal kort en bondig antwoorden.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voor mij is er geen probleem met de relevantie van de vragen. De minister is duidelijk bereid om erop te antwoorden. Als ik de opmerking heb gemaakt, dan ging het erover dat gisteren in de commissie de afspraak is gemaakt om er, wat dit gedeelte betreft, volgende week op terug te komen.

Nogmaals, ik heb geen probleem met de vraag op zich. De problematiek is relevant genoeg, zo relevant dat ook onze fractie overwoog om er een vraag over te stellen. In functie van de afspraken van gisteren hebben we dat niet gedaan. Dat is een beetje vervelend voor de mensen die die vraag hadden willen indienen.

De voorzitter: Mijnheer Van Malderen, we zaten gisteren samen in twee commissies. Ik stel voor dat we nu overgaan tot de essentie. Collega's, ik vraag u om u te beperken tot het buitengewoon onderwijs.

Minister Pascal Smet: Mevrouw De Knop, u was er gisteren niet toen die vraag aan bod kwam. Het is trouwens uit hoffelijkheid tegenover u dat er is afgesproken met de voorzitter – de heer Van Dijk staat te knikken omdat het ook zo is – dat we er niet verder op zouden ingaan en dat we het volgende week doen. Dan moet u nu niet doen alsof het niet waar is, want u was er gisteren niet.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, ik begrijp eigenlijk niet waar de nervositeit ...

De voorzitter: Mevrouw De Knop, ik stel voor dat u nu uw vraag stelt.

Minister Pascal Smet: Daar ben ik het mee eens.

Mevrouw Irina De Knop: De minister valt mij aan. Ik mag toch uitleggen wat er gebeurd is.

Minister Pascal Smet: Stel uw vraag.

Mevrouw Irina De Knop: Dat is een beetje gemakkelijk. Ik zal mijn vraag beginnen met uit te leggen waarom ...

De voorzitter: Mevrouw De Knop, het is niet de moeite waard om daarover met elkaar te discussiëren. De problematiek is tragisch genoeg. Laat ons nu tot het dossier zelf komen en stel uw vraag.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, u hebt het vast ook gelezen en gehoord. Er hebben ons de laatste weken heel wat berichten van ouders bereikt. (*Minister Pascal Smet overlegt met de voorzitter.*)

Minister Pascal Smet: Doe maar, mevrouw De Knop, ik kan twee dingen tegelijk. Dat is de vrouw in mij.

Mevrouw Irina De Knop: Wat voor cinema is dat hier?

Ten eerste, die vraag is uitgesteld op vraag van mevrouw Pehlivan en mezelf. Ten tweede, de problematiek is prangend genoeg om er in de plenaire vergadering vragen over te stellen. Als u daar een probleem mee hebt, minister, dan moet u misschien een andere job zoeken, want wij hebben godverdomme nog het recht om hier een vraagje te stellen.

Minister Pascal Smet: Ik hou van afspraken. En u mag niet vloeken.

Mevrouw Irina De Knop: 't Is toch waar.

De berichten van ouders zijn duidelijk. Er zijn heel veel mensen die moeten kamperen aan schoolpoorten en de getuigenissen die we daarover hebben vernomen, zijn bijzonder schrijnend, zeker wanneer het gaat over kinderen met leerstoornissen. Als ze geen plaats vinden in de school van hun keuze, is dat zo mogelijk nog schrijnender dan als het gaat over gewone kinderen. Tenminste, zo lijkt dat misschien voor de maatschappij.

Minister, ondanks alle beloftes die er zijn gemaakt in de nasleep van de goedkeuring van het Inschrijvingsdecreet stellen we vandaag vast dat met dat Inschrijvingsdecreet toestanden zoals kamperen aan schoolpoorten niet zijn opgehelderd en dat ze blijven voortduren. Uiteraard is de link naar het capaciteitsprobleem of naar het tekort aan plaatsen in scholen snel gemaakt, ook al weet ik dat het een complex probleem is en dat het zich niet in alle scholen stelt. Toch gaan die problemen in heel wat steden en randgemeenten samen.

Minister, u weet dat we altijd hebben gezegd dat dit Inschrijvingsdecreet te complex en niet transparant is, en dat het heel moeilijk toe te passen zou zijn. Zult u dat decreet aanpassen, of behoudt u de bestaande regeling, zowel voor het buitengewoon onderwijs als voor het gewoon onderwijs?

De voorzitter: Mevrouw De Knop, het ging alleen over het buitengewoon onderwijs. Dat was de afspraak.

Mevrouw Irina De Knop: Voorzitter, het gaat over hetzelfde decreet.

De voorzitter: Mevrouw De Knop, afspraken zijn afspraken.

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Voorzitter, minister, geachte leden, we worden inderdaad geconfronteerd met kampeertoestanden aan diverse scholen in Vlaanderen, ook in het buitengewoon onderwijs. Ik kan de onrust – of zelfs de lichte paniek – bij die ouders zeer goed begrijpen. Gewoon door de aard van dat buitengewoon onderwijs is het aantal plaatsen er zeer beperkt, terwijl de noodzaak om kinderen met leerstoornissen, met autisme of autismespectrumstoornissen daar in te schrijven net zeer groot is. Minister, welke maatregelen zult u op korte termijn nemen, zodat ieder kind op 1 september 2013 een plaatsje krijgt in het buitengewoon onderwijs?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, het is niet zo dat ik niet wil antwoorden op vragen, maar ik ben iemand die graag afspraken nakomt. Als u het ontwerpverslag van de commissievergadering van gisteren leest, zult u duidelijk merken welke afspraak daarover is gemaakt.

We zullen volgen hoe de uitvoering van dat Inschrijvingsdecreet verloopt. Op dit moment is dit voorbarig. We hebben een decreet gemaakt precies om die kampeertoestanden te vermijden, maar we hebben vertrouwd op de autonomie van de school en de lokale gemeenschap: zij moeten zelf bekijken of ze al dan niet overgaan tot een aanmeldingsregister, als het nodig is.

Die beslissing wordt niet centraal in Brussel genomen. Alleen in gebieden waar er een capaciteitsprobleem is, kan de Vlaamse Regering dat opleggen. Dat hebben we ook gedaan in Antwerpen, Gent en Brussel. Daar wordt niet gekampeerd. Het gaat over 25 op de 3500 scholen die we hebben.

Mevrouw De Knop, u laat uitschijnen alsof er in elke school van Vlaanderen wordt gekampeerd, wat helemaal niet het geval is. In een heel kleine minderheid van de scholen in Vlaanderen wordt er gekampeerd. Voor alle duidelijkheid, ik ben daar niet voor. Dat is de reden waarom we een aanmeldingsprocedure hebben uitgewerkt in het Inschrijvingsdecreet. De beslissing om al dan niet een aanmeldingsprocedure te gebruiken, en dus kampeertoestanden te vermijden, is een beslissing van de school, in overleg met het lokaal overlegplatform (LOP). We hebben afgesproken dat men daar autonoom in is. Als er dus wordt gekampeerd, dan hoeft u op dit moment niet naar mij te kijken: dan moet u kijken naar degenen die hebben beslist om die procedure niet te gebruiken.

Wat de scholen van het buitengewoon onderwijs betreft, is er sprake van twee gevallen, in Gentbrugge en Tongeren. In Tongeren heeft men beslist om volgend jaar wél met een aanmeldingsprocedure te werken. In Gentbrugge weet men het nog niet. Ik hoop dat ook zij zullen beslissen om dat te doen. Het decreet voorziet immers in die mogelijkheid. Ik heb de voorbije dagen veel dingen gelezen die niet kloppen. Ik hoop dus dat ze dat wel doen, om te vermijden dat er wordt gekampeerd.

Natuurlijk zullen we na deze eerste ronde van de toepassing van het Inschrijvingsdecreet, dus na de zomer, wanneer de kinderen zijn ingeschreven en daadwerkelijk ter plaatse zijn,

bekijken hoe die toepassing verloopt. Gisteren heb ik trouwens uitdrukkelijk gezegd in de commissie dat we dat verder zouden opvolgen. Ik denk dat het de heer De Meyer was die dat heeft gevraagd. Vandaag zeg ik u echter: we zullen dat decreet niet wijzigen, omdat het gewoon niet is toegepast waar er werd gekampeerd.

Het klopt dat er sprake is van een bijzondere situatie als het gaat over kinderen met autisme. Er zijn in Vlaanderen immers niet zoveel scholen die opleidingsvorm 4 (OV4) aanbieden, zeker niet in type 7, wat in dezen wordt gebruikt. Volgende week starten we met de vakbonden de eindonderhandelingen op over het ontwerp van decreet met betrekking tot de leerzorg. Dat ontwerp bevat bepalingen waardoor het beperkte aanbod in de toekomst zal kunnen worden uitgebreid. Zodra die onderhandelingen zijn afgerond en de Vlaamse Regering definitief heeft beslist, zal ik aan dit parlement duidelijk maken welke maatregelen we nemen om te komen tot een capaciteitsvergroting voor kinderen met autisme, in samenwerking met het gewoon onderwijs, maar ook meer in het buitengewoon onderwijs.

Voorzitter, dit is een heel complexe materie. Ik stel voor dat we daar meer in detail op ingaan in de commissie, en ook op de diverse redenen die scholen opgeven waarom ze die aanmeldingsprocedure niet hebben gebruikt. Zo hebben we dat gisteren ook afgesproken in de commissie.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, u verwijst in uw antwoord naar het feit dat het decreet erin voorziet dat een LOP kan beslissen tot een aanmeldingsprocedure of dat een school daartoe kan beslissen. Voor mij en mijn partij heeft het Inschrijvingsdecreet in zijn geheel gefaald. Ik verklaar me nader. Ik vind het wat te eenvoudig dat u die verantwoordelijkheid bij de LOP's en bij de scholen legt. Toen de goedkeuring van het Inschrijvingsdecreet voorlag, heb ik u ook al gezegd wat de redenen zijn waarom scholen niet graag in die aanmeldingsprocedures stappen. Ze zijn bang van de complexiteit, ze zijn bang om fouten te maken, het systeem is complex, niet transparant en bovendien duur. We hebben u toen ook gezegd dat er een centraal inschrijvingsregister nodig is en dat er één uniform aanmeldingssysteem zou moeten zijn. Dat moet u doen als minister!

Minister Pascal Smet: U bent daar voor? De scholen in Vlaanderen zullen blij zijn.

Mevrouw Irina De Knop: Er zou een centraal inschrijvingsregister en een centrale aanmeldingsprocedure kunnen zijn die u aanbiedt aan de scholen die daar gebruik van willen maken zodat zij niet telkens opnieuw het warm water moeten uitvinden. Dat is trouwens geen uitvinding van mij maar een voorstel van heel wat LOP's en heel wat scholen.

Kortom, minister, u hebt gezegd dat u de zaak nog zult aankijken en dat u niet onmiddellijk zult ingrijpen. Minister, ik denk dat u daarmee de problematiek van heel wat ouders die moeten kamperen, minimaliseert en doet alsof dat geen issue is. Ik heb een mailtje bij van een dame die daarvan getuigt. Ook al gaat het over bijzonder weinig kinderen in uw ogen, minister, het zijn bijzonder grote problemen voor de mensen die ermee worden geconfronteerd. Daarvoor is een aanpassing van het decreet noodzakelijk.

De heer Wim Van Dijck: Voorzitter, ik ga niet in op de kwestie van het Inschrijvingsdecreet, dat volgens ons ook fundamenteel moet worden aangepast. Ik beperk me tot het buitengewoon onderwijs. Daar is het probleem nu evenzeer acuut. Ik zou graag willen dat er op korte termijn een oplossing wordt geboden voor degenen die nog geen plaats hebben. Die ouders hebben inderdaad weinig of geen alternatieven. Ofwel moeten ze kilometers ver rijden of hun kind toch in het regulier onderwijs inschrijven met een grote kans op mislukking. Of zoals sommige ouders opperen: je kind gewoon thuis houden. Dat kan toch niet de bedoeling zijn. Het zou inderdaad mogelijk zijn dat een aantal van die kinderen toch in het regulier onderwijs terechtkomen, al dan niet in vormen van inclusief onderwijs, maar daar is een screening voor nodig of op zijn minst een grondig gesprek met de ouders. Dat is in de huidige chaos niet mogelijk. Minister, ik dring erop aan dat u voor de problemen die zich daar nu specifiek voordoen, een oplossing zoekt.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Voorzitter, minister, beste collega's, vorige week zei Geert Van De Vijver, directeur van de buso-school Sint-Gregorius, dat zijn school nog voldoende vrije plaatsen had en dat de kamperende ouders – ik citeer: “puur paniekvoetbal speelden”. Uiteraard kunnen wij begrijpen dat ouders graag het zekere voor het onzekere nemen en daardoor willen aanschuiven om zeker te zijn van een plaats voor hun kind. Elke ouder wil immers het beste voor zijn kind. Maar ik denk dat het in dit debat wel noodzakelijk is om de feiten en de fictie van elkaar te scheiden. Daarom wil ik vragen of u ons een overzicht van de feitelijke tekorten kunt geven en of u al een zicht hebt in welke opleidingsvorm die tekorten zich situeren. Er is al gesproken over opleidingsvorm 4, specifiek voor kinderen met autismespectrumstoornissen. Specifiek voor deze groep zou ik graag de cijfers van de problemen hebben.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Voorzitter, minister, bij het debat over het Inschrijvingsdecreet is gezegd dat een dergelijk decreet, dat trouwens vele goede punten heeft, de schaarste niet oplost maar de schaarste alleen kanaliseert.

De heer De Meyer heeft in de commissie een vraag gesteld over het probleem met de vrije keuze. Leerlingen vinden geen school naar hun keuze in de buurt. Dat probleem van de schaarste blijft dus bestaan. De oplossing kan alleen maar geboden worden door een capaciteitsuitbreiding. Een inschrijvingsprocedure lost dat in essentie niet op.

Ik deel de kritiek van mevrouw De Knop dat het een veel te complexe zaak is. Dat schrikt waarschijnlijk de gemeenten in de buitengebieden af om dat over te nemen.

Ik wil u specifiek vragen, minister, om toch eens na te denken over het probleem van de concentratiescholen. Er is vorige week opnieuw een artikel verschenen over het feit dat het Inschrijvingsdecreet de concentratiescholen ...

De voorzitter: Mijnheer Bouckaert, we hadden duidelijk afgesproken dat we het enkel en alleen over het buitengewoon onderwijs zouden hebben.

De heer Boudewijn Bouckaert: ... dat het de concentratiescholen in het buitengewoon onderwijs stimuleert. (*Gelach*)

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, collega's, ik ben ook van mening dat het niet zozeer een kwestie van inschrijvingsbeleid of aanmeldingsprocedures is, maar vooral van capaciteitstekort. U hebt op de schriftelijke vraag van mevrouw Stevens geantwoord dat er in 2009 69 plaatsen te kort waren, dus kinderen die geen plaats hadden op school. U beweert altijd dat u ervoor zorgt dat elk kind een plaats heeft. In het buitengewoon onderwijs is dat niet het geval.

Er zitten te veel kinderen in het buitengewoon onderwijs in Vlaanderen: 8 procent, nergens is het percentage zo hoog. Wat nu het dringendst is, is een decreet Leerzorg, waarbij we kijken naar inclusief onderwijs. Ik hoop dat u daar spoed achter zet.

Minister Pascal Smet: Ik ben het absoluut eens met wat mevrouw Meuleman zegt. Daar ligt de oplossing wat betreft de capaciteit voor kinderen met autisme. Dat is ook zo opgenomen in het ontwerpdecreet, dat volgende week naar de eindonderhandeling met de sociale partners gaat. We vertrekken daarbij vanuit een uitbreiding. Hoe dat precies zal gebeuren, zullen we toelichten op het moment dat het definitief beslist is.

Mevrouw De Knop, ik weet niet of u dat bewust of onbewust doet, maar u hebt altijd de neiging om de fout telkens weer bij de minister te leggen. Die heeft altijd alles gedaan. Ook als die niet verantwoordelijk is, is dat toch de slechte mens. Dat blijkt ook heel vaak in uw

vraagstelling. Ik weet dat dat ook heel vaak gebeurt in Onderwijs. Ik kom leerkrachten tegen die mij aanspraken als ‘mijn baas’, terwijl ik niets aan die leerkrachten te zeggen hebben. Ik mag die niet benoemen, mag die niet evalueren, mag die geen opdracht geven. Ik mag alleen het loon betalen. En dat gaat dan nog via de administratie. We bepalen wel het kader, maar daar ben je ook een paar jaar mee bezig. Toch gaan die mensen ervan uit dat ik de baas ben.

We merken dat ook elke week in de commissie. Soms gaat het zo ver dat ik bijna de mayonaise op de sandwiches moet bepalen. Zo zit dat niet in elkaar. We hebben hier in Vlaanderen een decreet goedgekeurd. We vertrekken vanuit de autonomie van de scholen. Ik hoor dat Open Vld er nu voorstander van is om één groot, centraal, uniform registratiesysteem in te voeren voor heel Vlaanderen. *(Opmerkingen van mevrouw Irina De Knop)*

Dat hebt u gezegd. Het is uw recht om dat te zeggen, maar wij geloven daar niet in. Wij vinden dat we die beslissing bij de scholen en bij de LOP's moet leggen. Die mensen zijn het best geplaatst om te bekijken hoe ze daarmee moeten omgaan. Dat is geen kwestie van verantwoordelijkheid ontlopen, mevrouw De Knop. U weet ondertussen wel al dat ik verantwoordelijkheid neem wanneer ik ze moet nemen. Alleen kan ik in dezen de beslissing niet nemen. Dat is een beslissing die door de scholen, in overleg met het LOP, moet worden genomen, maar die in casu niet genomen is.

Een van die scholen in Tongeren zal volgend jaar trouwens wel met een aanmeldingsprocedure werken, waarvan ik nog altijd overtuigd ben dat die transparant en eerlijker verloopt. Ik zal u in de commissie uitleggen waarom sommige scholen niet zo graag met aanmeldingsprocedures werken. Daar is een reden voor, en dat heeft niets met complexiteit te maken, wel met andere zaken.

Ik wil die problemen helemaal niet minimaliseren, mevrouw De Knop. Voor de mensen die daar staan, en die het beste voor hun kind willen, is dat alles behalve leuk. Dat is inderdaad schrijnend. Het is iets dat mensen moeilijk begrijpen. En juist daarom zal ik volgende week ouders ontmoeten, mevrouw De Knop. Ik kan niet heel België of Vlaanderen ontmoeten, maar ik wil hier wel een uitzondering voor maken, zodat de mensen hun verhaal kunnen komen uitleggen. Dat zal volgende week gebeuren. Het gaat ook vaak nog om schrijnende toestanden in familiale context. Ik ben mij daar wel degelijk van bewust.

Vandaar dat we voor een structurele oplossing kiezen en in het kader van het ontwerp van decreet Leerzorg een oplossing proberen te vinden voor autismekinderen.

Voorzitter, ik wil ook nog even duidelijk stellen dat men niet alles op een hoop moet gooien. Het is niet omdat men kampeert bij een school, dat er in die regio een capaciteitsprobleem is. Dat is niet altijd zo. Er zijn periodes geweest dat sommige scholen dat graag hadden. Het is heel goed om te zien dat er veel mensen voor een school staan, want dat betekent dat het wel een heel goede school zal zijn. Begrijp me niet verkeerd: ik wil geen enkele school beschuldigen, maar dat is het in verleden wel gebeurd. Alles op één hoop gooien en zeggen dat het gebeurt omwille van een capaciteitsprobleem, is niet juist. Ik heb erkend dat er in het buitengewoon onderwijs druk is en dat er een oplossing moet komen, maar voor andere scholen is het vaak toch een genuanceerder verhaal.

Samengevat: we zijn ons wel degelijk bewust van de situatie. Het kamperen van vandaag heeft niets te maken met het Inschrijvingsdecreet op zich. Mevrouw De Knop stelt voor om alle scholen te verplichten om met een aanmeldingsprocedure te werken. Ik ben daar geen voorstander van omdat er op veel plaatsen in Vlaanderen geen probleem is en dan moet je dat niet opleggen. Je moet dat enkel doen daar waar er problemen kunnen zijn om op die manier een eerlijke en transparante inschrijving te garanderen aan iedereen.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, als ik het heb over een centraal inschrijvingsregister, dan bedoel ik dat het mogelijk zou moeten zijn om te bepalen wat de precieze vraag en aanbod zijn. Dat kunnen we vandaag niet omdat ouders zich kunnen aanmelden in

verschillende scholen. Om de precieze vraag in kaart te brengen, verwijs ik naar zo'n soort systeem, niet om centralistisch te zijn.

Ik beaam wat iedereen zegt over het buitengewoon onderwijs. We kijken uit naar het decreet Leerzorg of naar de dringende bepalingen daaruit om na te gaan of u de problematiek kunt aanpakken.

U zegt dat ik u viseer als minister en dat veel ouders dat ook doen. Dat is ook logisch omdat u toch het uithangbord van het onderwijs in Vlaanderen bent. Minister, ik hoor u zo vaak zeggen dat u geen impact hebt op dit of op dat, maar het is wel hier dat de contouren worden bepaald en dat de decreten worden goedgekeurd. Als een LOP daarvoor verantwoordelijk is, dan is dat omdat de decreetgever dat zo heeft gewild.

U gaat wat kort door de bocht als u zegt dat daar geen impact op hebt, want u hebt die wel. Als u zegt dat u geen impact hebt op het onderwijs in Vlaanderen, dan stel ik mij de vraag of wij in Vlaanderen wel een minister van Onderwijs nodig hebben.

De heer Wim Van Dijck: Minister, ik zou er nog eens de nadruk willen op leggen dat er voor de acute problemen in het buitengewoon onderwijs een oplossing komt en dat de onrust wordt weggenomen en dat elk kind op 1 september een plaats heeft. Ik hoop dat in de toekomst door de combinatie van een capaciteitsuitbreiding en het decreet Leerzorg zulke toestanden uit de wereld worden geholpen, want ze zijn Vlaanderen onwaardig. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de problemen met het meldpunt 1712 (meldpunt Misbruik, Geweld en Kindermishandeling)

ACTUELE VRAAG van mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de problemen met het meldpunt 1712 (meldpunt Misbruik, Geweld en Kindermishandeling)

ACTUELE VRAAG van mevrouw Katrien Schryvers tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de problemen met het meldpunt 1712 (meldpunt Misbruik, Geweld en Kindermishandeling)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, minister, collega's, in opvolging van de aanbevelingen van de Kamercommissie seksueel misbruik werd een uniek meldpunt in het leven geroepen. Met de cijfercode van het telefoonnummer 1712 komt men op provinciaal niveau bij het centrum algemeen welzijnswerk (CAW) terecht waar allerlei meldingen van seksueel misbruik en geweld tegen kinderen kunnen worden gedaan. Op zich is het dus een heel waardevol initiatief en een zeer nuttig instrument om meldingen te doen en een luisterend oor te bieden aan kinderen en jongeren die te maken hebben met seksueel misbruik.

Maar er blijkt toch wel een en ander aan de hand te zijn. We konden lezen dat met name in Limburg een klacht werd ingediend bij de Vlaamse overheid. Daarin stond dat er heel wat tekortkomingen zijn bij nummer 1712. Men zou maar een beperkte tijd hebben om dossiers te aanhoren. Er zouden ook problemen zijn met bepaalde gsm-providers die geen toegang bieden tot het nummer 1712. Het nummer wordt verondersteld gratis te zijn, maar mensen melden dat ze toch nog een factuur krijgen. Ze moeten daar dan protest tegen aantekenen. Dat komt dan wel in orde, maar echt gebruiksvriendelijk lijkt het me niet.

Het nummer is ook alleen te bereiken tijdens de werkuren en niet tijdens het weekend. Er is ook geen chattoepassing. Dit zijn een aantal tekortkomingen die hebben geleid tot een klacht. Minister, erkent u de problemen en wat denkt u daaraan te kunnen doen?

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Het meldpunt 1712 is een heel mooi initiatief. Vorige week was het een jaar oud. De bedoeling van het meldpunt is zowel jongeren als ouderen op een laagdrempelige manier hun verhaal te laten vertellen, naar hen te luisteren en hen te begeleiden naar de gepaste hulpverlening.

Er zijn wel een aantal knelpunten en kwaaltjes. De heer Van Malderen heeft het daar ook al over gehad. Vroeger was het nummer 1712 ook de lijn om een Pay&Go-kaart op te laden. Ook in de witte telefoongids, onder de noodnummers, staat het meldpunt nergens vermeld.

Minister, wat de sensibilisering betreft, had u vooropgesteld dat er ongeveer 16.000 oproepen zouden binnenkomen. In het afgelopen jaar zijn er 3700 oproepen geweest met een gemiddelde van 285 per maand of 14 per dag.

Minister, welke stappen zult u zetten om het probleem bij het meldpunt 1712 op te lossen?

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Een jaar geleden hebben we allemaal gezegd dat de opstart van meldpunt 1712 een goede zaak was. We hadden daar ook op aangedrongen. Dat is nog altijd een heel goede zaak. Met 200 à 300 oproepen per maand betekent dit dat er bij dat meldpunt heel wat gevallen, al dan niet terecht, van misbruik, geweld of kindermisbruik worden gemeld. Elk geval dat op die manier aan het licht komt, is 'gewonnen'.

Vorige week was het meldpunt een jaar actief. Dat is vanzelfsprekend het moment voor een evaluatie. Daaruit blijkt dat het meldpunt goed gebruikt en gekend is, maar minder voor kinderen en jongeren. We kregen ook te horen dat het een probleem is dat het meldpunt enkel tijdens de week en tijdens de kantooruren bereikbaar is. Daarnaast ontbreekt er een chat- en sms-functie.

Minister, welke verdere stappen zult u zetten voor nog meer laagdrempeligheid en een nog betere bereikbaarheid en toegankelijkheid, vooral dan voor kinderen en jongeren?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Het is juist dat het meldpunt ongeveer 200 oproepen per maand registreert. Dat betekent dat we tot nu toe ongeveer 3000 oproepen hebben ontvangen. Wie dus zegt dat het meldpunt niet bereikbaar is, doet de waarheid geweld aan.

We kunnen nu ook ongeveer al een profiel maken van diegene die belt. Het is een nummer waar je laagdrempelig advies, informatie en doorverwijzing kunt krijgen. Uit die evaluatie blijkt dat het meestal vrouwen zijn die contact opnemen en dat kinderen en jongeren het nummer het minste gebruiken.

Een aantal punten nemen we in de evaluatie mee. Wat de handelingpraktijk betreft, denken we dat de regionale inplantingen tot gevolg hebben dat er heel goede netwerken van contacten zijn. Je hebt een aantal laagdrempelige aanspreekpunten buiten het meldpunt waar ook mensen met problemen van mishandeling en misbruik terecht kunnen. Met die organisaties zijn goede afspraken gemaakt, het netwerk van de hulpverlening is regionaal goed uitgebouwd. De relatie met Justitie kunnen we nog meer stroomlijnen. Dat is absoluut een werkpunt. Je ziet inderdaad ook dat we jongeren nog een stuk perspectief moeten bieden. We weten ook dat er inzake de eenvormigheid van registratie en van aanpak nog een opportuniteit is om met de verschillende organisaties verder aan te werken.

We denken dat het meldpunt geleidelijk aan meer bekend is geworden. We hebben nu een campagne lopen rond partnergeweld, waarvoor men ook bij het meldpunt terecht kan. We

zien dat kinderen en jongeren zeker een groep zijn waarover we moeten nadenken om tot een betere aanpak te komen. In mei wordt er een globaal communicatieplan voor het meldpunt gemaakt, en dan wordt alles opgelijst en wordt gekeken wat we de volgende jaren aan nieuwe accenten moeten leggen. Er gaat ook een website komen om het geheel te versterken, en er zal met externe experts worden bekeken hoe we het nog toegankelijker kunnen maken voor jongeren.

Wat de problemen die in de krant zijn gekomen betreft: voor alle duidelijkheid, dit meldpunt is geen crisismeldpunt. Het is inderdaad niet dag en nacht beschikbaar. Maar dat was bij de oprichting ook niet de bedoeling. Het is steeds bedoeld als een laagdrempelig punt voor informatie en suggesties van doorverwijzing. Het is nooit de ambitie geweest om de klok rond beschikbaar te zijn. Daarvoor kan men op andere plaatsen terecht: Tele-Onthaal of, voor jongeren, ook Awel. De organisatoren zijn er trouwens ook niet van overtuigd dat ze de stap naar permanente beschikbaarheid moeten zetten, want het meldpunt is bedoeld als een aanspreekpunt om informatie, doorverwijzing of advies te verkrijgen.

We bekijken ook of we in de toekomst, naast het breder doelbereik voor kinderen en jongeren, verder moeten inzetten op het chatten. Ook daar is er toch enige voorzichtigheid. Met het chatten beland je immers vrij snel in een therapeutische discussie, en dat is toch wel een delicatesse aangelegenheid. We zijn daar op dit moment zeker nog niet aan toe.

In het overgrote deel van de situatie is er geen technisch probleem. Wat mevrouw Godderis suggereert is wel juist: het was blijkbaar een oud nummer dat door Belgacom opnieuw gebruikt is. Maar eigenlijk zijn er niet zo'n grote technische problemen. Er is wel met de licentiehouders contact geweest voor het meldpunt, en naast deze licentiehouders zijn er ook een aantal operatoren, die capaciteit op het net huren van deze licentiehouders. Dat zijn er een veertigtal. Sommige daarvan hebben helemaal geen zetel in België. En daar ligt een stuk van het probleem, los van de techniciteit bij Belgacom, waarvan wij denken dat het intussen allemaal is opgelost. Men heeft bij de start steekproeven bij de operatoren gedaan, en men contacteert nu elke operator apart om na te gaan of zij de afspraken ook intern implementeren. Dat is meestal geen probleem, maar men signaleert mij dat sommige operatoren, die maar een heel klein segment van gsm-gebruikers in ons land hebben, zelfs in het buitenland moeten worden gezocht. Die lijst wordt nu systematisch afgewerkt om ook daar het net helemaal te sluiten.

De heer Bart Van Malderen: Minister, uit de cijfers die u geeft blijkt heel duidelijk wat de relevantie van dit meldpunt is. Als er 3000 meldingen binnenkomen, 200 à 300 per maand, dan betekent dit dat er een nood is. Het meldpunt is er voor iedereen, voor jong en oud, maar er is duidelijk nog een knelpunt bij de jongeren. Als ik kijk naar de problemen die er zijn, verbaast mij dat, eerlijk gezegd, niet: het zijn net de jongeren die heel vaak bij die kleinere en goedkopere, en recenter op de markt gekomen providers zitten. Ik merk dat daaraan wordt gewerkt.

Ik merk aan de andere kant een zekere voorzichtigheid met betrekking tot het chatten. De vrees bestaat dat het om een therapeutische relatie en niet langer om een doorverwijzende relatie zou gaan. Ik kan dat begrijpen. Dit lijkt me echter ook het middel om jongeren te bereiken. Op weekdagen mogen we ervan uitgaan dat jongeren zich tussen 9 uur en 17 uur op school bevinden. Het zou om de spreekwoordelijke woensdagnamiddag kunnen gaan, maar volgens mij kijken ze dan allemaal naar Villa Politica.

Er is in elk geval nog heel wat werk. De minister heeft zelf naar Tele-Onthaal verwezen en het voorbeeld van de Zelfmoordlijn aangehaald. Daar is van het chatten en van de aanmeldingen door middel van mails een pluspunt gemaakt. Op die manier is een complementaire dienstverlening uitgebouwd.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wil nog even op die telefoonlijn terugkomen. Wie het in een openbare telefooncel probeert, krijgt te

horen dat het nummer 1712 niet gekend is. Vaak moet ook het landnummer, 0032, worden gedraaid vooraleer 1712 kan worden gedraaid.

We moeten inzetten op campagnes. Misschien moeten die campagnes zich richten tot gemeentebesturen, scholen, OCMW's en artsen.

De Zelfmoordlijn maakt enorm veel gebruik van het chatten. Dat is, net als sms, een moderne manier om te laten weten waar de problemen zich bevinden.

Mevrouw Katrien Schryvers: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik leid hieruit af dat de evoluties van dit meldpunt sterk worden opgevolgd. Volgens de minister is de bekendheid gedurende het jaar toegenomen. Er is pas nog een nieuwe campagne met betrekking tot partnergeweld gestart. Volgens mij is het belangrijk dat dit continu wordt opgevolgd en dat er regelmatig campagnes worden gehouden.

Ik heb nog een bijkomende vraag. Tijdens het lezen van informatie over het meldpunt heb ik me de bedenking gemaakt dat het nu door de centra voor algemeen welzijnswerk (CAW's) en door de Vertrouwenscentra Kindermishandeling wordt bemand. De minister heeft terecht opgemerkt dat het niet mogelijk is het meldpunt 24 uur per dag te bemannen net omdat het door professionelen wordt bemand. Tijdens de hoorzitting over het Vlaams Actieplan Suïcidepreventie heeft de expliciete stelling van de mensen van de Zelfmoordlijn me sterk gefraspeerd. De Zelfmoordlijn werkt met vrijwilligers omdat dit de bereidheid tot praten van de mensen die bellen in sterke mate vergroot. De minister wil continu evalueren en een aantal zaken door deskundigen laten onderzoeken. Hij zou dit element kunnen toevoegen. Kan het meldpunt eventueel door vrijwilligers worden bemand? Welk effect zou dit hebben?

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, dit is niet onmiddellijk mijn specialiteit. Het debat fascineert me echter wel. Ik onthoud dat een meldpunt ter zake wel degelijk zijn nut heeft en wenselijk is. De minister heeft echter nooit de ambitie gehad dit meldpunt de klok rond bereikbaar te maken. Het gaat uiteindelijk om een doorverwijzing. De heer Van Malderen heeft terecht opgemerkt dat een deel van de doelgroep, kinderen, niet kunnen worden bereikt. Ze zitten immers op de schoolbanken. Dat is een probleem. Volgens de minister zijn er de klok rond nog andere mogelijkheden, zoals Tele-Onthaal en dergelijke. Misschien zou een verder doorgedreven samenwerking of een centraler meldpunt nuttig kunnen zijn om dit probleem op te lossen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Voorzitter, de minister heeft een zeer gestoffeerd antwoord gegeven. Ik stel trouwens vast dat hij vandaag door de meerderheidspartijen en niet door de oppositie wordt geplaagd.

Ik wil toch verwijzen naar de bespreking van de beleidsbrief 2011-2012 waar ik het volgende stelde: "Het voordeel van één meldpunt is dat het voor duidelijkheid zorgt, maar het veronderstelt een duidelijk kader dat aangeeft hoe alle betrokken diensten hun verantwoordelijkheid zullen nemen."

Bij de bespreking van de beleidsbrief 2012-2013 hebt u zelf duidelijk gesteld dat u na één jaar werking het concept en de werking van het meldpunt op wetenschappelijke wijze zou evalueren. De resultaten van deze evaluatie zouden de basis vormen voor de eventuele bijsturing van het concept en de verdere implementatie van het meldpunt. Ik zie met heel veel belangstelling uit, minister, naar deze evaluatie die we eerstdaags mogen verwachten.

Minister, op welke manier wilt u de CAW's en de Vertrouwenscentra voor Kindermishandeling wijzen op hun verantwoordelijkheden? Hoe moeten zij hun opdracht van dienstverlening verbeteren en uitbreiden, gelet op de extra middelen die ze daarvoor hebben gekregen?

Minister Jo Vandeurzen: Om met dat laatste te beginnen, ik blijf de mensen van de CAW's en de vertrouwenscentra uitdrukkelijk waarderen voor hun werk. We hebben dat meldpunt in een hoog tempo geïnstalleerd. Dat is het resultaat van de samenwerking tussen de voorzieningen en de initiatieven. U weet dat dat in de sector niet altijd evident is. Ze hebben dat zeer goed ingevuld.

Iedereen is het erover eens dat aan de kwaliteit van de respons aan de telefoon kan worden gewerkt. Dat is de ene keer wellicht beter dan de andere keer. We moeten aan kwaliteit werken en erin investeren. Dat is absoluut juist. Mijn basishouding blijft er één van grote waardering omdat men dit heeft opgenomen en op verzoek van de overheid heeft georganiseerd. We zijn een jaar verder. Het is duidelijk dat het systeem moet evolueren, moet worden verrijkt en zich moet stabiliseren. Er moet worden geleerd uit het verleden. Dat is de weg die we moeten volgen.

Moeten kinderen en jongeren het meldpunt niet met andere communicatiemiddelen kunnen bereiken? Dat is een pertinente vraag. Daarom hebben we extern advies gevraagd om de toegankelijkheid te vergroten. Buiten de kantooruren is 'Awel', zoals de kinder- en jongerentelefoon nu heet, bereikbaar: als jongeren iemand willen spreken, een probleem hebben, dan zijn die lijnen operationeel. Maar het is juist dat we dat moeten bekijken.

Belgacom heeft onze diensten verzekerd dat de problemen met de openbare telefooncellen opgelost zijn. U kunt dat eens testen, dan weten we het zeker.

Ik ben enigszins terughoudend ten aanzien van de vraag over de vrijwilligers. We doen een enorm beroep op hen, en gelukkig zijn ze er, zoals bij Tele-Onthaal en de Zelfmoordlijn. Bij het meldpunt zitten we toch met een specifieke verwachting van advies, informatie en doorverwijzing. Dat vraagt een aantal competenties, zicht op het bestaande hulpverleningsnetwerk en een aantal vaardigheden. Ik zeg niet dat dat onmogelijk is, maar zoals het nu is opgebouwd, veronderstelt dat werk een aanzienlijke professionele bagage.

We kunnen nu een evaluatie maken, en dan kijken naar een nieuw consistent communicatieplan. We moeten de doelgroep evalueren en nagaan of we online kunnen communiceren.

Nog een laatste opmerking: de hele online communicatie in de welzijnssector is een echt issue. We zijn daarmee bezig. We verzamelen al de betrokkenen, ook het academische milieu. We moeten een bredere beleidsvisie opstellen en niet alleen een punctueel dossier. Dit gaat over allerlei sectoren, van vragen om informatie tot therapeutische relaties. Daar moeten we een breder kader voor opstellen.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, ik ben tevreden met het antwoord van de minister.

Als een meldpunt in een jaar 3000 oproepen krijgt, is de relevantie van het initiatief bewezen. We moeten de CAW's inderdaad erkentelijk zijn voor hun werk in deze complexe en gevoelige materie. Alles kan beter en niets is voor eeuwig. Ik stel met veel genoegen vast dat de evaluatie gemaakt wordt en dat de intentie er is om bij te sturen. We moeten continueren wat goed is. Uiteraard blijf ik dit opvolgen, maar uw antwoord maakt me hoopvol, minister.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Ik dank u voor uw antwoord, minister. Ik ben ook tevreden. Ik wacht de evaluatie af.

Mevrouw Katrien Schryvers: De strijd tegen misbruik, geweld en kindermishandeling is zeer belangrijk. Dit meldpunt neemt daarin een belangrijke plaats in. Ik ben zeker tevreden met de manier waarop het is opgericht. We wachten nog de evaluatie af. Nu hebben we toch al de garanties van de minister dat hij dit zeer strikt opvolgt en dat hij voldoende aandacht heeft voor voldoende bereikbaarheid, laagdrempeligheid en toegankelijkheid.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Boudewijn Bouckaert tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitspraken van de minister-president betreffende het begraven van het Rijnlandmodel

ACTUELE VRAAG van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het standpunt van de Vlaamse Regering in verband met het Rijnlandmodel en de sociale principes daarin vervat

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Vandeurzen.

De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Voorzitter, beste collega's, ik had liever mijn vraag gesteld in de luwte van de commissie Algemeen Beleid, bij onze goede voorzitter Eric Van Rompuy. Ook had ik mijn vraag liever gesteld aan minister-president Peeters. Dat is niet, minister Vandeurzen, omdat ik u niet graag zie, maar omdat het gaat over de D.G. van Beuningenlezing, die de minister-president heeft gegeven in Rotterdam. Hij heeft daar opmerkelijke uitspraken gedaan.

Volgens de titel van een krantenartikel wil hij het Rijnlandmodel begraven. Minister-president Peeters geeft aan dat het Rijnlandmodel een pluspunt heeft. Het heeft gezorgd voor een sterke middenklasse, voor een verdeling onder de middenklasse. Maar het heeft een zeer zwaar negatief punt: het maakt de mensen risicoschuw. Daardoor is er een tekort aan innovatie en incentives voor welvaarts-groei. Waar hebben we dat nog gehoord? En hij geeft als oplossingen: lagere loonkosten, lagere energiekosten, loopbaanflexibiliteit en een stabiel ondernemersklimaat.

Minister-president Peeters denkt daarbij aan een nieuw model. Er moet in plaats van een Rijnlandmodel een Lage Landenmodel komen, en dat is Vlaanderen én Nederland – pas de Wallonie, pas de Bruxelles. Zo kan het Lage Landenmodel naar een gouden eeuw gaan. Ik heb prompt mijn Harvardlezing over de Gouden Eeuw in de Hollandse Republiek naar hem gestuurd omdat daarin mijn stelling luidt dat die Gouden Eeuw er onder meer kwam door het staatsbestel van de Hollandse Republiek, en dat is een confederaal model.

In verband met dat Rijnlandmodel kun je over heel veel dingen discussiëren. Ik focus even op een belangrijke pijler ervan, althans volgens Yves Leterme, de verdediger van dat model: een zeer uitgebreide sociale zekerheid. Als je naar een Lage Landenmodel wilt gaan, moet je die sociale zekerheid hervormen. Hoe kun je dat doen als die sociale zekerheid niet in de Lage Landen zit, maar voor een deel ook in de 'Hoge Landen', namelijk in Wallonië.

Mijn vraag voor de minister-president – maar minister Vandeurzen zal nu wel antwoorden – was hoe die twee te verzoenen zijn: enerzijds die sterke uitspraken over het Lage Landenmodel, waarvoor ik hem feliciteer, en anderzijds geen uitzicht bieden op een drastische splitsing van de volledige sociale zekerheid.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Het is inderdaad opmerkelijk dat minister-president Peeters het Rijnlandmodel verlaat. Het werd nog met hand en tand verdedigd door de heer Leterme. Maar niet alleen de heer Leterme heeft het verdedigd, ook de heer Van den Heuvel is een absolute voortrekker geweest van het Rijnlandmodel.

Het Rijnlandmodel moet een model zijn dat het kapitalisme een menselijk gezicht zal geven, zo wordt heel vaak gezegd. Het legt expliciet een aantal kerntaken bij de overheid, zoals onderwijs, milieu en sociale bescherming. De minister-president trekt dat model nu een beetje in twijfel. Hij vindt dat het ons wat 'risico-avers' heeft gemaakt. Daarom stelt hij voor het Lage Landenmodel te onderzoeken.

Daarop reageerde prompt de heer Van Malderen. Hij schreef een beetje in paniek een column waarin hij zei dat hij de sociale bescherming absoluut niet wil prijsgeven en dat hij past voor een soort van ‘reaganomics’, zoals hij het noemde.

Ik vraag mij af, minister, wat het standpunt van de regering is. De uitspraken van de collega’s uit twee meerderheidspartijen hebben gevolgen op het beleid van de regering. Het ene of het andere model kan serieuze gevolgen hebben voor beslissingen die we nog nemen het komende anderhalf jaar. Graag hoor ik het standpunt over die verschillende sociaal-economische modellen.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Collega’s, ik ben gedoemd om u in uw verwachtingen teleur te stellen, dat begrijp ik wel. Ik ga ervan uit dat u die toespraak hebt gelezen, dat heb ik uiteraard ook. U moet zich voorstellen dat in het kader van de lezing de minister-president eerst de grote verworvenheden van het Rijnlandmodel heeft geciteerd en dan heeft vastgesteld dat de wereld verandert en globaliseert. Dat betekent dat wij ons ook moeten bezinnen over de manier waarop wij de welvaart in de toekomst veilig kunnen stellen.

De minister-president heeft dan een pleidooi gehouden om op basis van het Rijnlandmodel ook een aantal verworvenheden van de Duitse en de Scandinavische aanpak te verwerken en te introduceren. Hij heeft een accent gelegd op innovatie, op duurzaamheid en op het feit dat je een levensloopbeleid moet proberen te ontwikkelen. Hij heeft daarbij niet uitdrukkelijk de ene of de andere bevoegde overheid aangeduid, maar als het ware een model bepleit waarin die elementen worden geïntroduceerd en waarin ook een uitdrukkelijke rol voor de overheid is weggelegd.

In het slot van zijn betoog heeft hij gewezen op het feit dat een van de belangrijke zaken daarin is dat de overheid ook haar begroting in orde moet brengen. Met enige fierheid, uiteraard, heeft hij dan verwezen naar de Vlaamse begroting. Hij heeft ook bevestigd dat de inspanningen die de Vlaamse overheid doet op het vlak van innovatie enzovoort helemaal passen in de filosofie die hij naar voren heeft gebracht.

Dat is het beeld. Ik denk niet dat u dat moet vertalen naar grote consequenties op heel korte termijn. Het is gewoon een overtuiging dat er in dat model een aantal nieuwe dimensies moeten worden benadrukt of geïntegreerd. Het is wellicht interessanter, denk ik persoonlijk, dat u daarover eens rustig een grondig en inhoudelijk debat voert in de commissie met de minister-president, dan dat te behandelen in een actuele vraag, dan nog beantwoord door de minister die hem vervangt. Ik geef u de elementen zoals hij die naar voren heeft gebracht. Hij heeft daarmee helemaal niet wil aanduiden dat het Vlaamse beleid op dit moment niet op die koers zou zitten, integendeel.

De heer Boudewijn Bouckaert: Minister, Kris Peeters is natuurlijk geen professor, zoals ik. Hij is minister-president. In het vorige debat was dat ook zo. De heer Bourgeois is ook geen professor. Hij is minister. Als een minister uitspraken doet, hebben die wel een politieke draagwijdte. Wat hier wordt gezegd, is niet onbelangrijk. Het Rijnlandmodel is door de christendemocratische familie gedurende decennia verdedigd als de derde weg tussen het ‘onmenselijke Angelsaksische kapitalisme’ en de planeconomie. Plots komt daar een voorman van de christendemocratie doodleuk zeggen: we gaan het model dat we met onze familie decennialang hebben verdedigd, begraven. Dat is een politiek feit.

Een belangrijk aspect van het Rijnlandmodel is het overlegmodel. We laten de zaken niet direct door de overheid of de wetgeving regelen, maar we bespreken de zaak met allerlei organisaties in een tripartitemodel. Ik wil u wijzen op de interessante column van Guy Tegenbos vandaag in de Standaard. Hij zegt: dat onderdeel van het Belgisch Rijnlandmodel is dood. Het blokkeren van dossiers is een sport geworden. Men geraakt geen millimeter meer vooruit in het sociaal overlegmodel en straks dreigt de ‘social cliff’. 8 juli 2013, onthoud die

datum. Tegen dan moet het eenheidsstatuut voor arbeiders en bedienden er komen. Het zal er waarschijnlijk niet via het sociaal overleg komen.

Dat wil zeggen dat de minister-president volkomen gelijk heeft dat we grote onderdelen van dat Rijnlandmodel moeten herzien. We moeten echt eens nadenken over het uitbesteden van allerlei taken aan overleg. Moeten we daar nog aan houden? Moet de wetgever niet in vele zaken rechtstreeks zijn verantwoordelijkheid nemen? Ik denk daarbij natuurlijk aan de Vlaamse wetgeving.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Weer verschillen we van standpunt.

Minister, u probeert het opnieuw aan een persoon toe te wijzen, deze keer aan de minister-president. U zegt ook dat het niet onmiddellijk gevolgen heeft voor ons beleid. Maar het is heel duidelijk: de heer Van Malderen, lid van uw coalitiepartner, is wel ongerust over het Vlaamse beleid terzake. Hij schrijft letterlijk in zijn stuk: “We zijn het er toch over eens dat de stijgende jeugdwerkloosheid en de systematische achterstelling van verschillende kansengroepen complexere oorzaken hebben en krachtige, maar ook gerichte maatregelen vergen.” Hij zegt dat een reagonomicsmodel toch wel ernstige gevolgen kan hebben, onder andere voor de werkloosheid of de aanpak ervan. Hij maakt zich zorgen. Ik zou wel wat meer willen horen dan het antwoord dat nu gegeven is.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw Meuleman citeert me, en ze doet dat correct. Ik zou er nog aan willen toevoegen dat ik helemaal niet overtuigd ben van het gegeven dat er een oorzakelijk verband is met het Rijnland- of andere modellen dat mensen al dan niet risicoschuw zouden zijn. Eerst en vooral moet dat nog bewezen worden, en daarnaast is het mijn ervaring dat mensen net meer risico nemen als er een vangnet is, en ze dus makkelijker ondernemen als ze weten dat falen geen nefaste gevolgen heeft.

Wat ik prikkelend vond aan de toespraak van de minister-president, was het gegeven om op lange termijn ons model te evalueren en na te gaan waar we moeten bijsturen. We hebben onze bezorgdheden in het debat proberen in te brengen. U hebt er enkele geciteerd. Ik denk inderdaad dat kan bekeken worden wat elders werkt, waarbij men zich wel moet hoeden niet in de vallen en fouten te trappen van de andere modellen. Een groot deel van de Duitse groei is gebaseerd op sociale dumping, er is daar een groot leger van ‘working poor’. Laten we alstublieft niet in die val trappen. De sociale cohesie in Angelsaksische landen is niet wat wij daaronder verstaan. Integendeel, ook dat drukt op de groei.

We zijn wel helemaal bereid om, wat de loco minister-president in dezen net zei, in de commissie een heel grondig en genuanceerd debat te voeren. Dat is ook nodig. Op dat vlak delen we absoluut de analyse van de minister-president. De wereld rondom ons is veranderd, en we zullen op een aantal heel complexe problemen ook genuanceerde en complexe antwoorden moeten geven.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, ik wil toch heel duidelijk benadrukken dat de toespraak van de minister-president natuurlijk een heel belangrijke speech in het buitenland was, waarin hij een brede reflectie geeft over de sociaal-economische modellen. Wat wij twee jaar geleden binnen de partij hebben gedaan, is op zoek gaan naar een actualisering van het Rijnlandmodel. Het is niet zo dat we ons toen krampachtig hebben vastgehouden aan het Rijnlandmodel. Neen, we hebben die oefening toen goed ingezet, nagegaan wat zijn beste tijd heeft gehad en hoe we daarop kunnen inspelen. In zijn speech doet de minister-president eigenlijk een extra oefening, en borduurt hij verder op wat toen binnen de partij is uitgewerkt.

Natuurlijk moeten we dat model vernieuwen, natuurlijk is dat anders dan 50 of 60 jaar geleden, na de Tweede Wereldoorlog. Er is een andere arbeidsmarkt, een andere sociologische samenstelling van de bevolking, de transitie, de loopbaanbenadering, de concurrentie-

kracht, de vraag naar de efficiëntie van de overheid. Mevrouw Meuleman, de speech van de minister-president geeft een zeer gemodereerd standpunt, en biedt absoluut niet wat de heer Van Malderen enigszins provocerend reagonomics noemt. Hij verwijst ook naar het Scandinavisch model, waar, zoals u weet, het overheidsbeslag nog ruimer is dan in ons landje. Hij verwijst ook naar een aantal voordelen van de Duitse aanpassingen, en uiteindelijk ook, zoals minister Vandeurzen heeft gezegd, naar een aantal verdiensten van het Rijnlandmodel.

De minister-president doet een oproep om daarover verder na te denken en ons model te actualiseren, aan te passen, zodat we de welvaart van de Vlamingen ook in de toekomst kunnen garanderen. Iedereen onder ons moet eigenlijk die oefening maken en actief deelnemen aan dat debat.

Minister Jo Vandeurzen: Ik heb daar weinig aan toe te voegen. Ik kan alleen maar bevestigen dat ik als christendemocraat de mening van onze fractieleider deel. Het is uiteraard een model dat geen status-quo is, maar iets dat je in een nieuwe context moet toetsen aan nieuwe uitdagingen. Dat is uiteraard eigen aan dat model.

Als ik even mag getuigen vanuit mijn eigen vakbevoegdheid, als er een signaal is dat deze Vlaamse Regering uitdrukkelijk kiest voor een spoor waarin welzijn en zorg voldoende aandacht krijgen, dan is het wel in de wijze waarop de budgettaire prioriteiten worden gelegd in deze regering. In die zin deel ik de wijze woorden van de minister-president, die overigens – daarin kan ik u volgen – voor ons altijd gelijk heeft. Ik kan uw bezorgdheid daarover dan ook niet delen.

De heer Boudewijn Bouckaert: Minister, de speech was natuurlijk in het buitenland, maar was voor binnenlands gebruik. Het ging over binnenlandse zaken. Het was ook een model voor Vlaanderen en Nederland. Daarom mag u dat niet afdoen als een fait divers.

Als u spreekt over de Lage Landen Vlaanderen en Nederland, dan moeten de bevoegdheden worden herschikt. Dat is misschien nog niet het belangrijkste. De belangrijke zinsneden daarin zijn dat de minister-president erkent dat ons model de mensen risicoschuw maakt. De heer Van Malderen ontkent dat. Elk economisch handboek zal zeggen dat wanneer je overdreven zorg verstrekt, je terechtkomt in een uitkeringseconomie en dat je de incentives om risico's te nemen en te ondernemen, vermindert, en dat je aan de sociale bescherming, die dikwijls veel te uitgebreid is, moet morrelen.

Duitsland is inderdaad overgeschakeld naar een systeem van lageloonverdieners, maar dat aantal is nu aan het verminderen. Scandinavië is zeer sterk geliberaliseerd. Het zal dus in de richting van een grotere liberalisering van de economie moeten gaan.

Ik wil de grote mijnheer van het Rijnlandmodel, Ludwig Erhard, architect van het Duitse Wirtschaftswunder en christendemocraat, citeren. Mocht hij hier terugkomen, u zou hem afbranden als een vuile neoliberal. Zijn gevleugelde woorden zijn: "Hoe vrijer een economie, hoe socialer een economie."

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Er zijn blijkbaar verschillende lezingen van de speech van de minister-president. De heer Van Malderen had het over 'reagonomics'. De heer Van den Heuvel ontkent die lezing en ziet er verschillende andere modellen in. De een vindt dat er veel positiefs in staat over het huidige model, ik vond een andere klemtoon. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*)

Mijnheer Van Rompuy, ik wil graag ingaan op het debat en de voorstellen van de minister-president of van hemzelf horen wat hij precies heeft bedoeld. Dan zal ik u met veel plezier zeggen wat ik ervan vind.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de vernieuwde missie, de geactualiseerde opdrachten en de huisvesting van het Vlaams cultuurhuis De Brakke Grond in Amsterdam

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, de kranten berichtten het afgelopen weekend over een conceptnota met betrekking tot de Brakke Grond in Amsterdam, die op uw voorstel werd aanvaard door de Vlaamse Regering.

De werking van de Brakke Grond wordt blijkbaar voortgezet, maar het Vlaams Cultuurhuis krijgt wel een opgefriste missie. Zo zou de Brakke Grond zich moeten ontpoppen “tot een bredere artistieke draaischijf tussen Vlaanderen en Nederland, en moet het Cultuurhuis uit de grenzen van Amsterdam breken.”

De voorbije maanden is er discussie geweest over het gebouw. Moest Vlaanderen het gebouw in Amsterdam behouden of verkopen? Als we de berichten in de pers mogen geloven, dan is die discussie nu beslecht en krijgt de Brakke Grond een geactualiseerde missie en geactualiseerde opdrachten, maar wel degelijk binnen het bestaande gebouw.

Minister, kunt u de vernieuwde missie en opdracht voor de Brakke Grond toelichten, rekening houdend met de problematiek van de huisvesting?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, mijnheer Vandaele, u weet dat wij twee weken geleden in de commissie Cultuur heel uitgebreid hebben kunnen discussiëren over de Brakke Grond. U weet dat ik toen ook heb aangegeven dat het voor mij eigenlijk een uitgemaakte zaak was dat het gebouw zelf behouden zou blijven, en dat ik op korte termijn een conceptnota zou voorleggen aan de Vlaamse Regering. Dat is ook gebeurd. Vorige week vrijdag is die goedgekeurd.

Wat was nu eigenlijk de bedoeling? De Brakke Grond bestaat meer dan dertig jaar. Als een instelling dertig jaar bezig is, dan lijkt het me goed dat we ook eens bekijken hoe we een en ander beter kunnen afstemmen op de huidige tijdsgeest. We hebben een internationale visitatiecommissie gevraagd de Brakke Grond door te lichten. Er was een rapport met een aantal aanbevelingen. Een van de mogelijkheden was dat men het gebouw zou verlaten en de Brakke Grond een meer reizende functie zou krijgen, maar er waren ook een aantal andere aanbevelingen. In overleg met de raad van bestuur hebben we dan een werkgroep opgericht om te bekijken hoe we een en ander zouden aanpassen.

Er is inderdaad beslist dat het gebouw behouden blijft. Het zal worden opgefrist en enigszins worden vernieuwd. Ook krijgt de Brakke Grond een nieuwe missie. Ik heb die bij me. Ik citeer: “De Brakke Grond versterkt en ondersteunt de aanwezigheid van Vlaamse kunst en cultuur in het Nederlandse kunsten- en cultuuraanbod. Ze zal presentatie stimuleren, bemiddelen en door allerlei vormen van samenwerking mee realiseren. Ze beoogt daarbij een zo breed mogelijk publiek te bereiken. Ze versterkt de impact van de Vlaamse culturele dynamiek in Nederland met oog voor duurzaam resultaat, ook binnen het cultureel Europa van de toekomst. Het belang voor de economische ontwikkeling van Vlaamse kunst en cultuur wordt daarbij verondersteld.”

Nieuw is dat men ook veel ruimer zal gaan. Terwijl vandaag vooral in Amsterdam zelf wordt gewerkt, zal deze instelling op het volledige Nederlandse grondgebied actief moeten zijn. Ze zal ook echt moeten gaan bemiddelen en zal ervoor moeten zorgen dat alle disciplines voldoende aan bod komen. Er zal bijvoorbeeld moeten worden samengewerkt met de Buren, met andere Vlaams-Nederlandse samenwerkingen. De instelling zal ook een soort cultureel ambassadeur moeten zijn in Nederland. Dat is eigenlijk de nieuwe missie van de Brakke Grond, die we ook zullen kunnen vertalen in de volgende beheersovereenkomst.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Toen ik hier een paar weken geleden de vraag stelde, maar ook in de commissie, hebt u gezegd dat, als het van u afhing, deze instelling in het bestaande gebouw zou blijven. Wel, ik moet u gelukwensen: u bent er blijkbaar in geslaagd uw visie te doen aanvaarden door uw collega's in de Vlaamse Regering. Ik vind dat mooi.

Nu was er in punt zes van de missie ook wel terloops sprake van “het huidige pand”, maar veel meer woorden werden daar niet aan vuil gemaakt. Dat u dat hier vandaag bevestigt, betekent dus, meen ik, dat die discussie van de baan is en niet telkens opnieuw de kop opsteekt. Dat is een goede stap.

De voorzitter: De heer De Coene heeft het woord.

De heer Philippe De Coene: Voorzitter, ik wil de pret niet bederven. Er is hier al wat discussie geweest over de relevantie van actuele vragen. Het moet me echter van het hart dat we daar inderdaad twee weken geleden in de commissie een debat van bijna een uur over hebben gevoerd, naar aanleiding van twee vragen om uitleg. Zowel de vragen die toen en nu werden gesteld als de antwoorden die toen en nu zijn gegeven, zijn compleet, maar dan ook compleet identiek. Laten we dit misschien filosofisch en positief opnemen: goed nieuws kan niet genoeg worden herhaald, waarvoor mijn dank.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Ik sluit me toch ook wel aan bij de opmerkingen ter zake van onze commissievoorzitter.

Ik denk dat we allemaal blij kunnen zijn omdat er een consensus is over die nieuwe missie. Meer dan ooit wordt de Brakke Grond een vruchtbare grond voor culturele uitwisseling tussen Vlaanderen en Nederland. Ik wens het vernieuwde huis een goede vaart.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, de Brakke Grond bestaat dertig jaar. Ik vermoed dat de heer Vandaele er destijds zeker bij was, want ik zie dat zijn leeftijd hem toch parten speelt: week na week, actuele vraag na actuele vraag moet hij immers met een tekst naar het spreekgestoelte gaan, terwijl ik dacht dat dit niet de bedoeling was bij een actuele vraag, maar dit geheel terzijde.

Minister, ik kijk alleszins uit naar het debat in de commissie over uw conceptnota. Ik geloof immers heel sterk in die samenwerking, ook met Nederland en met Nederlandse kunstenaars. De louter Vlaamse invulling die de Brakke Grond tot nu toe heeft gehad, was immers een behoorlijk schrale invulling. Om het met de woorden van Theodoor Van Rijswijck te zeggen, die vond dat er niet zoiets is als alleen maar Vlaamse cultuur: “Hier en aan de overkant, daar en hier is Nederland.”

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht: Dit debat is al verschillende keren aan bod gekomen. Minister, het is inderdaad goed dat wij met onze Nederlandse burens op een goede manier samenwerken en daar onze Vlaamse cultuur en onze Vlaamse kunstenaars promoten. Wij als liberalen zijn voor die samenwerking.

We hebben nu ook gehoord dat de samenwerking met Wallonië wat moeilijker zal verlopen aangezien de parlementsvoorzitter blijkbaar nogal problemen heeft met een brief waarop zou staan ‘Fédération Wallonie-Bruxelles’, waardoor hij eigenlijk buiten zijn klein stukje treedt en daardoor niet wil dat we overleg kunnen plegen over die samenwerking. Wij hopen alsnog dat we verder op verschillende vlakken kunnen samenwerken met verschillende partners.

De voorzitter: Mijnheer De Gucht, uw fractieleider heeft die houding ook goedgekeurd op het Uitgebreid Bureau.

De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer De Coene, ik denk dat er wel een nieuw element is. Toen we het debat hebben gevoerd op 28 februari in de commissie Cultuur, was er nog geen uitkomst. We hadden het rapport van de internationale visitatiecommissie. Iedereen die op dat ogenblik aanwezig was, heeft toen bijna op emotionele wijze en soms ook op rationele wijze, zoals u, mijnheer De Coene, een lans gebroken voor het behoud van de Brakke Grond.

Vandaag staan we een stap verder. Het werd bevestigd. Ik ben blij.

We zijn nu 32 jaar na de oprichting van de Brakke Grond en we zitten internationaal met Nederland op cultureel vlak in een enigszins andere context. Vlaamse artiesten, zoals bijvoorbeeld Eva De Roovere, ontdekken Nederland niet meer via de Brakke Grond maar gaan zelf op tournee, enzovoort. Ik vind het bovendien positief dat er een hernieuwde missie komt. Ik denk dat het niet zo slecht is dat hieromtrent een actuele vraag wordt gesteld. Ik kan alleen maar hopen dat de zaak in gunstige richting verder zal evolueren.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, veel kan ik daar niet meer aan toevoegen. Ik heb begrepen dat iedereen, meerderheid en oppositie, in dit parlement tevreden is met de conceptnota die is aangenomen waarin beslist is dat het gebouw blijft behouden en dat er een vernieuwingsoperatie zal worden ingezet wat betreft de missie van de Brakke Grond. Daarin zal meer gekeken worden naar het huidige kunstlandschap en de manier waarop Vlamingen naar Nederland gaan, maar ook naar de wisselwerking met Nederland zelf. Het is een beslissing die breed wordt gedragen. Laat ons daar samen gebruik van maken om er een bloeiende werking van te maken.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, het stoort me een beetje dat sommige collega's het voorstellen alsof ik hier wat kost kom opwarmen. Ik ken het dossier voldoende om dat niet te doen. Zoals collega Arckens zegt, is er inderdaad wel degelijk een nieuw element. Wat in de commissie is gezegd en wat hier is gezegd twee weken geleden, waren intenties. De minister zei "als het van mij afhangt" en "ik zal proberen dat erdoor te krijgen". Nu zien we dat het effectief gebeurd is. Er is dus wel degelijk een nieuw belangrijk element. Ik denk dat dat belangrijk genoeg is om dat hier vandaag te beklemtonen.

Minister, ik hoop ook dat de beslissing die nu is genomen voor de Brakke Grond een startschot kan zijn om ook op andere terreinen met Nederland intenser te gaan samenwerken, cultureel, maar wat mij betreft ook breder, dat mag ook op economisch en diplomatiek gebied. We weten dat er initiatieven zijn. De heer Bouckaert had het ook over het Lage Landenmodel. Er zijn een aantal dingen in beweging. Dat kan alleen maar belangrijk zijn voor de toekomst.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de verklaringen van de minister met betrekking tot de begrotingscontrole 2013

ACTUELE VRAAG van de heer Erik Tack tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de recente cijfers van het Federaal Planbureau en de gevolgen voor de Vlaamse begroting 2013

ACTUELE VRAAG van de heer Lode Vereeck tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de impact van de gewijzigde economische parameters op de ontvangsten van de Vlaamse begroting 2013 en de te leveren budgettaire inspanning bij de begrotingscontrole

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Voorzitter, minister, mijn vraag heeft betrekking op de begrotingscontrole. Maandagmorgen, toen ik koffie aan het inschenken was, hoorde ik op de radio de minister van Begroting zeggen dat hij in Metro had aangekondigd dat er bij de begrotingscontrole 319 miljoen euro moest worden gevonden.

U hebt ook gezegd dat er nog een aantal facturen al in 2012 betaald zijn, wat 2013 verlichtte. U had het ook over onbenutte kredieten. Die waren hoger of lager ingeschat, ik weet niet meer precies wat u daarover gezegd hebt.

Mijn bedoeling was niet om hier vandaag een actuele vraag te stellen, maar wel om daar dinsdag in de commissie een debat over te voeren. Er is immers een publieke discussie over ontstaan. Over welke vragen gaat het nu? Is er al zicht op welke gewestbelastingen al dan niet goed zijn ingeschat? U stelde ook dat er nog geld over zou zijn om onderwijscapaciteit te financieren. Waar situeren die cijfers zich? Op federaal niveau spreekt men over 3 miljard euro en 2 miljard euro. Wij spreken over 300 miljoen euro. Welke uitgangspunten liggen nu aan de basis van deze controle?

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: 319 miljoen euro, dat is het bedrag dat we gehoord hebben, minister. Dat is het bedrag dat u minder zou krijgen van federale dotaties, doordat de groei niet meer op 0,7 maar op 0,2 procent wordt geschat.

319 miljoen euro, maar dat is uiteraard zonder rekening te houden met eventuele minderontvangsten uit de gewestbelastingen, want daar had u het nog niet over gehad. Dat zou u opvangen door de onderbenutting van bepaalde uitgaven, wat mij een eufemisme lijkt voor het niet doen van bepaalde geplande uitgaven. U zou eventueel de belastingen verhogen, ook al bent u daar principieel tegen gekant. Kunt u ons enige uitleg geven over de juiste cijfers? Zult u dan de successiebelasting, de registratierechten of de schenkingsrechten opnieuw verhogen? Of zult u het kijk- en luistergeld opnieuw invoeren? Zult u de Vlaamse minister worden die de belastingen zal verhogen voor de reeds moegetergde Vlaamse belastingbetaler, die stilaan tot de grootste belastingbetalers van Europa behoort?

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Als derde spreker loop je het risico dat je collega's alle vragen al hebben gesteld. Ik sluit me er grotendeels bij aan, minister.

Mijn eerste bekommernis betrof die cijfers. U lanceert via Metro het cijfer van 319 miljoen euro minderinkomsten via de federale dotaties. Ik vind het niet verstandig om hier en daar eens een getalletje te lanceren. Geef ons eens een totaalcijfer. Wat verwacht u, naast de federale minderinkomsten, aan minder gewestbelastingen? Wellicht zijn er ook minder uitgaven, omdat de inflatie gedaald is. Dat werkt langs twee kanten. Geef ons alstublieft eens een totaalcijfer. Maar dat is de vraag van de heer Van Rompuy. Die hoeft ik dus niet te herhalen.

U hebt tegenstrijdige verklaringen afgelegd over de belastingen, minister. Ik kan u een aantal krantenartikelen geven waarin u zegt de belastingen niet te zullen verhogen, maar elders hebt u gezegd dat u ze wel zou verhogen, onder andere in het middagjournaal op VRT of vtm. Mijn vraag is dus welk standpunt u inneemt. Maar helaas is die vraag al gesteld door collega Tack, dus die hoef ik ook niet te herhalen.

Dan heb ik nog één vraag die mij bijzonder boeit. U sprak in het interview in 'De Ochtend' ook over een aantal meevallers. Dat ging dan over facturen die vooruit waren geschoven.

Minister Philippe Muylers: Dat heb ik niet gezegd.

De heer Lode Vereeck: U sprak over een aantal facturen uit 2013 die u in 2012 betaald heeft, waardoor de betalingen in 2013 wat lichter zouden zijn. Kunt u ons zeggen over welk bedrag dat gaat?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik heb in Metro gezegd wat ik kon zeggen, collega's. Er zijn met betrekking tot de dotatie van de federale overheid twee vuistregels. Vuistregel één: elke 0,1 procent lagere groei of minder inflatie komt overeen met 20 miljoen euro.

Vuistregel twee is dat, als het gaat over het jaar 2012, het dubbel moet worden geteld. Het heeft eigenlijk als effect dat de afrekening van 2012 met 20 miljoen euro verandert, maar ook dat de startbasis voor 2013 20 miljoen euro lager ligt. Dat zijn de twee vuistregels.

De nieuwe cijfers van het Planbureau van februari zeggen dat de groei van 2012 gezakt is van min 0,1 naar min 0,2. De inflatie van 2012 is met min 0,6 procent gezakt. Wat zijn de cijfers voor 2013? Ik kom erop omdat u iets verder gaat en alleen dit cijfer noemt, met name dat de groei van 0,7 naar 0,2 is gezakt. Maar de inflatie – toch ook belangrijk – is gezakt van 1,8 naar 1. Als je met deze parameters de twee vuistregels toepast, dan kom je op 324 miljoen euro, als ik goed kan rekenen. Die 319 is het juiste cijfer als je de afrondingen weglaat, maar met de vuistregels had iedereen in februari al kunnen zien wat de grootteorde van de minderdotatie was. Echt veel nieuws heb ik daar niet mee verteld.

Er is dan een discussie geweest met de persoon van Metro, maar ik zal aan u heel duidelijk de andere stappen zeggen. We moeten onze eigen inkomsten inschatten en dat is wat moeilijker. Waarom? Het is niet zo lineair met de groeicijfers en de inflatiecijfers. We proberen de eigen inkomsten in te schatten, rekening houdend met de inkomsten tot en met eind februari 2013. Daarmee gaan we nu de inschatting maken van wat we denken binnen te halen in 2013.

Er is een tweede moeilijkheid. We zijn bezig met de inschatting te maken, inclusief twee elementen die nog meespelen. We hebben een versnelling van de successierechten doorgevoerd: van vijf maanden naar vier maanden. Dat heeft nog een effect op 2013. We hadden het ingeschat op 40 en we denken nu dat die 40 een onderschatting is van de versnelling. U herinnert zich ongetwijfeld dat er eind 2012 een meevaller was door een aantal grote dossiers van successierechten. Hoe moeten we die meenemen naar 2013? Ik bedoel: zullen we in 2013 dezelfde meevaller hebben of niet? Die oefening is volop bezig. Ik heb nog niet alle gegevens. Ik kan dus nog niet zeggen hoeveel dat element is.

Een derde element is de onderbenutting. U weet intussen hoe ik de onderbenutting bereken. Je gaat kijken wat de onderbenutting is op de betaalkredieten in het laatste bekende jaar. Bij de begrotingsopmaak was het de onderbenutting 2011. Bij de begrotingsaanpassing is dat de onderbenutting 2012 die wordt meegerekend. Er moeten correcties op worden toegepast. Je moet nagaan welk nieuw beleid er is, welke besparingsmaatregelen er zijn en welke onderbenutting van vroeger waarschijnlijk eenmalig zal zijn. Ook die oefening is bezig. De onderbenutting eind 2012 was vrij hoog. Dat weten jullie ook. Ik ga er dus van uit dat het een positief effect zal hebben op de begroting. Dat is alles wat ik zeg. Als het percentage van de betaalkredieten 2012 wordt genomen en niet 2011, en als de onderbenutting in 2012 hoger

ligt dan in 2011, dan zal de inschatting voor 2013 hoger liggen. Dat is alles wat ik in Metro heb gezegd. Ik heb er geen cijfer op geplakt.

Een vierde punt zijn de technische bilaterales. Wat gebeurt er bij technische bilaterales? Elke minister komt voor zijn of haar bevoegdheden zeggen hoe de stand van zaken is van de begroting van de betrokken departementen om dan na te gaan wat de verwachting van de verdere uitvoering is. Daar kun je meevallers en tegenvallers hebben. Ik geef er u eentje. Als we eind 2012 nog een minnelijke schikking treffen voor een zaak die al lang aansleept terwijl die in 2012 niet in de inschatting zat bij de verrekening voor het Vlaams Fonds voor de Lastendelging, dan is dat een meevaller omdat het niet in 2013 zal moeten worden betaald maar in 2012. Een tweede meevaller die bij zo'n technische bilaterale allicht aan bod komt en waar de berekeningen nu voor worden gemaakt om het totaal van de technische bilaterales te kennen, is dat, als de gezondheidsindex niet meer 1,9 is maar 1,1, dat een positief effect heeft op de apparaatskredieten.

Ik denk dan ook dat we een aantal meevallers hebben die daar verrekend zullen worden. Meer heb ik daarover niet gezegd en meer kan ik daar ook niet over zeggen. Want uit die technische bilaterales komen ook een aantal onduidelijkheden en een aantal politieke beslissingen die moeten worden genomen wanneer er een inschatting is van bijkomende uitgaven.

Ik vat samen, en dat is ook wat er de facto in Metro stond. Over de dotatie is er zekerheid want de inflatiecijfers en groeicijfers voor 2012 en 2013 zijn gekend. Het gaat over min 319 miljoen. Wat de eigen ontvangsten betreft, is er een plus, wegens de versnelling van de successierechten, maar ook een min, wellicht wegens tegenvallende inflatie- en groeicijfers.

Wat de onderbenutting betreft, verwacht ik een verbetering vanwege het feit dat de realisatie in 2012 lager lag. Wat de technische bilaterales en de politieke beslissingen betreft, weet ik niet wat het resultaat is.

Eindsom, ik ben zeker dat we die 319 miljoen euro niet zullen wegwerken met wat ik tot nu toe heb gezegd. De vraag is dan wat we kunnen doen. We kunnen de inkomsten verhogen of de uitgaven verlagen of een combinatie doorvoeren van beide. Wanneer men me vraagt wat ik daarvan vind, dan antwoord ik daarop dat ik niet vooruit wil lopen op de discussie die daarover binnen de regering wordt gevoerd. Wat mij betreft, zullen het echter geen belastingen zijn.

De heer Eric Van Rompuy: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Persoonlijk vind ik dat men voor zo'n debat best de primeur aan het parlement laat en niet aan Metro.

De heer Erik Tack: Veel geblaas en weinig wol, maar we weten in feite nog altijd niets. We weten nog altijd niet of de belastingen zullen verhogen of niet. U hebt het ook gehad over die financiële meevallers. We moeten daar dus niet uit verstaan dat er een konijn uit de hoed zal worden getoverd om eenmalige inkomsten te verwerven. Dit is dus geen eufemisme voor eenmalige inkomsten.

In onze uiteenzettingen voor de begroting tijdens de laatste plenaire vergadering van vorig jaar hebben we al gezegd dat er meer dan 300 miljoen euro nodig zou zijn. En blijkbaar klopt onze voorspelling. Minister, wanneer komt de eerste begrotingscontrole?

De heer Lode Vereeck: Minister, ik kan alleen maar vaststellen dat we op onze honger blijven. Het was dan ook niet zo verstandig om dat cijfer te communiceren. U kunt best zowel aan de bevolking als aan het parlement een zo accuraat mogelijke schatting geven. Onze vraag is natuurlijk een beetje uitgelokt door de communicatie.

Minister, zegt u dat die belastingen er over uw lijk komen? Zegt u dat het absoluut zonder u zal zijn indien dat zou gebeuren?

Als ik het goed begrijp, dan zijn de bilaterale begrotingsonderhandelingen volop bezig maar u hebt geen cijfers. U bent toch al begonnen aan een eerste bespreking afgelopen vrijdag of

vorige week? Ik dacht zelfs dat u nu vrijdag zou landen. Maar dat gebeurt dus eigenlijk nog altijd op basis van ‘geen cijfers’.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Ik heb de indruk dat dit debat te vroeg komt. Het zou beter zijn dat in de commissie te voeren. In die zin is er natuurlijk ook niets weggegeven. Ook uit het interview in Metro hebben we heel weinig, om maar niet te zeggen niets bijgeleerd.

Mijnheer Vereeck, ik vind het zeer ontgoochelend dat u op een bepaald moment bij de scholenbouw, in uw reactie in de pers, verwees naar die 241 miljoen euro waardoor een aantal misverstanden de wereld in zijn gestuurd. Ik weet dat dit voor de bevolking moeilijk te begrijpen is. U zou echter heel goed moeten weten dat wij in dit parlement aan de regering beleidskredieten geven en dat de monitoring gaat over betaalkredieten die niet zomaar kunnen worden omgezet. Ik vind dat zeer foute informatie om zomaar in de media te zeggen dat men daar maar geld van had moeten afnemen. Ik begrijp dat de mensen dit moeilijk kunnen begrijpen, maar het is verkeerd om het op die manier te verspreiden.

U weet dat we daar gebonden zijn door bepaalde begrotingsregels waar we nu eenmaal niet onderuit kunnen. Ik denk dat enige intellectuele eerlijkheid in de media als reactie op dat artikel mooi was geweest.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, klopt het dat een van die meevallers de FFEU-middelen (Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven) zijn? Die zijn toch wel een serieuze meevaller, die wordt veroorzaakt door de achterstand in het wegwerken van de zwarte punten in het verkeer? Als dit zo is, bevestigt dit dan niet de thesis dat men inderdaad vorig jaar wel extra geld had kunnen uitgeven aan de scholenbouw?

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Ik heb mijn wenkbrauwen gefronst, en dan de historische kritiek losgelaten op uw radio-interview. Mijnheer Van Diependaele, van twee dingen één. *(Opmerkingen)*

De Vlaamse Regering heeft laten weten dat er een overschot was op de begroting van circa 240 à 250 miljoen euro. U hebt gezegd in het radio-interview dat u nog extra facturen hebt betaald in 2012. Dat wil zeggen dat het overschot eind 2012 geen 240 of 250 miljoen euro was, maar mogelijk 300 of 400 miljoen euro. Men heeft geld weggepompt, en op zich valt daar nog iets voor te zeggen.

Ik herhaal wat ik in de commissie Financiën en Begroting omstandig heb uitgelegd. Met enige techniek, enige zorgvuldigheid en enige voorbereidende werkzaamheden had men perfect eind vorig jaar een pot van 100 tot 150 miljoen euro kunnen reserveren om in 2013 te besteden aan schoolgebouwen. Dit vind ik misdadig verzuim. *(Applaus bij de Open Vld)*

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijn eerste vraag ging daar natuurlijk ook over. Door het vervroegd betalen van bepaalde facturen in 2012, of laat ons zeggen door het feit dat u die facturen vroeger hebt kunnen betalen, heeft dat enige invloed of hoe verhoudt zich dat tot de afrekening van 2012?

Minister, u kunt ons niet zeggen wat de inspanning van Vlaanderen op dit moment zal zijn. U hebt de weergave gegeven welke elementen daarbij spelen. Er werd u de vraag gesteld: meer inkomsten door belastingen of bezuinigingen? Ik heb hier echter nog niet gehoord of over structurele maatregelen dan wel over eenmalige maatregelen gaat? Het is een woord dat u op andere niveaus toch zo graag gebruikt.

Minister Philippe Muylers: De budgetcontrole is volop bezig, de technische bilaterales zijn afgerond. De politieke besprekingen daarover zijn bezig, we hebben nu eerste ramingen over de cijfers en die zullen verder worden gespecificeerd. We hopen rond Pasen te landen binnen de Vlaamse Regering. Natuurlijk zijn er al een aantal elementen al bekeken, maar wat het effect van die technische bilaterales zal zijn op enkele elementen weten we nog niet.

Of het belastingen, structurele of eenmalige maatregelen worden: ik wil het debat niet hypothekeren door nu al antwoorden te geven. We zullen dat bespreken binnen de Vlaamse Regering. Ik denk dat dit duidelijk is. Mijn visie over structurele en eenmalige maatregelen is gekend: ik denk dat eenmalige maatregelen toekomstige structurele maatregelen kunnen voorbereiden of voorlopig opvangen.

Mevrouw Meuleman, de middelen van het FFEU gaan bij toekenning over de jaren mee. Het is nooit een meevaller in de begroting, het is nooit begrotingsmatig. Dat zijn vastleggingskredieten die gewoon overgaan naar volgend jaar, die kunnen verder worden doorgeschoven. Het is niet zo dat we die meevaller zouden kunnen gebruiken voor scholenbouw. (*Opmerkingen van mevrouw Elisabeth Meuleman*)

Mijnheer Mechelen, zal ik u noemen, als u Van Diependaele zegt, zal ik mijnheer Mechelen zeggen. (*Opmerkingen. Rumoer*)

Neen, mijnheer Van Mechelen, u weet dat we de facturen VaK (Vastleggingskrediet) en VeK (Vereffeningskrediet) nodig hebben om dingen te kunnen doen.

Mijnheer Sannen, ik heb ook niet gezegd dat ik facturen vooruit heb geschoven. Ik heb gezegd dat we hebben vastgesteld dat er een aantal onvoorziene rekeningen in 2012 zijn binnengekomen.

Ik heb het voorbeeld gegeven van een grote minnelijke schikking waarvan we niet hadden verwacht dat ze in 2012 zou worden gerealiseerd. Dat geld is er wel in 2012 gekomen. We weten bijgevolg dat dit niet in 2013 zal gebeuren. Dat verschilt sterk van het vooruitschuiven van facturen. Daar heb ik het niet over gehad.

We kunnen ons de vraag stellen of het al dan niet verstandig is op dat ogenblik een interview te geven. Ik ben geïnterviewd. De journalist heeft me gevraagd hoe een begroting tot stand komt en wat tijdens de aanloop naar een begrotingscontrole gebeurt. Het leek me niet onverstandig hem het cijfer te geven. Iedereen kan, ook zonder de orde van grootte te kennen, berekenen dat het om 319 miljoen euro gaat. Ik zie niet in wat het probleem zou kunnen zijn. Indien ik het goed heb begrepen, hebben de vraagstellers daar ook geen probleem van gemaakt.

De heer Eric Van Rompuy: Het lijkt me niet verstandig, als dat het goede woord is, een publiek debat over de begrotingscontrole aan te vatten voor we de evolutie van de cijfers kennen. Dit leidt immers tot discussies. Volgens de heer Van Mechelen had het overschot wat groter kunnen zijn. Bepaalde facturen die in 2013 moesten worden betaald, zijn in feite al in 2012 betaald. Sommigen leiden hieruit af dat er in feite geld voor de capaciteitsuitbreiding in het onderwijs was. Volgens de minister komen er geen nieuwe belastingen. Als minister van Begroting weet hij echter nog niet wat het resultaat zal zijn.

Het is geen traditie in Vlaanderen naar aanleiding van de cijfers een publiek debat te voeren voor de Vlaamse Regering een standpunt heeft ingenomen. Federaal is dat blijkbaar wel het geval. Dit brengt ons als leden van het Vlaams Parlement trouwens ook in een moeilijke positie. Wij krijgen ook de vraag wat we hiervan vinden. Volgens mij gebeurt dit best binnen de Vlaamse Regering. Eenzijdige communicatie in Metro kan aanleiding geven tot actuele vragen zoals die vandaag zijn gesteld. Dat lijkt me geen goede zaak.

De heer Erik Tack: Minister, als we dan toch proberen creatief met namen te zijn, mag u me in de toekomst als lid van de commissie Financiën aanspreken als de heer Taks. (*Gelach. Opmerkingen van minister Philippe Muylers*)

Ik durf niet zo ver te gaan te beweren dat het niet verstandig was met die cijfers uit te pakken. Het lijkt me evenwel niet opportuun zo iets te doen wanneer u tien dagen later toch de exacte gegevens zou kennen. Als de eerste begrotingscontrole tien dagen later dan toch klaar zou zijn, zou ik daar nog even mee wachten.

Verder onthoud ik van deze discussie dat u een nieuwe begrotingsterm hebt uitgevonden. We hadden al eenmalige en structurele maatregelen. U hebt nu ook de eenmalig structurele maatregelen uitgevonden. Dat zijn eenmalige maatregelen die in de toekomst altijd nog structureel kunnen worden. We danken u voor zo veel creativiteit. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Lode Vereeck: Minister, u mag mij in de toekomst de heer Verrekenen noemen. U gebruikt dat woord toch voortdurend. (*Gelach. Opmerkingen van minister Philippe Muylers*)

Ik ben verrast. De bilaterale gesprekken zijn volgens de minister afgerond. Dit betekent dat de cijfers er zijn. Volgens mij zou de minister die cijfers hier al naar voren kunnen brengen.

Ik sluit me aan bij de opmerking van de heer Van Mechelen over de creatieve omgang met de mogelijkheden die er eind vorig jaar waren. Op die manier hadden we toch voor nieuwe kredieten voor de scholenbouw kunnen zorgen.

Ik blijf het jammer vinden dat u de monitoringrapporten over het einde van 2012 niet ter beschikking stelt. Wat de belastingen betreft, hebt u verklaard het debat niet te willen hypothekeken. Ik heb vandaag eigenlijk niets gehoord. U zou perfect in de Federale Regering kunnen functioneren, want daar wordt ook niet prijsgegeven wat het wordt. Worden het meer belastingen, structurele maatregelen of eenmalige maatregelen? Het is mij nog steeds niet duidelijk wat u eigenlijk wilt.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, ik wil uw aandacht vragen voor het klantentevredenheids-onderzoek in verband met de dienstverlening van het Algemeen Secretariaat. U hebt dat ontvangen via mail. Het is een enquête van Dimarso. Sommigen hebben dat misschien onmiddellijk gedeletet, maar het is belangrijk om de vragenlijst in te vullen. Het vraagt nog geen tien minuten van uw tijd. Zo veel mogelijk parlementsleden en hun medewerkers moeten de enquête invullen. Dat is een waarborg voor de representativiteit en betrouwbaarheid van de resultaten. De anonimiteit wordt natuurlijk gewaarborgd. De verwerking van de gegevens zal strikt vertrouwelijk gebeuren. De resultaten zijn belangrijk voor een eventuele verbetering van de dienstverlening.

■

MOTIE van de heren Joris Van Hauthem, Filip Dewinter, Wim Van Dijck en Erik Tack en mevrouw Marijke Dillen tot besluit van het op 20 maart 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de uitvoering van de zesde staatshervorming naar aanleiding van de verklaringen van minister Geert Bourgeois

– 1956 (2012-2013) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

87 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
11 leden hebben ja geantwoord;
73 leden hebben neen geantwoord;
3 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

Collega's, ik heb me onthouden omdat ik een stemafpraak heb met onze voorzitter, de heer Peumans.

Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Ik heb een stemafpraak met de heer Hendrickx.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Ik heb een stemafpraak met mevrouw Eerlingen.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Ik heb een stemafpraak met mevrouw Coppé.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Ik heb een stemafpraak met mevrouw Heeren.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Ik heb een stemafpraak met mevrouw Hostekint.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Ik heb een stemafpraak met de heer De Bruyn.

■

MOTIE van mevrouw Elisabeth Meuleman en de heren Luckas Van Der Taelen en Hermes Sanctorum tot besluit van het op 20 maart 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de uitvoering van de zesde staatshervorming naar aanleiding van de verklaringen van minister Geert Bourgeois – 1957 (2012-2013) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

87 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
18 leden hebben ja geantwoord;
50 leden hebben neen geantwoord;
19 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Ik heb een stemafpraak met de heer de Kort.

■

MOTIE van de heren Sas van Rouveroij, Marino Keulen en Jo De Ro en mevrouw Marleen Vanderpoorten tot besluit van het op 20 maart 2013 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de uitvoering van de zesde staatshervorming naar aanleiding van de verklaringen van minister Geert Bourgeois

– 1958 (2012-2013) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

- 82 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 15 leden hebben ja geantwoord;
- 47 leden hebben neen geantwoord;
- 20 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 27 maart 2013 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.21 uur.*

■

RECHTZETTING

Handelingen Plenaire vergadering nr. 25 (2012-2013) van 6 februari 2013:

“ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING

De voorzitter : Dames en heren, bij brief van 25 januari 2013 heeft de heer Mark Demesmaeker op 31 december 2012 ontslag genomen als Vlaams volksvertegenwoordiger.”

moet als volgt worden vervangen:

“ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING

De voorzitter : Dames en heren, bij brief van 25 januari 2013 heeft de heer Mark Demesmaeker op 31 januari 2013 ontslag genomen als Vlaams volksvertegenwoordiger.”

■

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Ann Brusseeel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Frank Creyelman, Steve D'Hulster, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Filip Dewinter, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Sas van Rouveroij.

Afwezig met kennisgeving

Johan Deckmyn, Annick De Ridder, Mia De Vits, Marc Hendrickx, Jan Peumans, Johan Sauwens, Marc Van de Vijver: ambtsverplichtingen;

Griet Coppé, Dirk de Kort, Else De Wachter, Patricia De Waele, Veerle Heeren, Bart Martens, Jan Penris, Marleen Van den Eynde, Mercedes Van Volcem, Mieke Vogels, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri: door Vlaams Parlement toegestane zending;

Piet De Bruyn, Tine Eerlingen, Lies Jans, Fientje Moerman, Christian Van Eyken, Linda Vissers: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Bart Caron, Michèle Hostekint, Peter Reekmans, Ulla Werbrouck

■

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Filip Dewinter, Pieter Huybrechts, Katleen Martens, Stefaan Sintobin, Erik Tack, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Christian Verougstraete, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Filip Anthuenis, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Ann Brusseeel, Karlos Callens, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Steve D'Hulster, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist,

Chokri Mahassine, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Wilfried Vandaele, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Marijke Dillen, Gerda Van Steenberge

■

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Boudewijn Bouckaert, Ann Brusseel, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester, Jo De Ro, Peter Gysbrechts, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Björn Rzoska, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Luckas Van Der Taelen, Sas van Rouveroij, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Steve D'Hulster, Philippe De Coene, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Gwenny De Vroe, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Marino Keulen, Katleen Martens, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Erik Tack, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Wim Wienen

■

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Boudewijn Bouckaert, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Jo De Ro, Peter Gysbrechts, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Björn Rzoska, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Luckas Van Der Taelen, Sas van Rouveroij, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Steve D'Hulster, Philippe De Coene, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Cindy Franssen, Danielle Godderis-

T'Jonck, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Fatma Pehlivan, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren

ONTHOUDINGEN:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Frank Creyelman, Gwenny De Vroe, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Marino Keulen, Katleen Martens, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Erik Tack, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Wim Wienen

■